

6 **VELIKI INTERVJU**
POLONA DEMŠAR,
AKADEMSKA KIPARKA

8 **TEMA MESECA**
PREMAGAJMO
KORONAVIRUS

22 **KULTURA**
21. GOSTIČEVI
DNEVI

SLAMNIK

OBČINA
DOMŽALE

prostor zadovoljnih ljudi

GLASILO OBČINE DOMŽALE

27. MAREC 2020 | LETNIK LX | ŠTEVILKA 3 | IZDAJA KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE | CENA 1,09 EUR

www.kd-domzale.si/glasilo-slamnik.html

Foto: Iztok Dimc in Miha Ulčar

Tržni prostor začasno zaprl svoja vrata

Da bi bili kljub temu priskrbljeni z vašimi najljubšimi dobrotami s kmetij, vas obveščamo, da je seznam ponudnikov lokalno pridelane hrane objavljen na občinski spletni strani.

Tržni prostor v središču Domžal je do nadaljnjega prenehal z obratovanjem. Iz varnostnih razlogov je bila opravljena dezinfekcija celotnega prostora in prodajnih površin. Tudi javni sanitarni prostori ob tržnem prostoru so do nadaljnjega zaprti. Ko se bodo razmere spremenile in bo družjenje na našem skupnem tržnem prostoru spet mogoče, vas bomo o tem z veseljem obvestili, do takrat pa lahko za nakup izdelkov neposredno kontaktirate prodajalce, seznam je objavljen na občinski spletni strani www.domzale.si.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA

Nevidni sovražnik, ki je razgalil našo krhkost

Z novim koronavirusom svet ni več tak, kot smo ga bili vajeni doslej.

Vse to, kar se te dni dogaja pri nas in drugod po svetu, smo lahko še nedolgo nazaj spremljali le v filmih. Ob gledanju takih filmov pa si niti pod razno nismo predstavljali, da takšni scenariji nekega dne lahko postanejo resnični. Tega se nismo zavedali niti konec lanskega decembra, ko so novi koronavirus prvič zaznali v kitajskem mestu Vuhan, ki se je pozneje zaradi preventivnih ukrepov spremenil v mesto duhov. Prav tako se tega nismo zavedeli, ko se je virus pritihtopil na evropska tla in celo v našo neposredno sosedo Italijo.

Da je takšen scenarij lahko realnost, smo spoznali šele, ko je nevidni sovražnik začel delovati med nami.

Virus je popolnoma spremenil našo sedanost in razgalil vso našo krhkost. Kar je bilo še včeraj samoumevno, danes ni več tako. Redko najdemo v družbi situacijo, ko je vključena in čuti posledice celotna družba. V zdajšnji situaciji je čutiti paniko, negotovost, strah v celotni družbi. Mediji nam predstavljajo najbolj črne scenarije, politiki svarijo in koristijo situacijo za uveljavljanje svojih politik, ki jih v urejeni družbi ne bi mogli. Ekonomska situaci-

ja se je poslabšala. Kdaj se bo vse skupaj končalo, ne ve nihče. Prav tako nihče ne ve, kako bo po tem. Najbolj pomembno je, da je v trenutnih razmerah večina ljudi stopila skupaj in je pripravljena po svojih močeh pomagati. Ob tem ne smemo pozabiti na vse naše zdravstvene delavce, pripadnike civilne zaščite ter sistema za zaščito in reševanje ter še mnoge druge, ki so v teh dneh v prvih bojnih linijah. Ne smemo pozabiti, da so v prvih bojnih linijah za nas!

V obširnem prispevku, ki si ga lahko preberete na notranjih straneh Slamnika, smo za vas pripravili celovit

pregled ukrepov, aktivnosti in navodil v zvezi z novim koronavirusom v občini Domžale. Od razglasitve epidemije je bila za območje občine Domžale ustanovljena koordinacijska skupina Štaba CZ Občine Domžale, ki organizira vse aktivnosti in delovanje sistema zaščite in reševanja občine Domžale ob epidemiji. Na nas, drage občanke in občani, je, da navodila in ukrepe upoštevamo, saj bomo le tako lahko skupaj prebrdili to krizo, v kateri smo se znašli.

MIHA ULČAR
> 8

AKTUALNO

Podelitev nagrad Civilne zaščite

V marcu je v Moravčah potekala regijska podelitev nagrad Civilne zaščite ljubljanske regije v organizaciji Uprave RS za zaščito in reševanje. Na predlog župana Občine Domžale Tonija Dragarja so plaketo Civilne zaščite prejeli gasilci PGD Domžale - mesto in PGD Dob. Na predlog Združenja poklicnih gasilcev Slovenije je bronasti znak Civilne zaščite prejel poklicni gasilec Primož Žnider iz CZR Domžale. Zlati znak pa je na predlog župana prejel dolgoletni član štaba civilne zaščite Občine Domžale Franci Žnankar. > 3

URAD ŽUPANA

Bronasto priznanje The Golden City Gate

Občina Domžale je prejela bronasto priznanje The Golden City Gate, ki jih že 20. leto podeljujejo za odličnost na področju promocijsko-komunikacijskih orodij v turizmu. Bronasto priznanje je prejelo prijavljeno delo The Place of Cheerful People v kategoriji City, in sicer za turistično-predstavitveni film o občini Domžale. Bronasto priznanje za odličnost v promociji turizma je že tretja mednarodna nagrada, ki jo je turistično-predstavitveni film o občini Domžale prejel na mednarodnih festivalih. > 3

NOVICE

Lokalni posvet o mobilnosti

V marcu smo v Domžale povabili tri strokovnjakinje, s katerimi smo se pogovarjali o mobilnosti v občini Domžale. Smart Mobility Slovenija in Klub poslovne odličnosti Domžal in okolice sta se skupaj odločila, da je treba odpreti to temo, če nam je mar za okolje in dobro mobilnost v prihodnosti. Skupaj se zavedamo, da nas bo kmalu preplavila pločevina. Predsednica Kluba poslovne odličnosti Domžal in okolice Petra Arnež je prepričana, da bi s skupnimi močmi lahko naredili premike tudi v Domžalah in okoliških občinah. > 12

GLAS MLADIH

Pod mestnim slamnikom

Z marčno številko Slamnika smo našemu časopisu dodali še eno kolumno. Ta naj bi poskrbela za glas mladih v Slamniku. Pod peresom Domžalčanke Ajde Vodlan boste tako lahko vsak mesec brali o mestnem utripu v mestu slamnikov. Kaj dela mesto Domžale, mesto? Kateri so tisti mestni užitek in kaj nam Domžale ponujajo? Domžale so namreč postale po slovenskih razmerah dokaj veliko mesto, trinajsto po vrsti. Ne tisto mesto, ki spi in se nič ne dogaja. Temveč mesto, ki živi včasih malce drugače, unikatno in butično. > 18

AKTUALNO

Drage bralke,
dragi bralci,

tokratna številka Slamnika je posvečena situaciji, ki si je nihče od nas še pred dobrim mesecem ni mogel niti zamisliti. Naše življenje se je spremenilo. Slogan 'ostani doma' pa doživlja vsak po svoje. Nekateri so zaradi nove situacije, ki prinaša s seboj socialno izolacijo, izključeni iz vsakodnevnih ritualov in dela, ter imajo nepričakovano več časa kot kadar koli prej. Pogosto se ob vsej negotovosti, ki jo je čutiti v zraku, pojavljajo občutki tesnobe, različne oblike strahu, pa tudi napadi panike. Mnogi med nami, predvsem tisti, ki poleg dela od doma skrbimo zdaj še za šolanje otrok na domu, komaj najdemo kakšen prost trenutek zase. Tega pa prav zagotovo ne najdejo zdravstveni delavci, ki so od vseh nas najbolj izpostavljeni zahtevnim situacijam. Za vse pa je današnji vsakdan nekaj novega, drugačnega, kot smo bili vajeni doslej.

Zato smo tokratno Tema meseca posvetili nevidnemu povzročitelju epidemije covid-19, ki je razgalil našo krhkost, ter za vas pripravili celovit pregled ukrepov, aktivnosti in navodil v zvezi z novim koronavirusom v občini Domžale.

V Velikem intervjuju je naša gostja akademska kiparka, Domžalčanka Polona Demšar. Razpeta med Ljubljano in Sv. Trojico, med vlogo umetnice in matere, ter v današnjem nezaviljivem statusu kulturnih delavcev uspešno opravlja poklic, ki si ga je najbolj želela – umetnica, ki kipari z naravnimi materiali, in pomočnica v goslarskem ateljeju.

Med pripravami na razstavo v Galeriji Domžale nam je zaupala svojo zanimivo življenjsko pot, ki jo je popeljala po njenih besedah na najlepši konec sveta – na Sv. Trojico pri Dobu. V pogovoru beseda pogosto nanese tudi na njenega očeta, kiparja Toneta Demšarja, za katerega Polona pravi, da je bil zanjo kot Leonardo da Vinci, genij, umetnik in človek z velikim srcem. Njena dela si bomo lahko kmalu, ko se bo trenutna situacija umirila, ogledali v Galeriji Domžale.

S tokratno številko Slamnika pa vam predstavljamo našo novo kolumnistko Ajdo Vodlan, ki bo zastopala glas mladih, in v svojih kolumnah razmišljala o življenju pod mestnim slamnikom.

Bodite odgovorni do sebe in drugih. Želim vam veliko zdravja, strpnosti in sočutja.

Špela Trškan,
odgovorna urednica

Tragedija na Oklu – večni spomin in opomin

Kramarjeva in Baleževa domačiji na Oklu nad Ihanom sta med vojno nudili zavetje partizanom.

V mrzlih februarjskih dneh leta 1944 se je v hišah in hlevih zadrževalo prek sto partizanov Kamniško-zasavskega odreda. Zjutraj 24. februarja so jih po izdaji presenetili in napadli nemški okupatorji in njihovi domači sodelavci. Navzkrižni strelji so parali jutro, ogenj je švignil v zrak in uničeval. Ko je zapokalo, so se borci pognali iz stavb na plano. Krogle iz premissljeno razpostavljenega sovražnikovega ognja so pokosile vsakogar. Na snegu je po bitki obležalo 72 ožganih, prestreljenih, krvavih in izmaličenih teles zavednih Slovencev. Za marsikoga je bil to prvi in zadnji ognjeni krst. Posledice poraza zaradi skoraj popolnega uničenja Kamniško-zasavske čete so bile v vojaškem in političnem pogledu izredno hude in so nasilno pretrgale zelo ugoden razvoj in krepitev NOB na tem strateško in politično izredno pomembnem območju. Šlo je za ozemlje, ki je igralo pomembno vlogo za oskrbovanje, pozneje za umik nemške vojske z Balkanskega in Apeninskega polotoka, ob koncu vojne pa za novo ozemeljsko delitev Evrope.

V spomin na dogodke pred tričrt stoletja sta Združenje borcev za vrednote NOB občine Domžale in Krajevna organizacija ZB Ihan 29. februarja pripravila spominsko slovesnost pri spomeniku padlim 72 borcem Kamniško-zasavskega odreda. Udeležence vsakoletnega spomina na oklesko tragedijo, ki so, tako kot vsako leto, spet napolnili jaso nad spomenikom, je pozdravila Marija Majhenič, predsednica Združenja borcev za vrednote NOB občine Domžale. Na kratko se je vrnila v čas pred 76 leti in orisala okoliščine, ki so privedle do usodnih dogodkov.

Dr. Martin Premk, zgodovinar, je bil slavnostni govornik. Poudaril je pomen slovenskega narodno-osvobodilnega gibanja in njegovo vključenost v zavezniško koalicijo, ki se je šest let trudila uničiti nacizem. Sprehodil se je skozi mejnike druge svetovne vojne in mednje z razvojem, padci in uspehi umestil štiriletni partizanski boj. »Včasih pozabljamo, da je narodno-osvobodilno gibanje na Slovenskem bilo večinsko sprejeto in podprto. Potekalo je v dveh smereh; borilo se je proti okupaciji in namenu okupatorja, da zbrše slovenski živelj. V tem osvobodilnem boju je Komunistična partija uspela ustvariti razvejano in učinkovito obrambno strukturo od trojk, udarnih skupin, čet in čet do brigad, divizij in korpusov. Bilo pa je tudi gibanje za narodno demokratično oblast. Osvobodilna fronta je bila sestavljena iz petnajstih različnih skupin; vzpostavljala je terenske odbore, ki so živo delovali že med vojno. Nastajali so otoki svobodne demokratične slovenske države znotraj okupirane Evrope. Takšno oblast je že leta 1944 priznala tudi kraljeva vlada v Londonu. Takšna oblast je omogočila tudi oblikovanje prve slovenske vlade v Ajdovščini; vlade, ki je Primorsko, ki jo je kot vojni plen Italija dobila po prvi svetovni vojni, in jo je fašizem dve desetletji poitalijančeval, priključila matični domovini. Socialistična republika je pred tridesetimi leti omogočila tudi oblikovanje samostojne in mednarodno priznane države.«

V nadaljevanju je naštel bistvene lastnosti partizanskega boja in oblikovanja ljudske oblasti ter dodal: »Upor je bistvo obstoja. Naj gre za kmečki punt, Maistrov upor za severno mejo, upor proti nedemokratični, protinardni, unitaristični in z vojsko podprti oblasti v Beogradu ali pred tem v drugi vojni narodno-osvobodilni partizan-

Številni obiskovalci dokazujejo, da je spominska slovesnost na Oklu ena od srednjih na domžalsko-kamniškem območju.

Dr. Martin Premk je v govoru povezal preteklost s sedanostjo.

Ganljiv poklon žrtvam; tako kot znajo le mladi iz ihanske šole.

ski upor. Danes se pozablja in namena prikriva, da so bile vse protipartizanske enote in skupine neposredno podrejene okupatorski vojski, Gestapu in SS; to niso bile samoorganizirane samozasčitne enote. O tem ni dvoma niti v zgodovini niti v vojaški teoriji. Slovenska partizanska vojska je bila na strani zmagovite koalicije, ki je bila nosilka demokratičnih, pravičnih in svobodnih

idej v borbi proti fašističnemu in nacističnemu zlu. Partizanska vojska je tudi dokazala, da se je za resnico in idealno vredno zavzemati, se zanje boriti. Za človeške vrednote so partizani zastavili tudi lastno življenje.«

Ob koncu govora se je dotaknil tudi problema sprave, ki je lahko sprememba odnosa med ljudmi, ne pa med političnimi strankami in ide-

ološkimi skupinami. »Ne glede na to, na kateri strani je bil kdo med drugo svetovno vojno, bi ljudje morali živeti v strpnosti, tovarištvu, enakosti in sožitju. Ampak to, kar vidimo danes, ko se razglašajo zločince za nedolžne žrtve in žrtve za zločince, ne vodi nikamor. S tem se širi laži, nestrpnost, sovraštvo. Do sprave v takšnih okoliščinah ne bo prišlo in ne more priti.« Neustrezno in nesprejemljivo se mu zdi, da je sprava predmet političnega boja. Narobe je, da obliko in način sprave predpisujejo in diktirajo tisti, ki so vojno začeli, vso vojno sejali sovraštvo in smrt, potem pa za mejnik, pri katerem naj se sprava začne, postavljajo dan zmage, katere 75-letnico bomo slavili letos.

Po slavnostnem govoru so se z minuto tišine in polaganjem vencev poklonili spominu na žrtve. Domžalsko občino in ihansko krajevno skupnost so zastopali Marija Majhenič, Srečo Kržan in Branko Sojer. Občinski venec Dola pa sta položila zdajšnji in nekdanji župan Željko Savič in Primož Zupančič.

Tudi letos je bil kulturni program bogat in raznovrsten. V njem so sodelovali Moški pevski zbor Radomlje pod vodstvom Primoža Leskovca, Otroški pevski zbor in recitatorji Osnovne šole Ihan ter mezzosopranistka Nataša Loborec Perovšek. Program je večje in doživeto povezovala Draga Jeretina Anžin. Za slovesno, dostojanstveno in spoštljivo počastitev spomina na padle slovenske junake in trpine so poskrbeli praporščaki, častna enota Območnega združenja slovenskih častnikov Domžale, zastavonoše, veterani osamosvojitvene vojne in Spominska revirska četa. Udeleženci so bili povabljeni, naj se maja udeležijo proslav ob dnevu zmage, ob letu osorej pa spet pridejo na Oklo.

BESEDILO IN FOTO: IGOR LIPOVEŠEK

OBČINA DOMŽALE

prostor zadovoljnih ljudi

Čolite – prejemnik glavne nagrade mesta Domžale na 14. festivalu gorniškega filma

Veliki zmagovalec 14. festivala gorniškega filma in prejemnik glavne nagrade mesta Domžale je letos postal španski film Čolite, režiserjev Jaimeja Murciega in Pabla Iriburuja. Nagrado je podelila podžupanja Občine Domžale mag. Renata Kosec.

Glavno nagrado mesta Domžale je prejel španski film Čolite. Nagrado je podelila podžupanja Občine Domžale mag. Renata Kosec.

Film Čolite je tenkočutna zgodba skupine bolivijskih žensk iz ljudstva Aymara, ki so se odločile za življenjski preobrat. Vrh Aconcagua tako postane boj za emancipacijo iz trdega vsakdana, obenem pa tudi glas vseh domorodnih ljudstev Latinske Amerike. Aconcagua kot gora torej ne predstavlja samo novega življenja, osnovanega na globokem poznavanju narave, marveč tudi kot sredstvo za boljše življenje domorodnih ljudstev. Film je poln čustev, uspeha, napetosti, globoke vere in ne nazadnje humorja zunaj cone udobja. Jim Donini kot del festivalске žirije jo poimenuje kot »popolno dramaturško mojstrovino o uspehu«. Poleg Jima sta del komisije predstavljala tudi režiserka in novinarka Vida Valenčič ter filmski ustvarjalec in fotograf Rožle Bregar, ki je

poudaril, da so pri izbiri nagrajencev v ospredje postavili zgodbo in sporočilnost filma.

14. festival gorniškega filma je med 24. februarjem in 1. marcem potekal v Mestnem kinu Domžale, ljubljanskem Cankarjevem domu, celjskem Mestnem kinu Metropol, Linhartovi dvorani v Radovljici in Kinu Slovenska Bistrica.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA
FOTO: IGOR KUSTER

Čestitke nagrajencem Civilne zaščite

V sredo, 4. marca 2020, je v Moravčah potekala regijska podelitev nagrad Civilne zaščite ljubljanske regije v organizaciji Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

Na predlog župana Občine Domžale Tonija Dragarja so plaketo Civilne zaščite prejeli gasilci PGD Domžale - mesto in PGD Dob. Na predlog Združenja poklicnih gasilcev Slovenije je bronasti znak Civilne zaščite prejel poklicni gasilec Primož Žnider iz Centra za zaščito in reševanje Domžale. Zlati znak je na predlog župana prejel dolgoletni član štaba Civilne zaščite Občine Domžale Franci Žankar.

Vsako leto župan in poveljnik občinske civilne zaščite Občine Domžale organizira proslavo ob svetovnem dnevu Civilne zaščite, kjer se srečajo predstavniki civilne zaščite in počasti-

jo nagrajence tekočega leta. Zaradi letošnjih specifičnih okoliščin je bil dogodek odpovedan, župan Toni Dragar in poveljnik Marko Žagar pa sta v sredo, 11. marca 2020, sama sprejela nagrajence in jima izročila manjšo pozornost. Prav pripadniki civilne zaščite se namreč najbolj zavedajo, da sta in morata varnost ter preventiva ostati prioriteta. Letošnja proslava je bila tako odpovedana, da ostanemo zdravi in ravnomo odgovorno ter se veselimo prihodnje pomladi, ko bomo skupaj praznovali. Še enkrat čestitke nagrajencem!

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA
FOTO: VIDO REPANŠEK

Prejemniki nagrad Civilne zaščite

Občina Domžale v Berlinu prejela bronasto priznanje za odličnost v promociji turizma

Občina Domžale je prejela bronasto priznanje The Golden City Gate, ki jih že 20. leto podeljujejo za odličnost na področju promocijsko-komunikacijskih orodij v turizmu. Bronasto priznanje je prejelo prijavljeno delo The Place of Cheerful People v kategoriji City, in sicer za turistično-predstavitveni film o občini Domžale.

Bronasto priznanje v kategoriji City za odličnost v promociji turizma je že tretja mednarodna nagrada, ki jo je turistično-predstavitveni film o občini Domžale prejel na mednarodnih festivalih. Nagrado je film prejel tudi lani septembra na 11. mednarodnem turističnem festivalu Silafest v Srbiji, oktobra pa je prejel še posebno nagrado žirije na mednarodnem turističnem festivalu v Zagrebu – Zagreb Tourfilm Festival.

To je velik uspeh za promocijo slovenskega turizma, saj je bilo v 18 kategorijah prijavljenih kar 78 del iz 27 držav. Podžupanja mag. Renata Kosec je ob podelitvi povedala, da so bili nagrade zelo veseli in da film s svojo kvaliteto in vsebino na pravi način prikazuje življenje v občini Domžale.

Vesele novice se je razveselila tudi Mira Bečan, vodja službe za turizem Občine Domžale, in dodala še, da je film zelo dobra promocija za občino. Film so nedavno še nekoliko dopolnili, saj so mu dodali nekaj posnetkov

Izsek iz snemanja promocijskega filma

lanskoletnega decembrskega Čarobnega mesta.

Pohval je bil vesel tudi Aleš Petrič, direktor Produkcije Bakster, ki je film v sodelovanju z občino pripravila. Luč sveta je film ugledal predlani, pri projektu je sodelovalo več kot 150 nastopajočih, posnet pa je bil na več kot 60

lokacijah po domžalski občini, in po mnenju Petriča zajema zanimive, raznovrstne ter celovite turistične destinacije, ki nagovarjajo turiste k doživetjem in obisku prostora zadovoljnih ljudi.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA
FOTO: PRODUKCIJA BAKSTER

ODPOVEDANO

IZ URADA ŽUPANA

Vse se spreminja

Vstopili smo v najbolj barvit in energičen letni čas. Čas, ko se vse prebuja, čas novih priložnosti in izzivov, toplejših dni, prijetne energije. A vendar nas trenutno stanje razumljivo navdaja z negotovostjo, ki je seveda posledica situacije, v kateri smo se znašli vsi mi. Čeprav je sicer april, ki je pred vrati, Naš mesec, namenjen praznovanju ob občinskem prazniku in vseh drugih prijetnih dogodkov, ki nas povezujejo in za katere upamo, da jih bomo lahko izpeljali ob prvi priložnosti, pa smo žal v tem trenutku primorani misliti na varnost in predvsem zdravje vseh nas. Kot popoln tujek je prišel med nas in nam za nekaj časa popolnoma spremenil življenje. Tako, kot sicer vsem stvarim v naših življenjih, ki se pojavijo tako nenadno, se moramo tudi tokrat prilagoditi nastali situaciji. Pomembno je, da upoštevamo priporočene odredbe pristojnih institucij, saj bomo le na tak način lahko preprečili širjenje virusa. Izogibajmo se javnim prostorom, predvsem otroškimi igriščem in igralom, preživljajmo čas s svojimi domačimi, poskrbimo za njihovo varnost, predvsem za najbolj ranljive skupine – naše najmlajše in starostnike. Sodelujmo po najboljših močeh – v priporočenih okvirjih, izkoristimo čas doma za stvari, ki nas veselijo in umirjajo. V skrbi za vse vas smo sprejeli odloke in določila, s katerimi smo želeli v mestu vzpostaviti sistem, ki bo predvsem varen in prijazen do vseh. Skrbimo tudi za to, da vas o novostih dnevno informiramo prek različnih medijev. Verjamemo, da se bo situacija uredila, mi pa se bomo spet lahko srečevali ob različnih priložnostih. Velika udeležba na spomladanskih dogodkih (Kuhna na plac, Spoznajmo se, praznujmo skupaj ...) v preteklih letih kaže na to, da smo postali izredno povezana občina, in verjamem, da bo tako tudi naprej!

Naj nas stanje v tem trenutku ne odvrne od tega, da se v prihodnosti, ko bo življenje spet tako, kot je bilo, začnemo ponovno povezovati.

Župan Občine Domžale
Toni Dragar

Dela na Litijski cesti

Na Litijski cesti v Domžalah potekajo razširitvena dela zaradi preozkega vozišča, saj tam ob slabem vremenu na utrjenem pasu oziroma bankini nastajajo udarne jame. Razširitev ceste bo izvedena v širini 1,7 metra. Približno polovico predstavlja asfalt, preostalo polovico pa utrjen pas. Dela potekajo ob polovični zapori vozišča, promet je prav tako urejen s semaforji. Dela izvaja koncesionar HNG, d. o. o.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA
FOTO: VIDO REPANŠEK

Rekonstrukcija mostu čez Kamniško Bistrico pri Šumberku

Zaradi dotrajanosti je Občina Domžale že začela z rekonstrukcijo mostu za pešce in kolesarje čez Kamniško Bistrico pri Šumberku. RGP, d. o. o., ki projekt izvaja, je stari most z dvema avtodvigaloma prestavil dolvodno čez Kamniško

Bistrico. Premik mostu so izvedli z namenom, da bo v času prenove pešcem in kolesarjem omogočen prehod, vendar le v smeri Mercator centra oziroma stadiona (na južni stran). Prosimo, da dosledno upoštevate obvestila in smerokaze, ki

so nameščeni na ustreznih mestih. Gradbišče bo na mestu, kjer je bil postavljen star most, zaprto.

Novi most za pešce in kolesarje je zasnovan sodobno, z ustrežno širino ter bo poleg pešcem in kolesarjem občasno namenjen tudi za intervencij-

ska vozila z omejeno težo. Dela bomo predvidoma izvajali v obdobju od marca do avgusta 2020. Poseg v samo strugo bomo izvedli v času, ki ne ovira drstenja rib in mrestenja dvoživk.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA
FOTO: VIDO REPANŠEK

11. redna seja Občinskega sveta Občine Domžale

Domžalski občinski svetniki so se v četrtek, 27. februarja 2020, sestali na 11. redni seji Občinskega sveta Občine Domžale, na kateri jih je čakalo šest točk dnevnega reda.

Miha Ulčar
Foto: Vido Repanšek

Kljub več ur trajajoči razpravi so svetniki uspeli pod streho spraviti tri točke, saj so dve točki predlagatelji umaknili z dnevnega reda, od tega eno že pri potrjevanju dnevnega reda, eno točko pa so po daljši razpravi prekinitili, z njo bodo nadaljevali na eni izmed prihodnjih sej.

Umik točke Volitve in imenovanja – soglasje k imenovanju direktorja javnega zavoda Zavod za šport in rekreacijo Domžale

Pestra razprava na 11. redni seji Občinskega sveta Občine Domžale se je razvila že pri potrjevanju dnevnega reda, saj je župan **Toni Dragar**, ki je vodil sejo, svetnice in svetnike seznanil s predlogom umika točke Volitve in imenovanja – soglasje k imenovanju direktorja javnega zavoda Zavod za šport in rekreacijo Domžale (ZŠRD), saj je bilo naknadno ugotovljeno, da izbrani kandidat ne ustreza razpisnim pogojem za direktorja ZŠRD.

Svet ZŠRD je 18. 2. 2020 opravil postopek izbire novega direktorja javnega zavoda Zavod za šport in rekreacijo Domžale in izbral **Mihovila Ložarja** ter v nadaljevanju predlagal Občinskemu svetu Občine Domžale, da izbranemu kandidatu poda soglasje v postopku imenovanja direktorja tega javnega zavoda. Predlog za umik te točke dnevnega reda je komisiji za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja (KVIAZ) podal predsednik sveta zavoda ZŠRD **Metod Marčun**, ki je bil s strani izbranega kandidata dne 26. 2. 2020 seznanjen, da njegova izobrazba ne ustreza razpisnim pogojem za direktorja ZŠRD. Izbrani kandidat je dne 25. 2. 2020 o tem obvestil tudi občinski svet, in sicer, da po premisleku in dodatni poizvedbi na fakulteti umika kandidaturu za imenovanje na mesto direktorja ZŠRD.

Proceduralno je k besedi pristopila **mag. Renata Kosec** (LTD), ki je dejala, da predlagatelj Metod Marčun kot predsednik sveta zavoda ZŠRD nima legitimne osnove za umik točke, saj je to odločitev očitno sprejel samovoljno brez odločitve članov sveta zavoda. V nadaljevanju je dejala, da je kot občinska svetnica, članica KVIAZ in podžupanja Občine Domžale dolžna opozoriti na nepravilnosti, ki se dogajajo v postopku izbire kandidata za direktorja ZŠRD in da je o tem opozarjala že na seji KVIAZ. Po njenih besedah naj bi se nepravilnosti v postopku izbora, le-ta naj bi bil dobro organiziran ter več mesecev skrbno načrtovan, odražali v nelegitimnem in nezakonitem prevzemu tega javnega zavoda. Pri tem je opozorila, da je pri glasovanju o kandidatu na svetu zavoda prišlo do konflikta interesov, saj bi se moral eden izmed članov, ki prihaja iz tega kluba kot kandidat, izločiti. Prav tako je mag. Koščeva opozorila, da predsednik sveta zavoda ni preveril stopnje izobrazbe, ki je bila zahtevana za zasedbo direktorskega delovnega mesta, in je tolmačil, da je izobrazba ustrezna. Svet zavoda je po njenih besedah kljub tem nepravilnostim izbral Mihovila Ložarja za direk-

torja in predlagal občinskemu svetu, da k imenovanju izda soglasje. Mag. Koščeva je še predlagala, da se pod to točko opravi razprava, nato pa se točka prekine.

Metod Marčun (LMM) je povedal, da je bila poizvedba o izobrazbi izbranega kandidata za direktorja ZŠRD narejena šele na podlagi ugotovitev na seji KVIAZ. Dejal je, da je bil zapisnik seje sveta zavoda, kjer je potekalo glasovanje o izboru kandidata, priložen k predlogu sklepa KVIAZ. Poudaril je, da kot predsednik ni zlorabil pooblastil, saj je delal v skladu s pravili, ves postopek pa je tekkel transparentno. V nadaljevanju je še izpostavil, da je obvestilo izbranega kandidata o njegovem umiku kandidature prejel dan pred sejo občinskega sveta, s tem pa je želel seznaniti občinski svet. Dodal je še, da ni vedel, da je neustreznost njegove izobrazbe obravnaval KVIAZ na svoji seji. Na koncu je še predlagal umik točke kot svetnik občinskega sveta.

Proceduralno se je k besedi prijavil tudi **mag. Branko Heferle** (LMS), ki je dejal, da se mu zdi nekorektno, da je mag. Koščeva pozvala predsednika sveta zavoda ZŠRD, če kot predlagatelj umika točko. Po njegovih besedah je predlagatelj točke KVIAZ, zato lahko umik točke predlaga samo ta komisija. V razpravo se je vključila tudi predsednica KVIAZ-a **Andreja Pogačnik Jarc**, ki je dejala, da se je komisija sestala pred sejo občinskega sveta in pripravila predlog, da se ta točka umakne z dnevnega reda. Po proceduralni razpravi je župan dejal, da se o predlogu umika te točke ne glasuje, saj je predlagatelj (KVIAZ) podal predlog za umik točke. Je pa pred glasovanjem o dnevnem redu **Tina Hafner** (SD) predlagala, da se odlok o imenovanju ulice v Srednjih Jaršah prestavi na prvo točko, ostale točke pa se preštevilčijo. Spremenjen dnevni red so svetniki sprejeli soglasno.

Odlok o imenovanju ulice v naselju Srednje Jarše – prva obravnava

Občina Domžale je preučila predlog Geodetske uprave Republike Slovenije, območne Geodetske uprave Ljubljana, izpostava Domžale k vzpostavitvi imena novozgrajene ulice. Obstojeca Mlinska cesta, ki poteka južno od novega naselja, je namreč že zdaj razvejana in nepregledna z vidika uličnega sistema. Zaradi lažje orientacije v naselju je smiselno, da se novozgrajena ulica imenuje z novim imenom. **Jure Košutnik**, vodja oddelka za ure-

janje prostora, je dejal, da so na Občini Domžale preučili pobudo skupine investitorjev s tega območja glede novega imena ulice, in občinskemu svetu podala predlog k imenovanju nove ulice z imenom Alpska ulica, medtem ko naj podaljšek Mlinske ceste ohrani obstoječe ime. Košutnik je povedal, da so za poimenovanje ulice pridobili vsa ustrezna soglasja. Zgrajena infrastruktura na omenjeni ulici bo služila približno 20 novim stanovanjskim objektom. Svetniki so sklep o imenovanju ulice sprejeli soglasno.

Letno poročilo Nadzornega odbora Občine Domžale

Poročilo Nadzornega odbora je podal predsednik **mag. Borut Kurmanšek**, ki je v uvodu povedal, da je Nadzorni odbor Občine Domžale od imenovanja dne 21. 2. 2019 do 31. 12. 2019 začel z izvedbo dvanajstih nadzornih pregledov. V navedenem obdobju so bili zaključeni trije pregledi, ki jih je predstavil in obrazložil občinskemu svetu, in sicer: **1.** Nadzorni pregled proračunske postavke 132500 – Prenova avtobusnih postaj v centru Domžal za leto 2018, **2.** Nadzorni pregled proračunske postavke 113200 – Varstvo zapuščenih živali za leto 2017, **3.** Nadzorni pregled poslovanja Krajevne skupnosti Radomlje.

V razpravo se je vključil **Branko Heferle** (LMS), ki je dejal, da je pri pregledu poročila o nadzoru proračunske postavke 132500 – Prenova avtobusnih postaj v centru Domžal za leto 2018 odkril osem večjih napak. Po njegovih besedah iz prejete dokumentacije ni razvidno, kdo je naročnik in kdo plačnik storitve. Iz dokumentacije ni razvidno, na kakšne način so bili ponudniki pozvani, da podajo svojo ponudbo. Prav tako je ugotovil, da pogodba za prenovu postaje ni identična s projektnim načrtom postaje. V nadaljevanju je izpostavil zavarovanje odgovornosti izvajalca in garancije ter tudi to, da izbrano podjetje ni imelo zaposlenih. Prav zaradi tega se po njegovih besedah poraja vprašanje o morebitnih podizvajalcih del. Heferle je predlagal, da se pri tej točki dnevnega reda sprejme tudi dodatni sklep, in sicer, da naj župan in direktor občinske uprave do naslednje seje občinskega sveta, vsak iz svoje pristojnosti, poročata o ukrepih, ki so bili izvedeni glede ugotovljenih nepravilnosti na tej postavki. **Ivan Pšag** (LMM) je predsednika nadzornega odbora povprašal, če je pregled obsegal samo avtobusno postajo ali tudi urejanje okolice,

ki je potekala istočasno. **Metod Marčun** (LMM) je dejal, da KS Radomlje dobro trži prostore kulturnega doma. Po njegovih besedah je svet KS Radomlje delal dobro in transparentno. **Majda Pučnik Rudl** (SDS) je v razpravi povedala, da se ji zdi prav in korektno, če bi vsak od pregledancev oddal tudi pozivno poročilo. Po njenem mnenju bi morala priporočila pasti na plodna tla.

Mag. Kurmanšek je v odgovorih na vprašanja svetnikov povedal, da so dokončna poročila nadzornega odbora dokončni akti. Glede obnove okolice avtobusne postaje je povedal, da nadzorni odbor vzame vzorčno enoto in pregleduje samo to. Po njegovih besedah je v prvem nadzoru (avtobusna postaja) prišlo do napak, je pa na svetnikih, da ukrepajo. Na glasovanju so svetniki sklep mag. Branka Heferleja potrdili z večino vseh glasov, prav tako so z večino vseh glasov potrdili sklep, da se seznanjajo z letnim poročilom Nadzornega odbora Občine Domžale.

Odlok o programu opremljanja stavbnih zemljišč za Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje »D29/1 Brinje 1« – skrajšani postopek

Občinski svet Občine Domžale je na 28. seji dne 21. 6. 2018 v prvi obravnavi besedila odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje »D29/1 Brinje 1« sprejel dodatni sklep, in sicer, da: »Občinski svet Občine Domžale zadolži župana, da do drugega branja predmetnega odloka v gradivo umesti dva rondoja (križišče Ihanške ceste in Kopaljske ceste ter križišče Kopaljske ceste in Krumperske ulice in ju finančno ovrednoti v programu opremljanja.« Občinski svet Občine Domžale je na 9. seji dne 19. 12. 2019 sprejel odlok o podrobnem prostorskem načrtu za območje »D29/1 Brinje 1«, kjer je bila upoštevana zahteva občinskega sveta, in sicer, da je na območju OPPN Brinje treba zgraditi novo omrežje cest, kanalizacije ter vodovoda. Celotna investicija je ocenjena na okrog 1.600.000 evrov.

Predstavniki izdelovalca elaborata programa opremljanja **Uroš Košir** je v obrazložitvi odloka povedal, da so v njem določili vrednost cestnega omrežja ter javnega kanalizacijskega in vodovodnega omrežja. Zaradi izgradnje novega križišča K01 bo treba posegati v hrib Šumberk, kjer je potreben dodatni odkup zemljišč, izgradnja opornega zidu ter predstavitev priključka ceste JP 571302. S sklenitvijo pogodbe o opremljanju bo pooblaščen investitor financiral celotno izgradnjo križišča K01. Investicijska ocena izgradnje in ureditve križišča K01 znaša 700.921,91 evra. Prihodek iz naslova komunalnega prispevka za križišče K01 bo, zaradi poročila gradnje križišča K01, tudi namenski odhodek. Pooblaščen investitor bo po pogodbi o opremljanju upravičen do poročila stroškov izgradnje križišča K01, ki presega vrednost odmerjenega komunalnega prispevka za križišče K01.

Metod Marčun (LMM) je v razpravi povedal, da je gradivo za to točko obravnaval odbor za komunalne dejavnosti in varstvo okolja, na katerem se je razvila daljša razprava. Odbor gradiva ni potrdil, saj smatra, da ni primerno za nadaljnjo obravnavo. **Ivan Pšag** (LMM) je spomnil, da so

stanovalci, krajevna skupnost in civilna iniciativa proti tej investiciji, prav tako nasprotujejo tudi predlogu komunalnega opremljanja. Pšag je izpostavil tudi poseg v zaščiteno območje Šumberka, ob tem pa se je spraševal, zakaj so ga pred leti zaščitili, če bodo zdaj na njem izvedli poseg. To je izpostavil tudi **Peregrin Stegnar** (NSi) in vprašal, kako bodo ta poseg opravičili. Dejal je, da bo glasoval proti takim objektom, ki jim nasprotujejo krajanje. K besedi je pristopil tudi **Gregor Horvatič** (Zeleni Slovenije), ki je povedal, da ne podpira tega odloka. Nezadovoljstvo s tem odlokom je izrazil tudi **mag. Branko Heferle** (LMS), ki je dejal, da se v njem obravnava tudi komunalne objekte in naprave izven območja urejanja. Prav tako je tudi križišče K01 izven območja urejanja. Po njegovih besedah se vse skupaj tlači v en koš. Mag. Heferle je v nadaljevanju od predlagatelja zahteval informacijo o tem, na podlagi česa je možna obravnava tudi izven območja urejanja prostora. Dejal je še, da bo glasoval proti.

Leon Kobetič iz podjetja LOCUS, d.o.o., je svetnikom razložil določanje enot urejanja, in sicer, da se vsako območje določa že v OPN. Pri vsakem odloku o OPPN pa so bili izvedeni posegi izključno za potrebe komunalnega opremljanja, ki posegajo izven tega območja. Praviloma so posegi s priključevanjem cest tudi izven same meje, ki je bila načrtovana v OPN. Vsaka taka prostorska ureditev pa je po njegovih besedah del območja OPPN. Prav tako je tudi v odloku eksplicitno zapisano, da križišče posega v Šumberk in da je poseg dopusten za gospodarsko infrastrukturo. Gradivo po njegovih besedah ni neskladno z OPPN.

Janez Avsec (LTD) je v imenu svetniške skupine podal predlog sklepa o prekinitve te točke dnevnega reda. V obrazložitvi je dejal, da so že med sprejemanjem odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje »D29/1 Brinje 1« predlagali, da se naredita dve križišči in da se cestna ter komunalna infrastruktura uredita tako, da bo življenje tamkajšnjih krajanov teklo nemoteno. Ker je križišče K07 izpadlo iz trenutnega odloka o urejanju OPN, nimajo zagotovili, da bo križišče narejeno. V razpravo se je vključil tudi **Robert Hrovat** (SDS), ki je dejal, da težko razume predlog za prekinitve te točke. Po njegovih besedah je ključna težava grafični del OPPN, ki ni usklajen s točko na dnevnem redu. Hrovat je povedal, da je njemu jasna obrazložitve in da je prepričan, da se do naslednje seje ne bo nič spremenilo. Izpostavil je še, da njihova svetniška skupina podpira vsako gospodarsko pobudo, ki prinaša v kraj nekaj dobrega. Ta projekt pa je po mnenju njihove svetniške skupine dober.

Po koncu razprave je dal župan na glasovanje predlog svetniške skupine LTD, da se ta točka dnevnega reda prekine in se jo nadaljuje na eni izmed prihodnjih sej občinskega sveta. Svetniki so predlog podprli z večino vseh glasov. Župan je v nadaljevanju v skladu s 65. členom poslovnika Občinskega sveta Občine Domžal z dnevnega reda umaknil naslednjo točko: Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje »V7/7 - 107 Oljarna - jug« – druga obravnava. Sledila so še svetniška vprašanja, pobude in predlogi. □

VELIKI INTERVJU

TU OBSTAJA NEKA DOBRA ENERGIJA

POLONA DEMŠAR, AKADEMSKA KIPARKA

Med pripravami na razstavo v Galeriji Domžale nam je zaupala svojo zanimivo življenjsko pot, ki jo je popeljala na najlepši konec sveta – na Sv. Trojico pri Dobu.

Katarina Rus Krušelj
Foto: Andrej Križ, Peter Škrlep,
Polona Demšar

Razpeta med Ljubljano in Sv. Trojico, med vlogo umetnice in matere ter v današnjem nezavidljivem statusu kulturnih delavcev, uspešno opravlja poklic, ki si ga je najbolj želela – umetnica, ki kipari z naravnimi materiali, in pomočnica v goslarskem ateljeju.

Fotografinja, kiparka in delo v goslarstvu v enem se zdi precej razgibano in zahtevno. Začniva pri zadnjem. Kako te je pot popeljala v goslarstvo?

Skoraj pred desetimi leti sem začela delati v stričevi goslarski delavnici v Ljubljani. Po končanem študiju na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje sem bila dobesedno vržena na kruti umetniški trg. Ni bilo dobička in takratna gospodarska kriza je še bolj otežila situacijo. Tudi danes niso rožnati časi za umetnika in sem se pač sprijaznila z dejstvom, da se moram znajti na svoj način. Med drugim sem pomagala pri izdelavi čevljev. To delo me je veselilo, ampak se žal ni obneslo. Pot me je vodila k stricu Vilimu Demšarju, goslarskemu mojstru, in dolgoletni družinski glasbeni tradiciji, s katero sem bila povezana že od otroštva. Kar hitro sem se vpeljala v delo goslarske delavnice. Danes delavnico vodi Blaž Demšar, Vilimov nečak.

Kako poteka delo v goslarski delavnici?

Izdelujemo violine, viole, violončela in kontrabase. Restavriramo jih, popravljamo, servisiramo. Na primer violino očistim, zamenjam strune, zalepim, če je potrebno in spoliram, da je kot nova. Izdelujemo glave in seveda nove inštrumente. Violino se izdeluje po posameznih delih, kot so: zgornji in spodnji del, obod, vrat. Seveda pa je še mnogo vmesnih detajlov, kot so: obrezovanje, vlaganje, lakiranje. Vse to, kar končni izdelek naredi še bolj zanimiv.

Ali so vašim violinam res rekli kar 'demšarice'?

Da, veliko jih pozna pod tem imenom. Ko smo šli kam s skupaj s stricem Vilimom, na primer na sprehod ali kosilo, so nas vsi pozdravljali. Da, vsi so poznali mojstra Vilima, saj je bil zelo prijazen in dober človek.

Ali lahko v goslarsko delo vključiš kaj svojega umetniškega dela?

Samo ročne spretnosti. Morda lahko izpostavim na primer izdelavo polžka, kjer morata biti leva in desna polovica simetrični. Na nek način spominja na izdelavo portreta v glini. Sicer pa se oblika violine v stoletjih ni prav dosti spreminjala in zahteva natančna pravila, tako da svobode ustvarjanja tukaj ni.

Sicer pa je Demšarjeva družina predvsem glasbeno-umetniška družina. Pred tremi leti ste skupaj pripravili zanimivo družinsko razstavo – razstavo treh generacij ljubljanske umetniške družine Demšar.

Da, tudi v spomin mojemu očetu kiparju Tonetu Demšarju, ki je pred triindvajsetimi leti umrl v prometni

Vedno se držim nasveta iz akademije, naj kiparji izdelujemo in izvajamo dela, ki jih bomo lahko sami premikali, sestavljali in razstavljali. Vedno in veliko je treba razmišljati z glavo.

Zame je bil oče kot Leonardo da Vinci, genij, umetnik in človek z velikim srcem. Velikokrat se očetovo delo pojavlja v meni, podzavestno. Na svojih razstavah dostikrat slišim 'o, glej ga Demšarja'. In te očetove okrogline, ki jih ne morem pozabiti, so pač sedle vame.

nesreči. Moj oče Tone je bil akademski kipar, ki je ustvarjal tukaj v ateljeju na Sv. Trojici. Izražal se je predvsem z naravnimi materiali. Tako sem prišla na idejo, da bi skupaj pripravili družinsko razstavo. Res je zanimiva glasbeno-umetniški preplet v naši družini. Razstava z naslovom Glina, les in steklo na ljubljanskem gradu je bila pravzaprav plod razmišljanja o umetnosti, ki je že od nekdaj del družine Demšar, torej projekt združevanja glasbe in likovne umetnosti. Zgodbo treh umetniških generacij sta začela brat Blaž in moj dedek Anton Demšar. Vsak svojo nadarjenost sta iz rodne bajtarske družine v Selcih na Gorenjskem ponesla v svet. Blaž je odšel s trebuhom za kruhom v Sarajevo in postal goslar, čigar inštrumenti spadajo v svetovni vrh. Njegovo delo je nadaljeval sin Vilim. Anton je postal prvi poklicni restavrator na Slovenskem, njegova prva ljubezen pa je bilo slikarstvo. Njegov likovni talent je nasledil sin Tone, moj oče, ki je postal cenjen slovenski kipar. Tretjo generacijo piševa danes Blaž in jaz. Blaž izdeluje godala, jaz, kot tretja v liniji likovnih umetnikov, pa delujem kot umetnica.

Kako se soočaš z družinsko umetniško tradicijo danes?

Oče je bil pri svojem delu popolnoma predan glini in naravnim materialom. Za tista leta, torej 70., 80. in 90., je bil zelo napreden. Njegovi materiali so bili glina, vrv, juta, torej je bil že takrat ekološko osveščen. Tudi v domačem okolju nismo uporabljali plastične embalaže. Imel je jasno vizijo. Zame je bil oče kot Leonardo da Vinci, genij, umetnik in človek z velikim srcem.

Dejansko si bila vse svoje življenje obkrožena z umetnostjo.

Velikokrat se očetovo delo pojavlja v meni, podzavestno. Na svojih razstavah dostikrat slišim 'o, glej ga Demšarja'. In te očetove okrogline, ki jih ne morem pozabiti, so pač sedle vame.

Kako se je začela tvoja umetniško pot?

Oče je umrl pri mojih 17 letih. Takrat sem obiskovala Srednjo šolo za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani, smer fotografija. Že takrat mi je bilo jasno, da ne bi obiskovala gimnazije, temveč raje likovno šolo. Moj oče je bil presrečen. Pripravljal me je na sprejemne izpite in njegova želja je bila, da bi izbrala smer industrijskega oblikovanja. Ampak sem takrat v razpisu brala o fotografiji in me je močnejše pritegnila. »Veš kaj«, mi je rekel, »v fotografiji pa ni veliko prihodnosti, ampak če si se tako odločila, pa poskusi«. Sicer sem se na sprejemnih izpitih preizkusila v obeh smerih, ampak sem uspešno opravila le izpite na smeri fotografije. Pridobila

sem veliko znanja, kar se tiče opazovanja, estetike in prakse. Takrat sem umetnost prvič začutila. Uživala sem v cerkvah, vsepovsod smo potovali na šolskih ekskurzijah, na razstave sem začela gledati drugače, tudi na očetove. V tem času je imel oče zelo produktivna leta, a me žal še ni potegnili v njegov atelje. Sem pač imela svojo fotografijo in sem si mislila, da bo še dovolj časa za očetova dela.

Torej te sprva kiparsko delo ni pritegnilo?

Zanimivo, kot otroka me je, a v ključnih letih odraščanja je nastopil čisti umetniški razcep. Jaz svoje, oče svoje. Čeprav je izredno podpiral moje fotografiranje in me prosil, da fotografiram njegova kiparska dela. Po njegovih smrti leta 1997 sem bila v tretjem letniku srednje šole. Med razmišljanjem o nadaljevanju študija v tujini, sem se ozirala tudi na mamo, ker nisem želela, da ostane sama. Profesorji so mi svetovali študij fotografije v Pragi. Ta-

krat se mi je fotografija kot umetniški medij odpirala, a hkrati se je uveljavljala digitalna fotografija, v kateri pa nisem videla toliko zanimanja. Nato sem se odločila, da nadaljujem študij na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje. Odločila sem se med restavracijstvom, saj sta bila babica in dedek oba restavradorja, in kiparstvom. Odločila sem se za slednje in pri pripravi za sprejemni izpit mi je pomagala kiparka Dragica Čadež. Moram povedati, da pravzaprav nisem vedela, kaj pričakovati na izpitu. Prvič sem se soočila s figuro in portretom, bilo mi je težko. Sicer smo že na fotografiji raziskovali ta likovna področja, vendar ne tako podrobno. Ko sem uspešno opravila sprejemne izpite, sem bila zelo vesela. Prvo leto se sicer nisem najbolje znašla, potem pa je bilo vsako leto boljše.

Potem je bila na vrsti diploma. Svojevrstni izziv, kajne?

Da, avtoportret je bila moja tema. Teoretični del sem opravila pri profesorju dr. Levu Kreftu, praktični pa pri profesorju Luju Vodopivcu. Izdelala sem poseben žičnati avtoportret, in sicer tako, da so mi žico ovijali okrog telesa. Nato smo nastalo žičnato strukturo zvarili skupaj v nekakšno mumijo. Prav hecno je bilo videti, to so bili moji prvi hepeningi.

Odločila si se za nadaljevanje podiplomskega študija, toda na povsem drugem umetniškem področju?

Odločila sem se za smer unikatno oblikovanje stekla. Znanje sem pridobila pri oblikovalki stekla Tanji Pak na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. Takrat sem bila edina študentka na tej smeri. Leta 2007 sem zaključila s podiplomskim študijskim projektom fotografije na steklu. Predstavila sem ga v Mestni galeriji Ljubljana z naslovom Ujeta v steklu, kjer sem razstavila kip iz stekla. Pravzaprav sem se s fotografijo na steklu spet vrnila med svoje srednješolske ustvarjalne začetke.

Kako si se po študiju lotila samostojne umetniške kariere?

Sprva mi je šlo kar dobro. Samostojne in skupinske razstave so se vrstile, med drugim sem s slikarjem Andrejem Brumnom Čopom razstavljala v beneški galeriji A + A. Nekako sem 'padla' v ritem, začela sodelovati na različnih razstavah, tudi razpisih. Vpisala sem se v Društvo likovnih umetnikov Ljubljana in spoznavala tudi širši krog umetnikov. To je bil tudi čas, ko sem se začela ukvarjati z goslarstvom, spoznala partnerja, ustvarila družino. Morda se je v tem času, ko sem postala mati, moje delo malce upočasnilo, pomemben je bil tudi moj status umetnice, ki sem ga morala obdržati, če sem želela biti finančno stabilna. Poskušala sem na različnih razpisih, se dogovarjala za razstave in vmes za tri leta prevzela Društvo likovnih umetnikov Ljubljana. Bilo je zelo naporno koordinirati tristo članov društva, takrat smo dobili tudi Galerijo DLUL v centru Ljubljane. Takšna vključenost se mi je zdela pomembna, čeprav sem v teh letih uvidela, da mi je zmanjkalo časa za lastne projekte.

Biti kiparka pa verjetno predstavlja tudi precej fizično zahteven izziv?

Vedno se držim nasveta iz akademije, naj kiparji izdelujemo in izvajamo dela, ki jih bomo lahko sami premikali, sestavljali in razstavljali. Vedno in veliko je treba razmišljati z glavo.

Kaj te vodi pri ustvarjanju?

Material, ideja in prostor, kjer bo umetniško delo predstavljeno. Prisegam na prostor, na materiale in vire iz narave. Pri svojem delu še nisem uporabila plastike z izjemo pleksi stekla za podstavek. Običajno mi izvedba in montaža umetniškega dela vzame precej časa, ampak vselej mi uspe speljati do konca tako, kot si zamislim.

Torej mora biti kiparka tudi dobra inženirka?

Morda zares, predvsem pa moram imeti veliko domišljije.

Omenila si že, da uporabljaš različne, predvsem naravne materiale. Ali kljub vsemu lahko izpostaviš vsaj enega, ki ti je najljubši?

Vsekakor glina. Steklo malo manj, ker se ga težje brusi in rado počí. Hitro se urežeš. Sicer pa delujem na različnih likovnih področjih. Ne uporabljam strogo le keramiko ali le železo, temveč se največkrat prilagam prostoru. Tudi cigaretné škatlice sem že porabila za svoje umetniško delo. In bron. Čeprav pa mi je najbolj domača glina, ki najhitreje dobi obliko izpod mojih rok. Daje mi izčiščeno idejo, kaj bom ustvarila iz nje. Rada jo kombiniram, recimo z železom. Doma imam peč za glino, ki sicer ni velika, ampak jo koristno uporabljam.

Zdi se mi, da si prav genialno združila fotografijo in steklo.

Fotografija mi je dala nek drug vidik, ki me vedno spremlja pri umetnosti. Tudi oblikovanje stekla mi pomeni izziv, saj lahko združujem več znanj. Steklo sama talim, tudi v kalupu, tako da praktično od začetka do konca speljem vse. Rada sem samostojna in neodvisna od drugih. Je pa ta tehnika združevanja stekla in fotografije precej zahtevna in postopek ne uspe vedno.

Ali to pomeni, da sama izdelavaš osnovo iz stekla, ga premežeš s foto emulzijo in razviješ v temnici? Prosim, opiši to unikatno tehniko.

Da, steklo je v bistvu namesto fotopapirja. Torej, če imaš fotopapir in ga v temnici premežeš s foto emulzijo, ki je občutljiva na svetlobo, nastane fotografija na papirju. V mojem primeru pa foto emulzijo naneseš na steklo, jo osvetlim s povečevalnikom in iz tega se razvije črna bela fotografija na steklu.

Ali si kdaj združila glino in fotografijo?

Ne, to še ne. Čeprav sem že razmišljala v tej smeri, vendar je foto emulzija izredno nežna in prefinjena. Samo steklo jo lahko prenese. Na drugi strani je tudi glina občutljiva in je sama zase močna, tudi okoli sebe prenese dovolj prostora, da ne postane kič. Tudi oranžen lončen lonec za rožo, ki ga postaviš na travo, se lepo ujema z okolico. Ko pa ga prineseš v notranji prostor, pa nekako izgubi svojo obliko

in naravno barvo. Zato je izredno pomemben tudi dialog med umetnino in prostorom, ki mora biti 'čist'.

Ali meniš, da bi bili rezultati tehnike, kjer združuješ fotografijo in steklo, boljši, če bi imela svojo temnico in več časa za izpopolnjevanje te tehnike?

Sigurno. Več časa bi bilo za eksperimentiranje s kemikalijami in steklom.

Kako se soočaš z vlogo sodobne umetnice in hkrati matere?

Materialna preskrbljenost umetnikov je danes veliko težja kot nekdanj. Na obeh področjih ne smem popustiti in si dopustiti, da sem v pomanjkanju enega ali drugega. Danes so moji projekti premišljeni, vzamem si več časa za posamezni projekt in predvsem ne hitim tudi zaradi otrok, ki so del mojega zdajšnjega življenja. Včasih se zgodi, da tudi več mesecev ne ustvarjam v ateljeju, ker ideja dozoreva. Ko pripravim razstavo, pa z delom začnem vsaj pol leta prej in intenzivno delam.

Potemtakem je lahko vir za umetnost tudi tvoja družina?

Tudi. Zamislila sem si, da otroka (Piko in Vala) popeljem v fotografsko temnico, kjer sem razvijala nekakšne fotografe, odtise rok na steklenih ploščah. Ker je postopek dokaj zapleten, sem upala, da bosta otroka razumela navodila, kdaj položiti roko na steklo ... Na koncu je odlično uspelo.

Kateri so tvoji zadnji projekti?

Trenutno se dogovarjam za sodelovanje v Benetkah, a ne prehitavam časa. Tudi s kiparko Mojco Smerdu nadaljujemo skupen projekt s keramiko, ki sva ga začeli lansko jesen v Galeriji Kresija v Ljubljani. In seveda se pripravljam na razstavo v Galeriji Domžale, kjer bom razstavljala prvič.

Pripravljaš kaj posebnega za Galerijo Domžale?

Odločila sem se za pregledno razstavo svojega dela. Lani sem dopolnila štirideset let in v teh letih se je nabralo kar nekaj umetnin, ki bi jih želela razstaviti – od portretov še iz časa študija, pa do zadnjih izdelkov.

Torej boš za domžalsko občinstvo pripravila neke vrste mini kiparsko retrospektivo?

Da, odločila sem se, da za domžalski galerijski prostor ne bom pripravljala popolnoma novih umetniških projektov, ker je koncept razstave le pregled oziroma prerez skozi moje ustvarjanje. Se mi zdi, da bi bili novi projekti preveč vrinjeni v zastavljen koncept. Pa še zadnja dva razstavna projekta sta bila drug za drugim, zato potrebujem tudi malce umetniškega počitka. Prav veselim se, da bom končno razstavljala v Domžalah in se predstavila v domačem okolju.

Kako močno pa si povezana z Domžalami in okolico? Ali spremljaš kulturno dogajanje v našem koncu?

Kadar je v Ljubljani poletno vročinsko stanje, komaj čakam, da pridem domov v svoj raj na Sv. Trojici. Tu obstaja neka dobra energija. Kulturno dogajanje kar spremljam, sploh v časopisu Slamnik, ki ga dobim na dom. Redno spremljam dogajanje v Galeriji Domžale in splošno v Kulturnem domu Franca Bernika, kjer je dobro poskrbljeno tudi za otroke. Galerija Domžale pa mi je zdaj, ko je prenovljena, še bolj ljuba.

Torej ti Sv. Trojica daje dovolj navdiha za ustvarjanje?

Seveda, sploh narava. Zdaj popolnoma drugače razumem očeta, ki je tako rad prebival in ustvarjal tu. Tudi danes radi zbežimo iz mestnega življenja. Tu je svoboda, ki jo mestno blokovo naselje nima. Pomemben mi je ta občutek, ko sem sama s seboj, ko se umirim, in začne moja glava delati. Tu lažje razmišljam in načrtujem. Hvala našim staršema, da sta našla Sv. Trojico! □

Mestni Kino
Domžale

predstavlja
kino
v karanteni

Mestni kino
Domžale
je zaprt,
zato smo naš
filmski program
prestavili na
internet.

Vsak dan
ob 20.00 filme
vrtimo na naši
Facebook
strani.

Ostanite zdravi
in na varnem!
Ko bo tole mimo
pa se spet vidimo
v kinu!

**facebook.com/
domzalekino**

TEMA MESECA

S SKUPNIMI MOČMI IN ODGOVORNOSTJO BOMO PREMAGALI KORONAVIRUS

Za vas smo pripravili celovit pregled ukrepov, aktivnosti in navodil v zvezi z novim koronavirusom v občini Domžale.

Miha Ulčar

Foto: Iztok Dimc in Miha Ulčar

Konec januarja 2020 je Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) novi koronavirus razglasila za globalno grožnjo javnemu zdravju. Virus so po podatkih NIJZ sicer prvič poznali konec decembra v kitajski provinci Hubei v 11-milijonskem kitajskem mestu Vuhan. Pri bolnikih so izključili običajne povzročitelje pljučnic oziroma respiratornih okužb in potrdili okužbo z novim koronavirusom. Poimenovali so ga sars-cov-2, bolezen, ki jo povzroča, pa covid-19. Bolezen se kaže z vročino, kašljem in občutkom pomanjkanja zraka, kar je običajno za pljučnico.

Kaj je novi koronavirus?

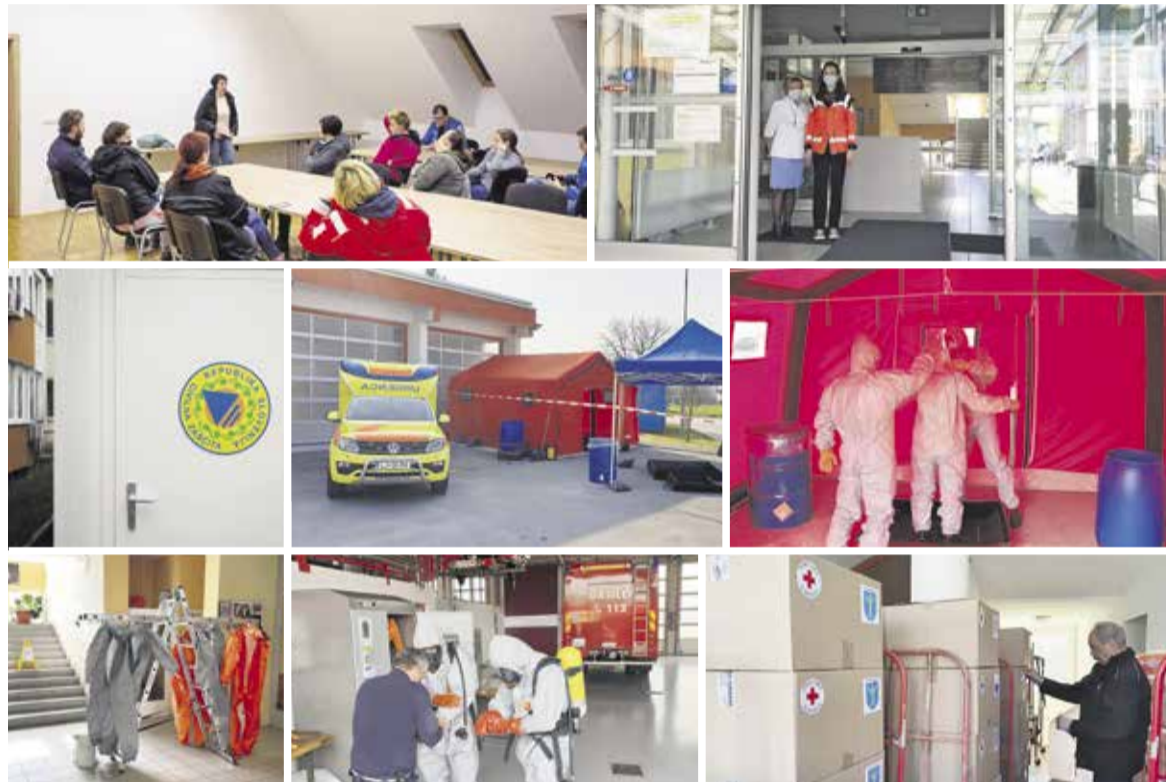
Poznamo sedem koronavirusov. Štirje so čisto človeški koronavirusi, ki povzročajo običajne prehlade. Respiratorni virus sars, bližnjevzhodni respiratorni sindrom mers in novi koronavirus, poimenovan sars-cov-2, pa so tako imenovane zoonoze, ki se prenašajo z živali na človeka. Sars se je tako na primer prenašal s cibetovk, mers pa z enogrbnih kamel na človeka. Za novi koronavirus še ni potrjen izvor okužbe. Po besedah v. d. direktorice Zdravstvenega doma Domžale mag. Renate Rajapakse, dr. med. spec., se domneva, da se je virus na ljudi prenesel iz vretenčarjev. Med živalmi sicer krožijo številni koronavirusi, ki pa še niso okužili ljudi. Bolezen covid-19 se kaže s slabim počutjem, utrujenostjo, nahodom, vročino, kašljem in pri težjih oblikah z občutkom pomanjkanja zraka. Natančne podatke o poteku bolezni še zbirajo, saj gre za nov virus. Za težji potek bolezni je značilna pljučnica.

Virus covid-19 se prenaša kapljično

Virus covid-19 se prenaša kapljično (kihanje, kašljanje) in ne po zraku, torej mora za prenos obstajati tesnejši stik z obolenim. Mag. Rajapakse pravi, da virus covid-19 v naše telo vstopa prek sluznice v nos, oči in usta. Ne prehaja pa prek kože: »Ob okužbi ga je največ v nosni sluznici, kjer se tudi razmnožuje, takrat pa je oseba tudi najbolj kužna. Oboleni največ kašljajo in kihajo, zaradi česar se virusi iz sluznice odluščijo in pridejo v zrak, kamor je oboleni oseba zakašljala. Ker se virus prenaša kapljično in ne po zraku, torej mora za prenos obstajati tesnejši stik z obolenim (razdalja do bolnika 1,5 m). Zaradi teže se kapljice spuščajo na tla, zato je njihova gravitacija na površino. Se pravi, da se virus uleže na površino. Prenos se opravi, ko nekdo drug, ki je v neposredni bližini, z roko prime po tej površini ter se nato popraska po nosu oziroma obrazu.« Pozneje se virus začne širiti v nosno žrelni predel.

Znaki bolezni

Natančne podatke o poteku bolezni še zbirajo, saj gre za nov virus. Iz poročanja Kitajske lahko sklepamo, da poteka v lažji obliki pri približno 80 % okuženih. Težji potek bolezni naj bi imelo približno 20 % zbolelih. Po besedah mag. Rajapakse ta bolezen nastaja počasi. Najprej te začnejo boleti mišice, sklepi, v žrelu te praska, imaš blago temperaturo in suh kašelj. Pri 80 % bo bolezen počasi izvenela in bodo oz-

draveli. Pri blažjih oblikah se bolezen preboli v štirinajstih dneh. Pri 15 % pa se ta bolezen poslabša. Gre pa za hujšo obliko bolezni: bolniki začnejo težko dihati, nastopita visoka temperatura in globoko kašljanje. Takrat je treba obvezno poklicati svojega zdravnika ali pa 112, da ga zdravstveno osebo pregleda in odpelje v bolnišnico. Po dosedanjih podatkih približno pri 5 % osebah poteka bolezen zelo kritič-

no in se lahko konča s smrtjo pacienta. Najbolj ogrožena skupina so starejši. Gre za bolezen, ki je povezana s starostjo (potek in prognoza sta povezani s starostjo). Iz različnih študij po svetu lahko razberemo, da je pod 40. letom stopnja smrtnosti od 0,5 do 1 %, s starostjo pa smrtnost narašča. Nad 80 let je bila na Kitajskem smrtnost celo 22 %.

Do 24. marca 2020 (do 10. ure) je bilo na NIJZ sporočeno 480 potrje-

nih primerov z novim koronavirusom (SARS-CoV-2), med prebivalci občine Domžale je bilo odkritih in potrjenih dvanajst primerov okužb z novim koronavirusom.

Pomembna dva ukrepa za preprečevanje prenosa virusa

Mag. Rajapakse je dejala, da sta pomembna dva ukrepa za preprečevanje prenosa virusa. 1. Vedno kadar zakašljamo ali kihamo in bi lahko prišlo do prenosa, je pomembno, da to naredimo v neko oviro. Da vzamemo robček, ki ga nato varno vržemo v koš za odpadke. S tem preprečimo iznos virusa v svojo okolico. Ali pa, da imamo nameščeno masko in da se virus ne širi v okolico. 2. Samoizolacija in pogosto umivanje rok. Najbolj verjetno je, da bo do okužbe prišlo tam, kjer smo vsak dan tesno skupaj z drugimi. »Po mojem mnenju je bil pomemben dejavnik, ki je prispeval k širjenju virusa, gneča v trgovinah. To je idealno širjenje. Prav tako v družini, v kateri se nahaja oseba z respiratornimi znaki. Zaradi tega se mora oboleni oseba distancirati od ostalih. Komunicirati na razdalji več kot meter in pol in pa če je le možno, da si zaščiti usta in nos. Pomembno je, da se posameznik, ko posumi, da ima to bolezen, izolira od ostalih. Da je v svoji sobi, da nima stikov z ostalimi člani v družini, da ima svoje toaletne pripomočke, svoj jedilni pribor, svoje perilo ... Se pravi, da se jih ne deli s svojimi družinskimi člani,« obrazloži mag. Rajapakse. Zelo pomembno pa je tudi pogosto umivanje rok. Predvsem pa moramo biti pozorni, da se ne dotikamo predmetov, ki se jih ni potrebno dotikati. Se pravi čim manj prijemanja kljuk in raznih drugih predmetov v javnih prostorih. Kjer se v hiši nahaja bolnik, je smiselno razkuževati površine (mize, kljuke ... oziroma vse, kamor bi lahko padle kapljice izločkov iz zgornjih dihal bolnika). Perilo naj bolnik zbira ločeno, opere pa naj se ga na 60 stopinjah Celzija. S tem virus na oblačilih uniči. Če peremo posodo s toplo vodo in čistilom, se s tem prav tako odstrani virus. Najpomembnejša je osebna higiena in samovarovalno

obnašanje. Prav tako je pomembno, da bolnike takrat nihče ne obiskuje, da je ločen od preostalih družinskih članov, absolutno pa ni primerno, da z družinskimi člani sedi za isto mizo.

Ker želijo preprečiti širjenje virusa, pregledajo oziroma testirajo čim več ljudi

»Treba je vedeti, da bolezen dihal lahko povzročajo tudi drugi mikroorganizmi. Zaradi tega se moramo zdravstveni delavci prepričati, da ni ta bolezen posledica koronavirusa. V času epidemije vsakega pacienta in vse znake uvrščamo, kot da bi bil pacient okužen s tem novim virusom. Glede na rezultate testiranja pa vidimo, ali je okužen s tem novim virusom ali ne. Ker želimo preprečiti širjenje tega virusa, se moramo obnašati tako, da pregledamo oziroma testiramo čim več ljudi,« pojasni mag. Rajapakse.

Pojavljata se stigmatizacija in strah pred obolenimi, kar je narobe

»Na mestu bi bilo treba opozoriti, da se v okoljih pacientov, okuženih s koronavirusom ali potencialno bolnih, kaže podoben vzorec, kot se je včasih pri pacientih, okuženih s HIV. Opažamo namreč, da se je pojavila stigmatizacija pri pacientih s to boleznijo, kar pravzaprav ni prav. Vsi se bojijo, da bodo zboleli, kar je daleč od resnice. Pacienti, ki so oboleni za to boleznijo, nam niso nevarni, če upoštevajo samoizolacijo in ukrepe. Najbolj nevarni so tisti, za katere ne vemo, da so zboleli za to boleznijo. Hitreje se bomo nalezli od tistih, za katere ne vemo, kot pa za tistimi, ki so zboleli.«

Pazljivo ravnanje z zaščitno masko in zaščitnimi rokavicami

Če pacient nosi masko, je le-ta sama po sebi zaščita, saj bo v primeru, ko bo pacient zakašljaval ali kihnil, virus obdržala na maski. Se pa po besedah mag. Rajapakse po dobrih dveh urah zaradi našega dihanja maska navlaži in omoči, zaradi česar ne predstavlja več zaščite: »Če nosimo ves čas isto masko, ta postane vlažna in spet ne pomeni zaščite. Prav zaradi tega se smemo zanašati samo na to, da imamo na sebi masko in da smo zaščiteni. Maska drži samo določen čas. Ravno tako je z rokavicami, saj se virus lahko prenaša tudi z njimi. Rokavice so zaščita za tisti čas, dokler se z njimi ne bomo dotaknili svojega obraza. Rokavice moramo imeti na sebi samo takrat, ko se dotikamo predmetov. Ko pa nimamo več tega stika, moramo rokavice zavreči.« Ob tem velja spomniti, da se ljudje sploh ne zavedamo, kako pogosto se dotikamo svojega obraza. Po neki študiji v povprečju kar 35-krat na dan, kar počnemo nezavedno. Prav zaradi tega moramo biti pozorni na svoje obnašanje in svoje gibe. Se pravi, kam dajemo roke in pa, da si jih pogosto umivamo.

Če nosimo masko, da bi se zaščitili pred drugimi, je bolj verjetno, da virusa ne bomo vdahnili, če se nahaja v bližini. Če pa smo v stiku s pacientom, ki je kašljaval in potem z roko primemo masko, prenašamo virus. »Dotikanje zaščitne maske s sprednje strani je absolutno slabo, saj potem prenašamo virus, ki se je ujel na masko. Se pravi, da ga prenese mo z rokami. Če to naredimo, si moramo umiti roke s tekočo vodo in milom, ali pa če je potencialna možnost prenosa bolezni, da si roke razkužimo,« poudari mag. Rajapakse.

Navodila za paciente v samoizolaciji

Vsi pacienti, ki jim je zdravnik svetoval samoizolacijo, MORAJO OSTATI DOMA VSAJ 14 DNI OD ZAČETKA SIMPTOMOV, PO POSVETU Z ZDRAVNIKOM, GLEDE NA POTEK BOLEZNI, PA ŠE DLJE!

Z namenom preprečevanja širjenja novega koronavirusa v času osamitve (izolacije) v domačem okolju MORAJO UPOŠTEVATI SLEDEČA NAVODILA:

- Ostanite na vašem domu. Izogibajte se stikom z drugimi ljudmi.
- Večino časa preživite v drugi sobi kot ostali družinski člani, če je to le mogoče. Omejite stike z družinskimi člani (vzdržujte razdaljo najmanj 1,5 metra med vami in ostalimi družinskimi člani).
- Redno prezračujte prostore, v katerih se zadržujete, za pet do deset minut večkrat na dan.
- Upoštevajte pravilno higieno kašlja (preden zakašljate/kihnete, si pokrijte usta in nos s papirnatim robčkom ali zakašljajte/kihnite v zgornji del rokava). Papirnat robček po vsaki uporabi odvrzite v koš in si nato umijte roke.
- Pogosto si umivajte roke z milom in vodo, po potrebi jih tudi razkužujte (tudi po uporabi sanitarij).
- Uporabljajte svoj jedilni / higienski pribor, perilo in brisače.
- Obroke hrane uživajte ločeno od ostalih družinskih članov. Pred pripravo hrane si skrbno umijte roke. Ne pripravljajte hrane za ostale družinske člane.
- Površine, vidno onesnažene z respiratornimi izločki, očistite. Prav tako redno čistite ostale površine, ki se jih pogosto dotikate (kljuke, pulti, nočne omarice, telefoni, tipkovnice, sanitarije ...). Uporabite čistila, ki jih imate doma in jih običajno uporabljate. Lahko uporabite tudi alkoholna razkužila.
- Svoje perilo zbirajte ločeno v svoji sobi in nato operite z običajnim pralnim praškom pri temperaturi vsaj 60 °C.
- Obvestite osebe, s katerimi živite v skupnem gospodinjstvu in s katerimi ste imeli tesne stike en dan pred pojavom simptomov in v času po pojavu bolezenskih znakov, da naj opazujejo svoje zdravstveno stanje in se samoizolirajo takoj, če se jim pojavijo bolezenski znaki.
- Tudi po prenehanju izolacije še naprej upoštevajte pravilno higieno kašlja in si še naprej pogosto umivajte roke.

ŠE POSEBEJ SKRBNOST SE IZOGIBAJTE VSAKEMU STIKU S STAREJŠIMI ČLANI DRUŽINE, S KRONIČNIM ALI IMUNSKO OSLABELIM BOLNIKOM V DRUŽINI!

Več informacij in navodil v zvezi s covid-19 preberite na spletni strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje na naslednji povezavi: <https://www.nijz.si/sl/koronavirus-2019-ncov>

Ob sumu na okužbo je potreben predhodni telefonski posvet z zdravnikom

Če posameznik meni, da je okužen z novim koronavirusom ali pa ima morda kakšno drugo bolezen, je potreben predhodni telefonski posvet z osebnim zdravnikom. Ta ga bo natančno povprašal o težavah, drugih boleznih, dednih boleznih ... Nato pa se bo z njim dogovoril za pregled. Pacienti v zdravstveni dom prihajajo na preglede na določeno uro. To pa zaradi tega, da je v čakalnici manjše število ljudi, kar pomeni tudi zmanjšano možnost prenosa bolezni. V ZD Domžale so vzpostavili tudi dodatno telefonsko številko s tremi linijami, da pacientom omogočijo stik z osebnim zdravnikom. Če osebnega zdravnika v času klica ni v zdravstvenem domu, ga prevežejo k nadomestnemu zdravniku. Prav tako se prek telefona ureja vse administrativne stvari kot tudi naročila za recepte.

Za paciente dve ločeni ambulanti

»Ko pacienta naročimo za prihod v ambulanto, ga pred zdravstvenim domom čaka osebje, ki pacienta usmeri v tisto ambulanto, kjer je naročen. Ena ambulanta je organizirana ločeno za tiste paciente, za katere obstaja možnost, da imajo koronavirus. Tam so zdravstveni delavci dodatno zaščiteni, prav tako je tudi režim veliko strožji, vključno z dodatno opremo. Preprečiti je namreč treba, da bi zboleli zdravstveni delavci. Vsak pacient dobi masko, ki si jo nadene na usta in nos, da zmanjša prenos bolezni. V drugi ambulanti pa se obravnava paciente, kjer je verjetnost za okužbo manjša,« o novi obliki ambulantnega dela pove mag. Rajapakse. Seveda pa je treba izpostaviti, da je za nujne primere, ko nekdo težko diha ali pa da ima druge znake hude življenjske nevarnosti, treba poklicati številko 112.

Pacientom vzamejo bris, ki gre na mikrobiološko testiranje

Okužbe z novim koronavirusom od ostalih povzročiteljev akutnih okužb dihal, vključno s pljučnicami, ne morejo ločiti zgolj na osnovi poteka bolezni in bolnikovih težav. Za potrditev ali izključitev okužbe z novim koronavirusom je potrebno mikrobiološko testiranje. Koronavirus se dokazuje v brisu nosno-žrelnega prostora, v brisu žrela, izmečku dihal in še v drugih kužnicah. »V okviru ambulate covid-19, kjer obravnavamo paciente, pri katerih lahko domnevamo, da bi bili okuženi, vzamemo brise. Pri lažjih okužbah, pri pacientih, ki nimajo pridruženih boleznih in mlajših, ne izvajamo jemanja brisov, ampak pri tistih, kjer je možnost okužbe večja. Ker nimamo neomejenih možnosti, kapacitete namenimo tistim pacientom, ki jim je namenjeno zdravljenje. Če bi to izvajali pri vseh, bi bil laboratorij zaseden s številnimi brisi. Med njimi bi bilo več negativnih kot pozitivnih,« pojasnjuje mag. Rajapakse.

Vse odvzete brise pacientov v določenih intervalih odpeljejo v laboratorij v Ljubljano. Čim dobijo pozitiven rezultat, od tam takoj pokličejo ustanovo, od kjer je prišel test. Takrat se tudi povežejo s epidemiologom. Ta stopi v kontakt s pacientom, da pridobi podatke o te-

snih pacientovih kontaktih (družinski člani, sodelavci v istem prostoru ...). Epidemiolog pacientu tudi poda navodila za ravnanje v naprej. V ZD Domžale paciente obvestijo takoj, ko prejmejo pisni izvid. Najprej obvestijo tiste, pri katerih so bili testi pozitivni.

Zdravstveno osebje intervencije izvaja v posebni zaščitni opremi

Ker je situacija nepredvidljiva, saj zdravstveni delavci ne morejo vedeti, ali gre ob stiku za pacienta s koronavirusom ali ne, vse intervencije na terenu izvajajo v posebni zaščitni opremi. Prek svoje službene uniforme nosijo kombinazon, prek obraza pa imajo posebne maske. Zato naj pacienti ne bodo presenečeni glede tega. Prav tako prosijo za strpnost in normalen odnos do reševalcev in pa tudi pacientov.

»Naj se na tem mestu zahvalim Štabu CZ Občine Domžale in Občini Domžale, kjer so nam priskočili na pomoč in nam pomagali pridobiti dovolj zaščitne opreme. Nekaj smo jo dobili tudi s strani ministrstva za zdravje, za kar se jim ravno tako zahvaljujem. Lahko rečem, da imamo zaščitno opremo do neke mere zadovoljivo. Vsaj za te potrebe, ki jih imamo zdaj. Moram pa povedati, da nihče na to ni bil pripravljen. Zalag zaščitne opreme nikjer po svetu ni bilo dovolj za te potrebe. Kjerkoli po svetu je zelo težko dobiti takšno tipično in certificirano opremo. Prav zaradi tega si moramo v takšni situaciji pomagati s takšno opremo, ki nudi primerno zaščito,« pove mag. Rajapakse, ki nam še zaupa, da v zdravstvenem domu delajo s polnimi močmi in s praznopredvidljivo delovnega časa. Na ta način zagotavljajo počitek zdravstvenim delavcem in da je obremenjenih njihova obremenitev čim bolj enakomerna.

Ob razglasitvi epidemije ustanovljena koordinacijska skupina Štaba CZ Občine Domžale

Ob razglasitvi epidemije je bila za območje občine Domžale ustanovljena koordinacijska skupina Občinskega štaba CZ Občine Domžale, ki je organizirala vse aktivnosti in delovanje sistema zaščite in reševanja občine Domžale ob epidemiji. Zagotovljeno je neprekinjeno izvajanje obvezne javne zdravstvene službe, javne gasilske službe ter druge javne storitve iz občinske pristojnosti, kot so preskrba s pitno vodo, odvajanje komunalnih odpadnih voda, odvoz smeti, ipd.

Priljubljeni na dolgotrajnejše delovanje reševalnih ekip in služb

Civilna zaščita Občine Domžale ima v skladu z načrtom pripravljenih še več ukrepov, ki jih bo uvajala postopoma glede na potrebe in navodila pristojnih, s čimer so pripravljene na dolgotrajnejše delovanje reševalnih ekip in služb. Koordinacijska skupina o svojem delovanju, aktivnostih in ukrepih ves čas obvešča javnost prek sredstev množičnega obveščanja. V sredini marca je Občina Domžale vsem gospodinjstvom po pošti posredovala informacijsko brošuro glede epidemije covid-19, v kateri so zajete vse potrebne informacije, nasveti, navodila ter pomembne telefonske številke. Brošura je dostopna tudi na

spletnem naslovu: www.domzale.si. V večstanovanjskih blokih so namestili še plakate s pomembnimi telefonskimi številkami.

»V občini Domžale ves čas spremljamo stanje in razmere glede epidemije covid-19 in izvajamo ukrepe, v skladu z navodili pristojnih ministrstev, Uprave za zaščito in reševanje Republike Slovenije ter v skladu z operativnimi dokumenti občinskega delnega načrta zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh,« nam je povedala podžupanja in članica Občinskega štaba CZ Občine Domžale mag. Renata Kosoc. Ob tej priložnosti občanke in občane naproša, da upoštevajo navodila in ukrepe in da naj zaupajo Štabu civilne zaščite Občine Domžale ter drugim ekipam in službam, ki delujejo v sistemu zaščite in reševanja. Dejala je, da je Štab civilne zaščite Občine Domžale za krizne situacije strokovno usposobljen.

Poveljnik Občinskega štaba Civilne zaščite Občine Domžale Marko Žagar, ki vodi in koordinira delo štaba, nam je povedal, da z gledno in dobro sodelujejo z ekipami in službami, ki so vključene v sistem zaščite in reševanja in da se vidi, da je sistem dobro organiziran ter da si vsi zaupajo med seboj: »Pomembno je, da dobro sodelujemo, da je vsak pripravljen in da znamo pravočasno odreagirati na vse izzive. Lahko rečem, da smo skupaj res prava ekipa.«

V občini Domžale so do zdaj v aktivnosti za zaustavitev epidemije covid-19 vključili več kot 110 pripadnikov enot in služb sistema zaščite in reševanja Občine Domžale, in sicer:

- Štab civilne zaščite Občine Domžale koordinira vse aktivnosti in dejavnosti vseh organov in služb. Štab je v stalnem stiku s Štabom CZ za ljubljansko regijo ter drugimi pristojnimi institucijami in organizacijami. Prioritetne aktivnosti štaba so trenutno usmerjene v vzpostavitev sistema samooskrbe z nujno potrebno zaščitno opremo za vse reševalne ekipe in službe;

- ZD Domžale izvaja vse aktivnosti in dejavnosti, poleg tega zagotavlja nujno medicinsko pomoč tudi na območju občine Kamnik oziroma pokriva celotno območje, ki ga je s svojim delovanjem pokrival ZD Kamnik;
- Center za zaščito in reševanje Domžale izvaja javno gasilsko službo. Prek centra smo vzpostavili logistični center ter dekontaminacijsko točko, ki je namenjena izključno razkuževanju reševalnih vozil in opreme;
- Območna organizacija Rdečega križa Domžale skrbi za oskrbo starejših ogroženih občanov. Pripravljeni so standardni prehranski paketi, ki jih bomo delili po potrebi najbolj ogroženim starejšim občanom. Pri delu jim pomagajo taborniki in skavti;
- Ekipe za prvo pomoč (PGD Dob, Studenec, Vir) nudijo podporo pri delovanju ZD Domžale;
- Ekipa civilne zaščite za podporo skrbi za delovanje štaba in drugih sestavov sistema zaščite in reševanje;
- PGD Stob - Depala vas je namenjeno logističnemu centru za oskrbo ogroženih in podporo Štabu civilne zaščite Občine Domžale;
- PGD Homec je namenjeno za nastanitev ekipe nujne medicinske pomoči ZD Domžale;
- Gostišče Keber skrbi za intendantno oskrbo aktiviranih enot in služb;
- Mercator Domžale skrbi za oskrbo ogroženih;
- Gradbeno podjetje Korošec Peter, s.p., HNG, d. d., in Rod skalnih taborov so pomagali pri postavitvi vstopne ambulante pri ZD Domžale;
- JKP Prodnik izvaja nemoteno in neprekinjeno delovanje preskrbe s pitno vodo, odvajanje komunalnih odpadnih voda, odvoza smeti, itd. Vse nujne aktivnosti so do nadaljnjega predstavljene;
- CCN Domžale - Kamnik nemoteno izvaja svoje dejavnosti;
- Občinska uprava Občine Domžale nudi administrativno in informacijsko podporo celotnemu sistemu.

Vse druge enote sistema zaščite in reševanja Občine Domžale so v stalni

Ostanimo doma in ostanimo zdravi

Spoštovane občanke in občani,

javno življenje se je v naši občini v nekem trenutku popolnoma ustavilo. Začelo se je z zaprtjem javnih ustanov, odpovedjo občinskih in vseh drugih dogodkov, nadaljevalo z omejevanjem gibanja na javnih površinah in prepovedjo uporabe javnih otroških in športnih igrišč. Vsi ti ukrepi so sprejeti z razlogom – da bi ostali doma in tako ostali zdravi.

V trenutku, ko je bila v Republiki Slovenija razglašena epidemija, to je bilo v četrtek, 12. marca 2020, sem aktiviral Civilno zaščito Občine Domžale, ki ji poveljuje Marko Žagar. Sprejel sem ravnatelje šol in vrtcev, da smo se skupaj pripravili na spremembe vzgojno-izobraževalnega programa. Sprejel sem sklep o zaprtju otroških igrišč, javnih sanitarij in domžalskega tržnega prostora. Da pa bi oskrba z lokalnimi živili potekala nemoteno prek prevzema na kmetijah ali celo dostave na dom, smo na občini zbrali kontaktne podatke vseh ponudnikov in jih objavili na naši spletni strani. Občina Domžale je strankam sicer zaprla vrata, vendar so moji sodelavci prek elektronske pošte in telefonov še vedno dosegljivi, pošto lahko pošljete na naše vložišče (vlozisce@domzale.si). Dragi sodelavci, najlepša hvala!

Naša civilna zaščita v teh dneh deluje izjemno usklajeno in popolnoma zaupam v njihovo strokovnost ter sposobnost. Vse vaje, ki smo jih organizirali skozi leta, in vsa ostala preventivna dejanja, so se pokazala še kako zelo upravičena. Naj se že na tem mestu zahvalim vsem pripadnikom Civilne zaščite, ki delajo za naše skupno dobro. Še posebej bi izpostavil vse delavce v ZD Domžale, ki so tako dobro organizirani, da so v tem času lahko priskočili na pomoč tudi naši sosednji občini Kamnik,

ki je morala zaradi okužbe z virusom zapreti vrata svojega zdravstvenega doma. Kot pravi slogan naše Civilne zaščite – kjer je volja, je pomoč. Velik aplavz gre tudi naši javni gasilski službi in vsem prostovoljcem, ki skrbijo za našo varnost. Z namenom, da se jih čim bolj razbremeni, je bila sprejeta odredba o prepovedi kurjenja v naravnem okolju na območju občine Domžale. Dragi občani, upoštevajte to prepoved, kajti naši gasilci so dovolj obremenjeni tudi brez nepotrebnih intervencij. Tudi občinski redarji redno delajo obhode in občane opozarjajo k doslednosti in upoštevanju veljavnih odredb. Hvala vam, ker upoštevate vsa navodila in ravnate odgovorno. Bodimo doma v krogu svoje družine, izogibajmo se javnim prostorom, vzemi si čas za stvari, ki jim sicer namenimo premalo pozornosti. Na občini bomo s pomočjo Civilne zaščite Občine Domžale, Zdravstvenega doma Domžale, Centra za zaščito in reševanje Domžale, Rdečega križa Domžale, prostovoljnih gasilskih društev, ekipe prve pomoči, skavtov, tabornikov in ostalih prostovoljcev še naprej skrbeli, da bo bivanje v tem času čim bolj varno, prijetno in znosno.

Bodimo strpni, solidarni in razumevajoči! Bodimo odgovorni do sebe in do drugih. Ostanimo doma. Ostanimo zdravi!

ŽUPAN TONI DRAGAR

pripravljenosti. Poveljnik CZ Domžale je v stalnem stiku s Policijsko postajo Domžale.

Vzpostavljena telefonska številka za pomoč starejšim občanom

Štab Civilne zaščite Občine Domžale je v torek, 17. marca 2020, prek Območne enote Rdečega križa Domžale vzpostavil telefonsko številko za starejše občane, ki živijo sami in potrebujejo dostavo nujnih življenjskih potrebščin. Na telefonsko številko – **031 699 224** – lahko pokličete od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro.

Območna enota Rdečega križa Domžale koordinira vse dejavnosti glede tovrstne pomoči, pri preskrbi jim pomagajo skavti in taborniki, ki so se v aktivnosti vključili kot prostovoljci. V koordinacijski skupini so s prostovoljci opravili usposabljanja, pri svojem delu so primerno zaščiteni, na terenu se izkazujejo s posebnimi izkaznicami Civilne zaščite Občine Domžale. Zagotovili so dodatne standardizirane prehranske pakete, ki jih bodo delili po potrebi najbolj ogroženim starejšim občanom.

V zadnjih dneh Občinski štab CZ od občank in občanov prejema ponudbe, da bi se jim pridružili kot prostovoljci, za kar so jim neizmerno hvaležni. V tem trenutku večjega števila prostovoljcev še ne potrebujejo, si pa zabeležijo, zbirajo podatke in pripravljajo bazo prostovoljcev, če jih bodo potrebovali pri pomoči zaradi širjenja okužbe.

V Občinskem štabu CZ Občine Domžale občane in občanke naproša-

jo, da dosledno upoštevajo navodila Ministrstva za zdravje in Nacionalnega instituta za javno zdravje pri izvajanju samozaščitnih ukrepov, s čimer bodo na najboljši možni način prispevali k upočasnitvi širjenja virusa. Prav tako jih naprošajo, da ne prihajajo v zdravstveni dom, če res ni nujno.

- Nacionalni inštitut za javno zdravje
- Zdravstveni dom Domžale – **01 724 52 77**
- Brezplačna telefonska številka – **080 14 04**
- OO Rdeči križ Domžale – **031 699 224**, od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro.
- ZD Domžale – **041 410 238** vsak dan od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure in od 18. do 19. ure, nudenje psihosocialne pomoči

Spremenjen način dela v Zdravstvenem domu Domžale

ZD Domžale naproša vse paciente, da ne hodijo osebno v ZD Domžale. V vsakem primeru pokličite svojega osebnega zdravnika ali na telefonsko številko **01 724 52 77**. Po telefonu se boste lahko naročili na pregled in dobili nadaljnja navodila. Ob življenju ogrožajočih stanjih pokličite številko **112**.

V Zdravstvenem domu Domžale je bil 13. marca 2020 organiziran poseben režim vhoda za vse paciente. Vsak pacient je triažiran po protokolu vključno z merjenjem telesne temperature in usmerjen v ustrezno ambulanto. Vsi pacienti z okužbo dihal so obravnavani v ločeni ambulanti, tako za otroke kot za odrasle. Vse zunanje enote ZD Domžale

TEMA MESECA

(Trzin, Mengeš, Lukovica in Moravče) so od ponedeljka 16. marca 2020 zaprte in premeščene v ZD Domžale. Začasno so ukinili izvajanje preventivnih pregledov.

Če bo ZD Domžale na terenu potreboval dodatno pomoč, jo bo na podlagi zaprosila ponudila oziroma organizirala CZ Občine Domžale. V tem primeru bodo zaščitno-reševalne enote na podlagi ustreznih navodil zdravstvene službe sodelovale pri prevozu in negi obolelih ter pri oskrbi ogroženih. Z ekipami prve pomoči so izvedli posvet in informiranje glede njihovih nalog pri prevozu, negi obolelih ter pri oskrbi ogroženih.

Zdravstveni dom Domžale postal vstopna ambulanta za obravnavo pacientov s sumom na okužbo s koronavirusom

Od 18. marca 2020 dalje je Zdravstveni dom Domžale postal ena izmed vstopnih ambulanz za obravnavo pacientov s sumom na okužbo s koronavirusom. Ambulanta je namenjena pregledu pacientov, ki imajo simptome in znake možne okužbe z virusom sars-cov-2. Ni namenjena obravnavi pacientov brez simptomov in ne jemanju brisov pri ljudeh, ki nimajo nobenih zdravstvenih težav, sumljivih za okužbo. Pri delovanju vstopne triaže sodelujejo tudi pripadniki enot prve pomoči občinskih enot ZiR.

V Zdravstvenem domu Domžale so aktivirali telefonsko številko za nudenje psihosocialne podpore ljudem v stiski, in sicer – **041 410 238** vsak dan **od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure in od 18. do 19. ure.**

ZD Domžale izvaja nujno medicinsko pomoč tudi na območju občine Kamnik

ZD Domžale od 21. marca 2020 naprej zagotavlja nujno medicinsko pomoč tudi na območju občine Kamnik oziroma pokriva celotno območje, ki ga je s svojim delovanjem pokrival ZD Kamnik; ta je do preklica zaprt. »Dodatno smo organizirali celotno ekipo nujne medicinske pomoči, ki se je najprej časno premaknila oziroma stacionirala v Kamnik, pozneje pa v severni del domžalske občine. Prav tako smo organizirali še eno reševalno vozilo z urgentnim zdravnikom, ki pa v primeru intervencije izvozi iz Domžal. To je dober sistem, ker imamo lahko urgentnega zdravnika hitreje na razpolago za naslednjo intervencijo. Velikokrat se namreč izkaže, da zdravnik že na kraju oskrbi pacienta in če ta na vožnji v bolnišnico ne potrebuje njegovega spremstva. Prav tako velikokrat medicinska ekipa že pred prihodom zdravnika pristopi do pacienta, izmeri njegove vitalne znake, ga pregleda ... Ko pride na kraj zdravnik, ga seznanijo s tem, kakšno je stanje pacienta. Zdravnik potem nadaljuje delo,« o organizaciji nujne medicinske pomoči za občino Kamnik pove mag. Rajapakse. Poleg tega so se z ZD Kamnik dogovorili, da je tam vedno prisoten dežurni zdravnik, ki pacientom svetuje po telefonu. Če ta zdravnik potem presodi, da je potreben pregled pacienta, ga pošlje v ZD Domžale. O tem obvesti zdravstveno osebje v ZD Domžale, da so ti seznanjeni s prihodom pacienta.

Vrata zaprle vse šole in vrtci, kulturne ustanove, javni zavodi in tržnica

Zaradi preventivnih ukrepov in določil ob pojavu novega koronavirusa so do nadaljnjega zaprte vse šole in vrtci, na Občini Domžale pa so do preklica odpovedali vse dogodke v marcu in aprilu 2020. Prav tako so vse dogodke odpovedali tudi vsi javni zavodi in društva. Od ponedeljka, 16. marca 2020, je zaradi varnosti kupcev in prodajalcev zaprta tržnica v Domžalah. Na Občini Domžale so sestavili seznam ponudnikov lokalno pridelane domače hrane, letega so objavili na občinski spletni strani, objavili pa so ga tudi nekateri spletni lokalni mediji. S tem so poskrbeli, da občanke in občani še vedno lahko pridobijo vse proizvode, ki jih ponujajo ponudniki domače hrane in izdelkov z domžalskega tržnega prostora. Ponu-

dniki nakup omogočajo doma, nekateri pa omogočajo tudi dostavo.

Svoja vrata je zaprla tudi Knjižnica Domžale z vsemi svojimi enotami. V tem obdobju Knjižnica Domžale omogoča tudi druge možnosti branja. Vsi, ki ste člani knjižnice, si lahko na spletnem portalu Biblos izposodite elektronske knjige. Prav tako je svoja vrata zaprl Kulturni dom Franca Bernika Domžale, kjer do preklica ni več predstav in pa projekcij filmov v Mestnem kinu. Zaprti ostajajo Menačenkova domačija, Slammikarski muzej in Galerija Domžale.

Začasna prepoved prodaje blaga in storitev, ustavitve javnega potniškega prometa

Vlada Republike Slovenije je 15. marca 2020 zaradi zaježitve in obvladovanja epidemije covid-19 izdala odlok, s katerim začasno prepoveduje ponudbo ter prodajo blaga in storitev neposredno potrošnikom na območju Republike Slovenije. Ta prepoved med drugim velja za nastanitvene, gostinske, wellness, športno-rekreacijske, kulturne, frizerske in kozmetične storitve, medtem ko odprte ostajajo prodajalne z živili, lekarn, bencinskih servisi, banke, pošte in trafike. Ustavil se je ves javni potniški promet, prepoved ne velja za intervencijske službe in druge nujne službe javnega sektorja.

Prepovedano gibanje in zbiranje na javnih površinah

Od 21. marca 2020 dalje zaradi epidemije bolezni covid-19 velja začasna prepoved javnega zbiranja. Z odlokom je vlada za zaježitev epidemije novega koronavirusa do nadaljnjega prepovedala gibanje in zbiranje ljudi na javnih krajih in površinah ter prepovedala dostop na javna mesta in površine. Odlok predvideva tudi izjeme, med njimi so dostop do službe, lekarn in bolnišnic ter do najbližje trgovine z živili. Odlok o začasni prepovedi zbiranja in gibanja na javnih mestih je le eden od ukrepov vlade za zaježitev širjenja koronavirusa. Že nekaj dni je ohromljeno javno življenje v Sloveniji, zaprta je večina trgovin in lokalov, začasno je ukinjen javni promet. Odlok se ne uporablja za dejavnosti, s katerimi se zagotavlja delovanje organov države, lokalnih skupnosti in javnih opravil, ki jih izvajajo pristojne službe.

Gibanje, dostop in zadrževanje na javnem kraju je ob upoštevanju ohranjanja varne razdalje do drugih oseb za posameznike dovoljen za:

- prihod in odhod na delo ter izvajanje delovnih nalog,
- opravljanje gospodarskih, kmetijskih in gozdarskih dejavnosti,
- odpravljanje neposredne nevarnosti za zdravje, življenje in premoženje,
- varstvo in pomoč osebam, ki so potrebne podpore,
- dostop do lekarn, trgovin z živili in kmetijske neposredne prodaje,
- dostop do drogerij in drogerijskih marketov,
- dostop do prodaje medicinskih proizvodov in zdravstvenih pripomočkov ter sanitarnih pripomočkov,
- dostop do zdravstvenih in sanitarnih storitev,

- dostop do storitev za osebe s posebnimi potrebami,
- dostop do mest za prodajo hrane za živali,
- dostop do prodaje in vzdrževanje varnostnih proizvodov in proizvodov za nujne primere,
- dostop do storitev za nujne primere,
- dostop do kmetijskih trgovin, vključno s klavnicami in prodajo semen, krmil in gnojil,
- dostop do bencinskih črpalk,
- dostop do bank in pošt,
- dostop do izvajanja nalog, povezanih z delovanjem pravosodnih organov,
- dostop do dostavnih, čistilnih in higienskih storitev,
- dostop do komunalnih storitev za opravljanje z odpadki,
- dostop do avtomobilskih servisov ter servisov kmetijske in gozdarske mehanizacije in opreme,
- dostop do javnih parkov in drugih sprehajalnih površin,
- dostop do tujih diplomatskih in konzularnih predstavništev.

V okviru navedenih izjem se gibanje dovoljuje tudi:

- skupinam oseb, če gre za ožje družinske člane ali člane skupnega gospodinjstva in če je mogoče ob tem gibanju zagotoviti varno razdaljo do gibanja podobnih skupin,
- skupinam sodelavcev do največ pet oseb, če uporabljajo skupni osebni transport za prevoz na delo ali so vpoklicani za opravljanje nalog v okviru Civilne zaščite.

Začasno zaprtje in prepoved uporabe vseh javnih otroških in športnih igrišč

Župan Toni Dragar je v sredo, 18. marca 2020, sprejel odredbo o začasnem zaprtju in prepovedi uporabe vseh javnih otroških in športnih igrišč na območju občine Domžale. S tem navodilom so na Občini Domžale, ki je lastnica objektov, z namenom zaježitve in obvladovanja epidemije covid-19 začasno zaprli vsa javna otroška ter druga športna igrišča na območju občine Domžale in prepovedali njihovo uporabo in zadrževanje na le-teh. Možnost za prenos okužbe je velika prav na javnih zbirališčih, zato vas na Občini Domžale ob tej priložnosti naprošajo, da ne uporabljate otroških in športnih igrišč, fitnesov na prostem ter orodij za gimnastiko na prostem. Prav tako vas naprošajo, da nameščenih opozorilnih tabel in trakov za omejitve gibanja ne odstranujete.

Nadzor nad upoštevanjem prepovedi uporabe in zadrževanja na otroških igriščih, športnih objektih in parkih ter drugih javnih površinah v občini Domžale izvajajo policisti PP Domžale in občinski redarji. Ti so v prvih dneh beležili več kršitev odloka o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih mestih in površinah v RS.

Odredba o prepovedi kurjenja v naravnem okolju

Župan Toni Dragar je sprejel odredbo o prepovedi kurjenja v naravnem okolju na območju občine Domžale. Z odredbo se prepove uporaba odprtega ognja v naravnem okolju, z namenom zagotavljanja pripravljenosti prostovoljnih gasilskih društev za morebitno pomoč pri upočasnitvi širjenja virusa.

Ukrepi Javnega komunalnega podjetja Prodnik

Ukrepe za preprečevanje širjenja okužb s koronavirusom so uvedli tudi v Javnem komunalnem podjetju Prodnik. Tako uradnih ur na sedežu podjetja ni, odpovedani sta akciji zbiranja

kosovnih in nevarnih odpadkov, do preklica je za uporabnike komunalnih storitev zaprt Center za ravnanje z odpadki Dob, praznjenje greznic in malih komunalnih čistilnih naprav po rednem programu je odpovedano (izvajajo se le nujna praznjenja greznic in malih komunalnih čistilnih naprav).

Na Prodniku so nam povedali, da so ukrepi sprejeti tudi z namenom čim večje zaščite zaposlenih, ki morajo tudi v izrednih razmerah zagotavljati nujne storitve, ki omogočajo normalne življenjske pogoje: oskrba s pitno vodo, odvajanje odpadne vode in redno praznjenje zabojsnikov pri uporabnikih.

Za dodatne informacije, reklamacije in vloge so vam na voljo po elektronski pošti na info@jkip-prodnik.si, prek navadne pošte (Prodnik, d.o.o., Savska cesta 34, 1230 Domžale) in po telefonu na številko **01 729 54 30**.

Informacije o odjemnem mestu (obračunana poraba, redni odčitki, dnevi dovoza odpadkov, izdani računi) lahko pregledujete na portalu eProdnik, prek katerega lahko sporočate tudi stanje vodomer. Prav tako vas naprošajo, da spremljate njihovo spletno stran www.jkip-prodnik.si, kjer bodo objavljali aktualna obvestila.

Odpadkov ne odlagajte ob zabojnike

Delavci Javnega komunalnega podjetja Prodnik tudi v času epidemije zagotavljajo odvoz odpadkov skladno z rednim urnikom odvoza. Zaradi epidemije ostaja doma veliko uporabnikov, zato je ponekod količina odpadkov večja. Uporabnike prosijo za odgovorno ravnanje z odpadki, saj je zaradi nepravilnega odlaganja odpadkov ogroženo tako zdravje delavcev, ki izvajajo odvoz odpadkov, kot tudi širše okolice.

V Javnem komunalnem podjetju Prodnik zato uporabnike prosijo, da odpadkov ne odlagajo ob zabojnike, saj delavci teh odpadkov ne bodo prevzeli. Tudi v običajnih okoliščinah puščanje odpadkov ob zabojnikih ni dovoljeno, v trenutnih izrednih razmerah pa to predstavlja še večjo nevarnost tako za okolico kot delavce, ki izvajajo odvoz odpadkov.

Če se izkaže, da imate odpadkov več, kot jih lahko odložite v zabojnik:

- razmislite, če lahko kako zmanjšate količino odpadkov,
- odpadke poskusite spraviti v čim manjšo možno obliko (predvsem embalažo lahko stisnete oziroma zložite in tako prihranite veliko prostora),
- presežek odpadkov, ki jih lahko nekaj časa skladiščite, ustrezno shranite v vreče in jih odložite v zabojnik, ko bo izpraznjen.
- Če se težava z večjo količino odpadkov pojavlja dalj časa, naročite večje zabojnike za odpadke. To lahko storite prek obrazca na spletni strani podjetja Prodnik ali po elektronski pošti na info@jkip-prodnik.si.

Prav tako vas v Javnem komunalnem podjetju Prodnik naprošajo, da odpadkov ne odlagate na javne površine, v gozdove in parke.

Kam z okuženimi odpadki?

V Javnem komunalnem podjetju Prodnik so pripravili tudi navodila glede odlaganja odpadkov oseb, okuženih s koronavirusom. Odpadke oseb, okuženih s koronavirusom, je treba odlagati v zaprtih plastičnih vrečkah v zabojnike za mešane komunalne odpadke.

Osebe, ki imajo potrjeno okužbo oziroma so zaradi suma na okužbo

s koronavirusom covid-19 v domači oskrbi, morajo osebne odpadke (na primer uporabljene robčke in rokavice iz lateksa) in odpadke od čiščenja prostorov (na primer krpe za enkratno uporabo):

- Odlagati v plastično vrečko za smeti, nameščeno v prostoru.
 - Plastično vrečko je nato treba tesno zapreti (zavezati, zalepiti) tako, da raztresanje vsebine odpadkov ni možno.
 - To vrečko se nato namesti v drugo plastično vrečko za odpadke in tudi to tesno zaveže ter ločeno hrani vsaj 72 ur, preden se jo odloži v zunanji zabojnik za mešane komunalne odpadke (črni zabojnik).
- Tovrstnih odpadkov se ne sme odlagati v druge zabojnike. Prav tako rokavice iz lateksa ali podobnih materialov, ki se uporabljajo za nakupe ali druge namene, niso embalaža in zato ne spadajo v posodo za embalažo (rumene barve).

V Javnem komunalnem podjetju Prodnik vas prosijo za dosledno upoštevanje navodil, saj bodo s tem preprečili širjenje okužbe. Le zdravi komunalni delavci bodo lahko izvajali storitve, ki jih vsi potrebujemo za normalno življenje. V Javnem komunalnem podjetju Prodnik se vam zahvaljujejo za upoštevanje navodil in vam želijo veliko zdravja.

Vstop v Center za socialno delo samo v nujnih primerih

Center za socialno delo obiskovalce naproša, da do nadaljnjega za zaščito vseh uporabnikov v prostore vstopajo samo v nujnem primeru. S strokovnimi delavkami in delavci so občankam in občanom na voljo prek telefona in prek e-pošte. Njihovi kontakti so objavljeni na spletni strani <https://www.scsd.si/centri-za-socialno-delo>. V primeru, če morate oddati vlogo ali drugo dokumentacijo, jo oddajte v poštni nabiralnik ob vhodnih vratih.

Prijave na policijo prek telefona ali elektronske pošte

Za zagotovitev varnosti zaposlenih pred okužbo z virusom covid-19 na Policijski postaji Domžale vse občane naprošajo, da prijave ne podajajo osebno na policijsko postajo, če to res ni nujno, ter za podajo prijave raje uporabijo telefonsko številko **01 724 65 80** ali elektronsko pošto: pp_domzale.pulj@policijska.si.

Policisti prioriteto in proaktivno izvajajo nadzor nad upoštevanjem vseh ukrepov za preprečevanje nalezljivih bolezni covid-19

V zvezi z aktivnostmi policije nam je Tomaž Tomaževič s Policijske uprave Ljubljana povedal, da policisti v skladu z zakonom o nalogah in pooblastilih policije in na podlagi vladnih odlokov ter zakona o nalezljivih boleznih prioriteto in proaktivno izvajajo nadzor nad upoštevanjem vseh ukrepov za preprečevanje nalezljivih bolezni covid-19. Tako policisti nudijo asistenco zdravstvenemu osebju, preverjajo prijave o kršitvah vladnih odlokov, nadzirajo območja, kjer se pogosto zbirajo ljudje, ter izvajajo druge naloge, povezane s preprečevanjem širjenja bolezni. »Na območju Domžal ne beležimo hujših kršitev. Vseeno pa vse prebivalce in obiskovalce pozivamo, da dosledno upoštevajo navodila pristojnih služb glede preprečevanja širjenja okužbe z virusom covid-19 in naj ostanejo doma,« je poudaril Tomaževič.

Glede nasvetov o ukrepih glede preprečevanja okužbe z virusom covid-19

policisti priporočajo, da se obračate na javno objavljene telefonske številke. Interventni številki 112 ali 113 sta namenjeni prijavi nujnih zadev s področja varnosti. Priporočajo, da nujne zadeve prijavite na telefonsko številko Policijske postaje Domžale (01 724 65 80). Sicer pa policisti po besedah Tomaževca tudi na splošno skrbijo in bodo skrbeli za osebno varnost in varnost premoženja vseh ljudi, ter izvajajo naloge policije na vseh področjih dela, tako prometa, javnega reda in miru in kaznivih dejanj: »Dosedo bomo ukrepali zoper vse kršitelje tako glede javnega reda in miru kot na področju prometa. Tudi s tem preprečujemo obremenjevanje drugih služb (gasilci, reševalci ...), ki morajo posredovati v primerih nesreč.«

Na policiji pozivajo vse, da so v trenutnih razmerah še posebno previdni pri uporabi sprehajalnih poti in naj upoštevajo omejitve glede zakona o ohranjanju narave, ki se nanaša na vožnjo s kolesi in motorji v naravnem okolju. Enako opozarjajo vse voznike, naj upoštevajo cestno-prometne predpise, čeprav je prometa na cestah manj. »Vse prebivalce prav tako opozarjamo, da so poleg navedenih splošnih preventivnih opozoril še posebej pozorni na pojave, kjer posamezniki izkoriščajo trenutno situacijo za izvrševanje različnih kaznivih dejanj. V tem času je veliko različnih lokalov, trgovin in drugih poslovnih objektov zaprtih. Pozivamo lastnike teh objektov, da čim bolj poskrbijo za njihovo zaščito (videonadzor, alarmi, varnostne službe, obhodi, dodatna protivlomna zaščita

vrat in oken ...) in v največji možni meri preprečijo vlom oziroma poškodovanja le-teh,« je opozoril Tomaževic.

Ker je v tem času veliko ljudi prisotnih tudi na svetovnem spletu, je pomembno tudi to, da naj ljudje ne nasedajo spletnim goljuhom, prevaram oziroma da mamljive ponudbe temeljito preverijo. O varni uporabi interneta morajo podučiti tudi svoje otroke.

Tomaževic je opozoril tudi na to, da morajo biti občanke in občani pozorni tudi na druge odklonske pojave, kazniva ravnanja, ki so pa z vidika trenutnih razmer neprimerni in pomenijo nevarnost za širjenje nalezljive bolezni ter nevarnost za zdravje in življenje ljudi (zbiranje in združevanje na javnih prostorih, odprti lokali, povzročanje nasilja v družini, kršitve javnega reda in miru, hujše kršitve cestno-prometnih predpisov ...). Ob teh pojavih in dogodkih naj obvestijo policijo na številko 113, saj gre za pojave in dogodke, ki posledično lahko ogrožajo širši krog ljudi. Upoštevajo naj tudi druge preventivne nasvete, ki jih najdete na spletnih straneh policije.

V Domu upokojencev Domžale in MGC Bistrica trenutne razmere v precejšnji meri vplivajo na njihov vsakdan

Še preden je bila razglašena epidemija, so ukrepe v zvezi s prepovedi obiskov in izhodov uveljavili v obeh naših domovih za starejše. »Organizacijsko so bili vsi ti ukrepi za nas kar velik izziv. Dobro se zavedamo, da so svojci naši najboljši partnerji in veliko delamo z roko v roki. In te roke smo na začetku

nekoliko pogrešali. Še bolj pa so njihovo odsotnost v čustvenem smislu občutili stanovalci. Vendar večina, tako svojci kot stanovalci, razumejo smisel teh ukrepov. Svojem smo na voljo za vse informacije, omogočamo telefonske pogovore s stanovalci, prek različnih platform. Na tem mestu se želim prav vsem zahvaliti za kooperativno sodelovanje,« je povedala mag. Nataša Založnik, direktorica Doma upokojencev Domžale. Po njenih besedah se trudijo izvajati prav vse aktivnosti, sta pa organizacija in delo prilagojena trenutnim razmeram: »Vsem se zahvaljujem za razumevanje in potrpežljivost. Smo zdravi in želimo si le, da ostanemo zdravi in da tisti, ki skrbijo za zaščitno opremo, ne pozabijo na nas.«

Primož Cimerman, direktor MGC Bistrica Domžale, pravi, da trenutne razmere v precejšnji meri vplivajo na njihov vsakdan in na preizkušnjo postavljajo tiste drobne vsakodnevne malenkosti. S prihodom koronavirusa se je marsikaj spremenilo in ljudje se na dane razmere odzivamo skladno s tem, kakršni smo: »V MGC Bistrica se zavedamo, da so stanovalci doma in varovanih stanovanj zaradi starosti izjemno ranljiva populacija, ki jo je treba v danem času še dodatno zaščititi. Ravno v ta namen spoštujemo, upoštevamo in se držimo navodil, ki jih prejemo s strani odgovornih v državi. Zavedamo se, da je osebni stik s svojcem in z bližnjimi v jeseni življenja še kako pomemben, in da je to nekaj, kar je v danih razmerah nemogoče izpeljati, zato tovrsten manko skušamo zapolniti drugače. Ob striktnem upoštevanju

pravil skušamo starostnikom približati nove aktivnosti in zanimanja. Spodbujamo in podpiramo jih za dejavnosti, ki so jih bili primorani zaradi obilice dogodkov v preteklih mesecih celo malce zapostaviti. Kar se da uspešno se poslužujemo sodobne tehnologije in prednosti, ki jih le-ta nudi, da so lahko starostniki vsaj s pomočjo virtualne povezave v stiku z bližnjimi.«

Obrtna zbornica Domžale dosegljiva neprekinjeno 24 ur na dan

V želji, da bi obrtnikom in podjetnikom v teh težkih časih čim bolj olajšali poslovanje in preživetje njihovih dejavnosti, je Obrtna zbornica Domžale dosegljiva neprekinjeno 24 ur na dan na naslednje načine: prek telefona 040 45 98 45, 070 394 100 ali 01 721 93 70 in prek elektronske pošte: info@domzale-ooz.si. Vse aktualne informacije o državnih ukrepih sproti objavljajo na spletni strani <http://www.domzale-ooz.si/koronavirus-ukrepi-drzave-informacije-za-delodajalce/>.

Je pa vlada RS v torek, 24. marca 2020, predstavila ukrepe in smernice za pripravo 'megazakona', s katerim želijo v prihodnosti blažiti posledice epidemije za državljanke in podjetništvo v prihodnosti. Po besedah Karoline Kalan, direktorice Obrtne zbornice Domžale, gre za največji intervencijski zakon v zgodovini naše samostojne države, dejansko pa največji krizni paket po drugi svetovni vojni v Evropi: »Na OOOZ Domžale smo z zanimanjem pričakovali, kakšne ukrepe bo država predlagala. Bili smo zelo optimistični glede na izjemno raznoliko sestavo ekipe, ki je ukrepe sestavljala. Ocenjujemo, da so ukrepi v prvi fazi zadostni in smo zadovoljni.« Več o gospodarski blažitvi posledic epidemije bomo predstavili v prihodnji številki Slamnika.

Z omenjenim prispevkom smo vam želeli približati trenutno dogajanje in aktivnosti v zvezi s preprečevanjem širjenja novega koronavirusa. Naj vam bodo informacije in nasveti v pomoč pri izvajanju samozaščitnih ukre-

pov, s čimer boste na najboljši možni način prispevali k upočasnitvi širjenja virusa.

V Društvu upokojencev Domžale starejšim na voljo za telefonski pogovor

Zaradi ozaveščenosti, samozaščite ter preprečevanja širitve okužb in odgovornega zavedanja resnosti situacije je Društvo upokojencev Domžale 9. marca 2020 zaprlo svoja vrata in trenutno do nadaljnjega ne poslujejo.

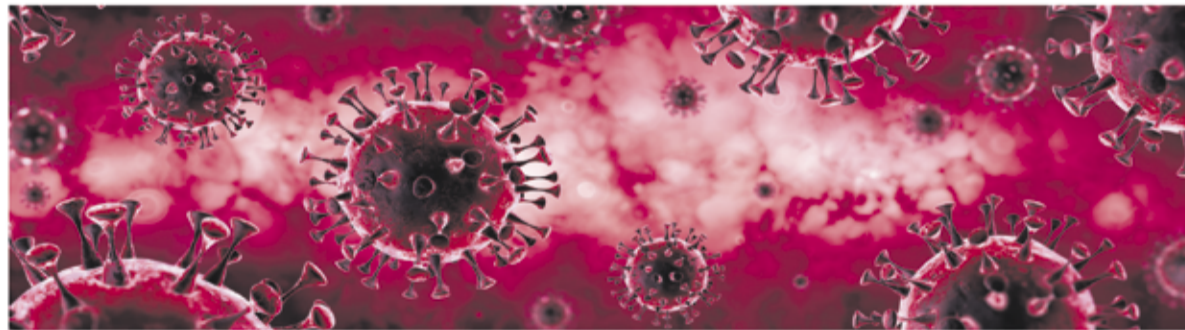
Vsi prostovoljci v projektu Starejši za starejše so v letih, ko so sami v kategoriji trenutno najbolj ogroženih, zato do nadaljnjega ne bodo vzpostavljali pomoči, kot so osebni stiki s starejšimi. So pa za vse starejše v občini Domžale na voljo za pogovor na telefonski številki 031 623 114 (Marija), kadarkoli boste to potrebovali – ne glede na uro. »Vemo, da smo vsi zaskrbljeni in prestrašeni zaradi situacije, ki nas ogroža. Lepa beseda, spoznanje, da se lahko malo pogovorimo, si zaupamo svoje strahove, si izmenjamo dobre misli, vse to bo zelo dobrodošlo, verjamemo in verjemite. To rabite vi in rabimo tudi mi. Pomagajmo, čeprav le prek telefona. Ko nekemu lahko zaupaš svoje težave, so te že občutno manjše. Prav tako pa vas bomo mogoče lahko napotili na službe, ki zdaj ta trenutek najbolj skrbijo za vse ljudi,« sporočajo iz Društva upokojencev Domžale.

Na voljo telefonski pogovor, svetovanje, nasvet enote Študijsko-raziskovalnega centra za družino v Domžalah

Lidija Bašič Jančar, vodja enote Študijsko-raziskovalnega centra za družino v Domžalah, obvešča, da so na voljo za vse občane, ki bi potrebovali konkreten pogovor, svetovanje, nasvet, ki bi ga lahko opravili prek telefona. V času stisk in kriz je še toliko bolj potrebno razmišljanje, da nam v takem stanju že krajši pogovor lahko veliko pomaga. Dosegljivi so na telefonski številki 040 820 899.

Vse dobro in ostanite zdravi! □

SPOŠTOVANI PACIENTI ZD DOMŽALE

PROSIMO VAS, DA V ZDRAVSTVENI DOM NE HODITE OSEBNO!

V VSAKEM PRIMERU POKLIČITE SVOJEGA OSEBNEGA ZDRAVNIKA, ALI NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 01 72 45 277. PO TELEFONU SE BOSTE LAHKO NAROČILI NA PREGLED IN DOBILI NADALJNJA NAVODILA.

OB ŽIVLJENJE OGROŽAJOČIH STANJIH POKLIČITE ŠTEVILKO 112!

NOVICE

Lokalni posvet o mobilnosti v Domžalah

Na pustni torek smo povabili v odličnem lokal v središču Domžal, imenovan Blunout, tri strokovnjakinje, s katerimi smo se pogovarjali o mobilnosti v občini Domžale.

Smart Mobility Slovenija in Klub poslovne odličnosti Domžal in okolice sta se skupaj odločila, da je treba odpreti to temo, če nam je mar za okolje in dobro mobilnost v prihodnosti. Skupaj se zavedamo, da nas bo kmalu preplavila pločevina in da bodo naši prelepi parki postali nova parkirišča.

V Sloveniji je kar 1,1 milijona avtomobilov, kar je zaskrbljujoče. Trenutno v Evropi še vedno velja prepričanje, da je avtomobil prestiž. Ljudje se ocenjujejo po avtomobilih, ne pa po drugih vrednotah. Veseli smo, da generacije, ki prihajajo za nami, že razmišljajo drugače. V svetovnem merilu je lep primer mesto Honk Kong, ki ima sedem milijonov prebivalcev in le 640.000 avtomobilov. To bogato mesto ima najboljši razvit javni prevoz na svetu. Čas je, da se iz takih primerov kaj naučimo.

Predsednica Kluba poslovne odličnosti Domžal in okolice Petra Arnež je prepričana, da bi s skupnimi močmi lahko naredili premike tudi v Domžalah in okoliških občinah. Pri lokalni debati so sodelovale Lucija Sajevec, direktorica AMZS in naj mlada managerka 2019, Darja Kocjan, direktorica SZ – Potniški promet, in Renata Kosec, podžupanja Občine Domžale.

Strokovnjakinje, vsaka na svojem področju, so odgovorile na marsikatero vprašanje ter podale veliko koristnih informacij in idej.

Lucija Sajevec je izpostavila: »Slovenec dober avto še vedno veliko pomeni, mlajši se vseeno lotevajo vozniškega dovoljenja pozneje in s precej manj entuziazma kot prej. Pravega stroška avtomobila večina ljudi ne pozna, za manjši avto je ta 0,24 evra na kilometer. Veliko hodim po tujini in tam imajo napreden mobilnostni sistem, ki mi omogoča hiter premik s točke A do točke B.«

Darja Kocjan je povedala: »Proga Kamnik-Domžale je zelo uspešna, ima 50-odstotno rast v zadnjih petih letih. Kmalu pridejo novi vlaki, ki bodo skrajšali pot od Kamnika za pet minut. Poleg večjega udobja bo na vsakem vlaku prostora za 10 koles, dva invalidska vozička, skiroje in zločljiva kolesa. Prav tako bo na vlaku brezplačni internet.«

Vlak je odlična hrbtnica za multimodalnost, kar so potrdili tudi lokalni udeleženci.

Renata Kosec nam je predstavila: »Občina se zaveda problematike in išče rešitve. Zavzemamo se za zmanjšanje avtomobilskega prometa v Domžalah. V finančnem planu je že predviden mini-bus, ki bo povezoval okoliške kraje v občini in tako omogočil, da se bodo lahko občani s tovrstnim prevozom pripeljali v Domžale in nato naprej in jim ne bo treba v Domžalah pustiti avtomobila. Prav tako delamo na boljši infrastrukturi za kolesarje. Želimo si kvaliteto kolesarsko pot, ki bo povezovala Domžale in Ljubljano.«

Pri tem je Renata še opozorila na nujnost povezovanja in sodelovanja med različnimi akterji v javnem sektorju.

Petra Arnež, ki je dogodek povezovala, je delila svojo prvo izkušnjo z električnim car-sharingom in ustvarila zelo pozitivno vzdušje v debati.

Lokalci, ki so bili prisotni na pogovoru, so se strinjali, da se je danes težko odločiti za zamenjavo osebnega avtomobila z javnim prevozom. Vendar si želijo, da bi se v prihodnosti javni prevoz razširil in povezal z različnimi oblikami prevozov. Tako bi bila mobilnost lahko hitrejša, cenejša in učinkovitejša, kot je danes.

Vse dame na odru so si bile ob koncu posveta enotne, da so povezovanje, sodelovanje in premiki v prihodnosti več kot potrebni za zadovoljne občane, da bodo čim hitreje, udobneje in na zdrav način prišli od točke A do točke B.

Lucija Sajevec, direktorica AMZS in naj mlada managerka 2019, Renata Kosec, podžupanja Občine Domžale, Darja Kocjan, direktorica SZ – Potniški promet, ter Petra Arnež, predsednica Kluba poslovne odličnosti Domžal in okolice

Članice Kluba poslovne odličnosti Domžal in okolice in ekipa Smarty Mobility Slovenija se zahvaljujejo fotografu Roku Majheniču, Studiu 55; Klubu Blunout ter cvetličarni Omers, da so podprli dogodek, ki bo podlaga za marsikatero novo debato na tem področju. Želimo si, da bi skupaj pustili pečat v prihodnosti občine Domžale in da bi besede čim hitreje spravili v dejanja.

EVREKA II - nove aktivnosti in novi dogodki v 2020 in 2021

Zelo uspešni projekt EVREKA I v minullem letu nam je dal nov zagon. Potekal je v odličnem vremenu, prijetnem raziskovalnem duhu ter z odličnimi izkušnjami in tako rodil projekt **EVREKA II**. Projekt Ekološko izobraževanje na poREčju Kamniške Bistrice II (EVREKA II) bo zapolnil pomanjkanje vsebin na področju naravoslovja in ekologije na območju LAS Za mesto in Vas. Tokrat bomo zgodbo iz Kamniške Bistrice razširili na enega izmed njenih glavnih pritokov, reko Pšato. K sodelovanju smo povabili tudi OŠ Mengeš ter delavnice iz preteklega leta nadgradili in dogodek EkoReka še razširili. Tako bo projekt EVREKA II letos ponudil številne raznolike delavnice in pestre dogodke, povezane z naravo in raziskovanjem možnosti ekološkega pristopa k sobivanju z reko Pšato.

Nadaljevali bomo z dobro sprejetimi brezplačnimi ozaveščevalnimi delavnicami za javnost in osnovnošolske učence, javnimi dogodki ter izobraževalnimi filmi in besedili. V naslednjih dveh letih si obetamo kar 19 naravoslovnih delavnic za osnovnošolce, na katerih bodo učenci prek praktičnih izkušenj raziskovanja, vzorčenja, merjenja in povezovanja teorije s primeri iz lokalnega okolja razvijali svojo naravoslovno žilico, spoznavali domače okolje, se družili in ekipno sodelovali pri reševanju izzivov. Iz praktičnih primerov, prikazanih na delavnicah, bodo lahko razumeli procese, ki potekajo v in ob rečnih ekosistemih ter razvili čut za odgovorno in spoštljivo ravnanje do voda in narave. Na že tradicionalnem

Skupinsko merjenje širine struge reke Pšate

javnem dogodku EkoReka, ki bo letos potekal 22. maja v Mengšu, se bomo povezali z lokalnimi in strokovnimi društvi s področja naravovarstva in biologije in tako dodatno popestrili ponudbo. Na dogodku se boste udeleženci in obiskovalci lahko udeležili številnih naravoslovnih delavnic, analizirali vodne vzorce, gledali mikroživljenje v vodi, sodelovali pri okrogli mizi, umetniško ustvarjali ali pa se le podružili s sokrajani. V času projekta bomo snemali krajše filmčke in daljši dokumentarno-igrani film o spominskih starejših prebivalcev na dogodke ob reki Pšati. Ves video material bo prek leta dostopen za ogled tudi prek spleta.

Aktivnosti bo veliko, zato vas vabimo, da nam sledite na facebook strani **Projekt EVREKA**, na spletni strani **www.evreka.si** ter za novicami oprežite v **lokalnem glasilu**. Pridružite se nam na kakšni od aktivnosti ter spoznajte Pšato in njene organizme skupaj z nami, svojimi prijatelji in najbližjimi ter ustvarite spomine, ki bodo z vami za vedno.

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Projekt se izvaja v okviru LAS Za mesto in vas.

ZAVOD REVIVO

Mednarodni dan materne jezika

Bošnjaško kulturno društvo RUH je tudi letos praznovalo mednarodni dan materne jezika. Vsako leto se februarja povsod po svetu z raznimi dogodki spominjajo na jezik, ki je osnovni znak prepoznavanja slehernega naroda. Dramska sekcija Bošnjaškega kulturnega društva RUH je v prostorih društva 27. februarja na Cesti talcev 8 v Domžalah uprizorila del drame Ilhamijina pot po istoimenskem romanu bosanskega

pisatelja Rešada Kadića. Sceno, kostime ter dramski tekst so pripravili člani dramske sekcije. Štirje liki so poskusili pričarati 19. stoletje, ko je bila nemirna Bosna del Turškega cesarstva. Poduhovljeni pesnik Ilhamija napiše pesem, v kateri kritizira oblast, zaradi katere bo zaprt in na koncu zaradi svoje doslednosti umorjen. Ostal pa je spomin nanj in njegova znana pesem Čudni časi so prišli, ki je kljubovala zobu časa.

Gledalci so imeli priložnost poslušati lepote bosanskega jezika skozi usta amaterskih igralcev dramske sekcije Bošnjaškega kulturnega društva RUH.

Mednarodni dan materne jezika je spominski dan z namenom spodbujanja spoštovanja lastnega in hkrati drugih materne jezike po vsem svetu oziroma ohranjanja večjezičnosti ter jezikovne in kulturne raznolikosti.

BESEDILO IN FOTO: SEFADIN KORAČ

Obrtna zbornica Domžale je podjetnikom na voljo 24/7

Pregovor pravi, da prijatelj spoznaš v nesreči. Na Obrtni zbornici Domžale smo se zato že v samem začetku posebnih razmer odločili, da bomo vsem domžalskim podjetnikom omogočili neprekinjeno 24-urno svetovanje po telefonu in elektronski pošti. Dobesedno nenehno jim pomagamo pri zapletih ob prečkanju mednarodnih mejnih prehodov, za njih iščemo zaščitno opremo in jim svetujemo, kako postopati ob spreminjenih pogojih poslovanja, da bodo utrpeli kar najmanj škode zaradi izpada prihodka. Vsak primer je unikaten in poseben. Trudimo se tudi, da spletno in facebook stran Obrtne zbornice Domžale nenehno osvežujemo z aktualnimi informacijami.

Svetovanja smo razširili na vse občane Domžal – svetujemo tudi kmetom in drugim fizičnim osebam na območju občine Domžale, ki potrebujejo kakršen koli nasvet ali pomoč.

Več informacij: Karolina Kalan, direktorica Obrtne zbornice Domžale, 040 45 98 45

Tudi v tem času potrebujemo solidarnost

V Rdečem križu Slovenije na nacionalni ravni od samega začetka pozorno spremljajo informacije o širjenju koronavirusa, ki povzroča bolezen covid-19. Pri tem se ves čas zavedajo resnosti trenutnih okoliščin in vedo, da je njihova naloga tudi preprečevanje napačnih informacij in zmanjševanje širjenja govoric ter panike. Skladno s svojim poslanstvom in v vlogi pomočnika državi Rdeči križ Slovenije izvaja naloge in aktivnosti za preventivno dejavnost, zmanjševanje pretiranega odziva (panike) med splošno javnostjo ter informiranje zaposlenih, članov in prostovoljcev Rdečega križa, ki enako delujejo v svojih okoljih. Tako tudi Območno združenje Rdečega križa Domžale pozorno spremlja vse aktivnosti, še posebno Koordinacijske skupine RKS za COVID-19. RKS se namreč iz preteklih izkušenj še kako zaveda, da strah in nezaupanje prispevata k širjenju bolezni in ovirata prizadevanje za odzivanje. Tudi v tem času potrebujemo solidarnost in ne stigme, zato v skladu z nasveti Nacionalnega inštituta za javno zdravje svetujejo poudarjeno promocijo zagotavljanja osebne higiene (<https://www.nijz.si/sl/koronavirus-2019-ncov>) v obliki neposrednega informiranja prostovoljcev ter prek socialnih omrežij.

Tako Koordinacijska skupina RKS spremlja trenutno stanje in pridobiva podatke o razpoložljivih materialnih in človeških virih, pripravila pa je tudi

načrt nalog ter aktivnosti, v katerem je posebno skrb namenila osebni zaščitni opremi in izobraževanju z osnovnimi informacijami, preventivnimi ukrepi in postopki preprečevanja stigme ter umirjanja javnosti, v pripravi pa je tudi posebna zloženko z vsebino s tega področja.

Kot ste v Slamniku že večkrat lahko prebrali, Rdeči križ Slovenije pomaga otrokom iz socialno ogroženih družin, njegove pomoči v obliki letovanj pa so deležni tudi starejši socialno ogroženi občani. Tudi v naši občini je pomoč otrokom pomemben del dejavnosti Območne organizacije Rdečega križa Domžale, ki je v času letošnjih zimskih počitnic poskrbela, da je na Debelem rtiču brezplačno letovalo 11 otrok

iz socialno ogroženih družin. V družbi vrstnikov so počitnice – čas, ko se pletejo nova prijateljstva in tako krepijo socialne vezi, preživeli lepo in si nabrali nove energije. Čas, preživet na Debelem rtiču, je bil tudi čas sprehodov v naravi, spoznavanja bližnje okolice, značilnosti flore in favne zdravilišča, prijetnega kopanja v pokritem bazenu in preizkušanja v različnih športnih igrah, med drugim v nogometu, odbojki in plavanju, tudi plesa in ogleda gledališke ali filmske predstave. Vse to pa prispeva k izboljšanju marsikatero samopodobe, predvsem pa ustvarja pri otrocih obilico lepih spominov in pozitivne energije.

VERA VOJSKA
FOTO: ARHIV RKS

Poezija zdravi

»Pesnik je vedno bil tisti, ki druge zdravi boleznijo, od katere umira sam.«
Branko Miljković

Na prvi pomladni dan, 21. marca, praznujemo tudi svetovni dan poezije. Letos se svet v tem času sooča s povsem drugačnim življenjem, kot smo ga bili vajeni še nedavno.

Kot bi potegnili ročno zavoro, smo se morali vsi malo ustavit. Čas, ki ga preživljamo po domovih, lahko izkoristimo za mnoge talente in zanimanja, za katera sicer nimamo časa.

Knjižnica Domžale vas vabi k ustvarjanju verzov, ki nam bodo polepšali ta čas, ko se moramo držati vsak zase. Vabimo vas, da nam na e-naslov: info@dom.sik.si pošljete svoje verzove.

Če lahko, jih napišite z roko. Pisane z roko v možganih spodbudi števil-

ne centre – motoričnega, vizualnega, slušnega in semantičnega, zato vpliva na celostni razvoj otroka, v poznejših obdobjih našega življenja pa pozitivno vpliva na spomin, učenje in generiranje idej. Verze nato fotografirajte ali skenirajte in pošljite na naš e-naslov.

Seveda nam svojo poezijo lahko pošljete tudi v klasični elektronski obliki – napisano na računalnik.

K sodelovanju vabimo vse starostne generacije, ki rade pišete in pesnite. Nekaj verzov, ki jih bomo prejeli, bomo objavili na našem facebooku, instagramu in spletni strani. Ne pozabite dopisati imena in priimka.

Vaše verzove bomo zbirali do dneva, ko bomo spet odprli svoja vrata. Takrat bomo v roku 14 dni izbrali deset tistih, ki nas bodo najbolj nagovorili

in jih simbolično nagradili. O tem boste obveščeni po e-pošti. Vse verzove boste lahko v živo prebrali na posebnem pesniškem večeru.

V času, ko je knjižnica zaprta, si člani knjižnice lahko izposojate elektronske knjige na portalu <https://www.biblos.si>, kjer boste našli tudi kar nekaj poezije. Natančnejša navodila so tudi na naši spletni strani <http://www.knjiznica-domzale.si/> pod zavihkom e-knjižnica, nato pa najdete ikono e-knjige. Lahko nas tudi pokličete na 051 617 058 vsak dan od ponedeljka do petka med 10. in 14. uro in na 031 712 491 med 14. in 18. uro, prav tako od ponedeljka do petka. Z veseljem vam bomo pomagali.

Vabljeni k ustvarjanju!
KRISTINA GALUN, KNJIŽNICA DOMŽALE

Poti slovenskih legend

Novinar-urednik, publicist, poznavalec slavnika ter ljubitelj vsega lepega, Domžalčan Matjaž Brojan je v marcu 1997 na prvem programu Radia Slovenija v dokumentarno-feljtonski redakciji začel z oddajami serije Po poteh slovenskih legend, ki je pred kratkim našla svoj odmev v že njegovi 25. knjigi z naslovom Poti slovenskih legend – Radijska serija o nenavadnostih svojevrstnega izročila Slovencev. V lični, bogato ilustrirani knjigi bralci najdemo 36 slovenskih legend, povezanih s posameznimi gorami in vrhovi, gradovi, jezeri, cerkvami, svetniki, jamami, tudi hudičem, živalmi (kače) pa zmajem in še kaj bi se našlo. Vse legende so zapisane na kratko, kot so bile kratke, a zanimive in zelo poslušane oddaje, v katerih je Matjaž Brojan ob nedeljskih jutrih predstavljal legende.

Radio Slovenija je oddaje med zveste poslušalce vpeljeval z naslednjim besedilom: »Na tisoče je na Slovenskem razvalin starih gradov, podzemskih jam, nekdanjih jezer in takih mest, katerih se držijo pripovedi in so se v stoletjih v njih oblikovale mnoge legende. Vse to bogastvo ljudskega izročila je doslej v dveh knjigah že zbral in zapisal Rado Radešček. Novinar dokumentarno feljtonske redakcije Matjaž Bro-

jan se je podal po sledih teh legend in je mnoge teh zanimivih krajev že obiskal. Z vsem, kar je srečal na teh svojih zanimivih poteh, nas bo seznanil ob nedeljskih jutrih.« In nedeljska jutra so bila zelo poslušana, Matjaž je dobil veliko pohval za svoje imenitne oddaje, zanesljivo pa se je povečal tudi obisk krajev legend, ki so jih ljudje spoznavali na Radiu Slovenija.

Vse to bogastvo, zanimivosti in znamenitosti, povezanih z legendami, je našlo svoje mesto v zanimivih kratkih potopisih, v knjigi Poti slovenskih legend, ki je pravkar izšla in na 80

straneh velikega formata, obogatena z ilustracijami likovnega urednika Iva Leskoška, ki je knjigo pripravil tudi za tisk, prinaša manj poznano bogastvo ljudskega izročila. Ob tem pa vsaka od kratkih legend ne ponuja le vsebine legende, temveč bralca tudi usmeri v rojstni kraj legende in mu tako omogoči, da si posamezne kraje, posajene po vsej Sloveniji, tudi ogleda. Npr. nam najbližje Limbarsko goro in morda dobi odgovor na vprašanje: bosta dvojčka našla grajski zaklad?

V najnovejši knjigi Matjaž Brojan ponovno izpričuje svojo veliko ljubezen do ljudskega izročila in ga ohranja vsem, ki bodo knjigo vzeli v roke in se po obiskih posameznih krajev sami prepričali, kako pomembna je vsebina knjige, v kateri se po Matjaževem mnenju iz preteklosti v sedanost pretaplja mnogo, že v poganstvu začetih legend, ki vse nosijo s seboj med svojimi sporočili tudi veliko zgodovinske resnice. Posejane so po vsej Sloveniji in kar vabijo, da jih obiščete, da jih odkrijete in se tudi sami seznanite s tem bogastvom našega izročila. Odkrijte ga! Avtorju, ki samo on ve, koliko njegovega dela je bilo potrebnega za to knjigo, iskrene čestitke!

VERA VOJSKA

KOLUMNA • MEDSEBOJNI ODNOSI LIDIJA BAŠIČ JANČAR

PRIČAKOVANJA

Ženske od odnosov pričakujemo več, pa smo kljub temu v njih srečnejše od moških.

Eden ključnih vprašalnikov, ki se nanaša na intimnost med partnerjema, je vprašalnik iz leta 1981 (PAIR; Schaefer, Olson). Podaja sistematično informacijo o paru glede petih vrst intimnosti: čustveni, socialni, spolni, intelektualni in rekreativni. Moški in ženske s pomočjo omenjenega vprašalnika ocenjujejo svoj odnos v smislu dveh stanj: kako ocenjujejo svoj trenutni odnos (zaznavanje odnosa) in kakšen bi si želeli, da bi bil (pričakovanja v odnosu). Raziskava je dokazala veliko razliko med dejanskim doživljanjem odnosa in pričakovanji žensk, istočasno pa so tudi druge raziskave na splošno dokazale, da so ženske v odnosih zadovoljnejše od moških.

Dostikrat zasledimo, da so pričakovanja glede intimnih odnosov največkrat negativna, da ti vodijo do nezadovoljstva in so vzrok za razhajanje; prav tako pa tudi, da so pričakovanja velikokrat nerealna in partnerja samo razdvajajo, ju delajo nesrečna. Za pričakovanji je seveda vedno čustveno ozadje, in ker je žensko čustvanje načeloma globlje in močnejše, imamo po vsej verjetnosti ženske tudi globlja oziroma širša pričakovanja. Po zdravi kmečki pameti bi preprosto lahko rekli, da ženske morda v odnosih želimo več, ker smo prepričane, da odnos to tudi zmore, moški pa se hitreje sprijaznijo s stanjem, v katerem so, in tako svoja pričakovanja znižajo. Ker so moški racionalnejši, tudi hitro ugotovijo, da večja pričakovanja posledično prinašajo tudi več razočaranja in nezadovoljstva, zato se jim zdi najbolj logična rešitev prav v zmanjšanju svojih pričakovanj. Raziskava, ki sem jo omenila zgoraj, je jasno pokazala, da je spolna intimnost edina vrsta intimnosti, pri kateri se pričakovanja moških in žensk razlikujejo, saj moški na tem področju pričakujejo in želijo več. Torej je razlika med dejanskim doživljanjem spolnosti in pričakovanji pri moških po statistiki višja. Poenostavljeno rečeno, doživljanje spolnosti so moški ocenili precej slabše, pričakovanje do tega dela intimnosti pa mnogo višje.

Odrasli imamo globoko potrebo po navezanosti in čustvenem stiku. Dejstvo je, da tej potrebi nikoli ne moremo povsem zadostiti, torej se nikoli ne izprazni. Vse življenje je živa, menim celo, da so vsa pričakovanja, ki jih v razmerju imamo, plod globoko prirojene potrebe po tej povezanosti, čustveni bližini in ljubljenosti. In obratno, ko tega ni ali ko je čustvena povezanost ogrožena, takrat se v nas sproži veliko strahu, celo panike. Edini in hkrati zelo učinkovit način za ohranitev čustvene povezanosti v takem globokem čustvenem afektu pa je ravno konflikt. To je klic po partnerju, po bližini in povezanosti. Lahko celo rečemo, da sta upor in bolečina ob tem popolnoma naraven odziv. Tako kot se majhen otrok z neutolažljivim jokom upre pretirganju stika z mamo, se partner enako upre nepovezanosti z drugim, ker ga ta zelo boli in si je ne želi. Globoki občutki zavrženosti, ra-

njenosti in velikega strahu pred zapuščenostjo spominjajo na najzgodnejša obdobja, ko mama otroku ni bila na razpolago, ga ni potolajila, ko ga je bilo strah, in ga je čustveno in/ali fizično pustila samega.

Pri raziskovanju intimnosti se je našla še ena zanimiva povezava, in sicer ta, da je zadovoljstvo med partnerjema odvisno od tega, koliko samorazkrivanja zmoreta. Ravno samorazkrivanje se je pokazalo kot ključni dejavnik globoke intimnosti med partnerjema. Če poenostavimo, bolj ko sta se partnerja zmožna pogovarjati o svojih doživljanjih, primarnih družinah, razočaranjih in drugih težjih čustvenih vsebinah, zadovoljnejša sta, ker ju ta področja povezujejo in se tako bolje spoz-

“Pričakovanja so za par upanje, in če o pričakovanjih partnerja zmoreta govoriti in sprevidita potrebe, ki sledijo pričakovanjem, je prav to lahko pot do intimnosti, ki si je oba želita.”

nata med seboj ter se lažje sprejemata. Morda smo ženske pri tem v prednosti, saj so nam odnosi, povezovanje, govorjenje o čustvih in njihovo prepoznavanje malo manj tuja. Morda prav zato globlje verjamemo v odnose, težje obupamo in smo vztrajnejše v prepričanju, da bomo s partnerjem želelo intimnost nekoč vendarle dosegle, imamo več volje in želje po raziskovanju ter poglobljanju odnosov. Večja pričakovanja žensk razumem prav s tega vidika. Zakaj bi se sprijaznile z manj, če verjamemo, da lahko imamo več. Pričakovanja so za par upanje, in če o pričakovanjih partnerja zmoreta govoriti in sprevidita potrebe, ki sledijo pričakovanjem, je prav to lahko pot do intimnosti, ki si je oba želita.

Intimnost se kaže prek očesnega stika, telesne bližine, skupnih razprav in pogostosti nasmehov, ki jih partnerja namenjata drug drugemu. Nobena potreba ni tako sramotna, da se je ne bi dalo izgovoriti. Ali da iz ponosa ali sramu partnerju ne bi priznali, da težko živimo brez njega ali da nanj nismo navezani. Kot majhni otroci. Partnerji, ki si tega ne priznajo, so prestrašeni. Bijojo se, da bi se razgalili, kajti če se bodo razkrili in se čustveno odprli, bodo ostali brez zaščite in nadzora. Če se v odnosu predamo, nikoli ne moremo biti povsem prepričani, kaj bomo dobili nazaj. Negotovost ob ranljivosti marsikoga prestraši do te mere, da raje živi na površini.

Obogatitev partnerske zveze je ravno v spreminjanju odnosa, v nenehni rasti, krepitvi in razvoju prav na vseh ravneh intimnosti. Takrat ko se zavedamo občutka, da obstajamo v mislih in naklonjenosti drug do drugega in da tega občutka preprosto nikoli ne bo konec, se v odnosu vzpostavita tista prava varnost in zaupanje, ki sta vzajemna, torej obojestranska in skladna. □

Kolumne izražajo stališča avtorjev in ne nujno uredništva glasila Slamnik.

Kolumna: medsebojni odnosi – stiska ali izziv je namenjena osvetlitvi izzivov v odnosih in podajanju novih pogledov ali rešitev za vsakodnevne situacije. Lidija Bašič Jančar je terapevtka zakonske in družinske terapije pri Študijsko-raziskovanem centru za družino in nosilka programa Naj noben otrok ne izostane – takojšnja psihosocialna pomoč otrokom in mladostnikom iz ogroženih družin, ter Šole za družino v Domžalah, ki ju sofinancira občina Domžale, ter predstavnica LAS-a (Lokalna akcijska skupina za boj proti zasvojenosti) (lidijabancar.com).

DRUŠTVA

Kronika domžalskih poklicnih gasilcev

15. 2. do 19. 3. 2020

V času epidemije COVID-19 se je življenje spremenilo tudi za nas. Kot del občinskega sistema zaščite in reševanja smo v pripravljenosti za morebitno pomoč pri razkuževanju in dezinfekciji javnih površin in prostorov, hkrati pa moramo predvsem dobro poskrbeti za svojo varnost pred okužbo, saj smo le zdravi sposobni opravljati osnovne naloge, ki so nam namenjene.

In prav teh osnovnih nalog ni bilo nič manj kot sicer celo nekaj več ji je bilo kot običajno. Kar 32 intervencij smo našli od 15. februarja. Tretjina jih je potekala med 14. in 17. uro, tretjina med 18. in 21. uro, druge pa razpršeno prek dneva. Ob ponedeljkih je bilo osem intervencij in ob sredah sedem, najmanj pa po dve ob torkih in petkih. Najbolj zaposlena je bila druga izmena, iz garaže se je odpravila kar štirinajstkrat. Ostale tri izmene pa med pet- in sedemkrat.

Trinajstkrat smo na pot odhiteli zaradi obvestila o požaru. V naravi smo pogasili štiri požarišča, dvakrat so se vnele saje v dimnikih stanovanjskih hiš ter en motor osebnega vozila. Gasili smo goreče odpadke – vsebino zabojnika v Radomljah ter nekaj dni pozneje še odpadno embalažo za trgovskim centrom StopShop. Kar dvakrat je zagorela navlaka na balkonih v višjih nadstropjih blokov na Ljubljanski cesti v Domžalah.

Naša pomoč je bila potrebna pri šestih prometnih nesrečah na avtocesti. Štiri osebe so bile poškodovane v naletu šestih osebnih vozil pri predoru Podmilj, ena pa pri naletu poltovornega vozila v tovorno. Reševalci so na zdravljenje odpeljali tudi voznika tovornega vozila, ki je trčil v zunanji rob predora Ločica.

Pri prometnih nesrečah na lokalnih cestah se že občuti vpliv otoplitve. Posredovali smo pri treh padcih kolesarjev, eden je padel zaradi trka z osebnim vozilom. Prišlo je tudi do trčenja osebnega vozila v motorista. Vsi udeleženci so potrebovali zdravniško pomoč. Napoteni smo bili tudi na prometno nesrečo v krožišču v Mengšu, a smo med vožnjo tja obrnili – izkazalo se je, da pomoč ne bo potrebna.

V Biščah smo s tehničnim posegom odprli vrata in tako omogočili reševalcem NMP dostop do poškodovane starejše osebe. Vstopiti smo morali tudi v stanovanje v SPB-ju, iz katerega je iztekala voda, gluho nemo stanovalka pa ni slišala opozoril. Dvakrat smo iskali vzrok vonja po plinu oziroma nafti, a našli nismo nič oprijemljivega, z meritvami pa ocenili, da situacija ni nevarna. Bilo pa je potencialno nevarno, ko so gradbinci z bagrom presekali plinovod, zato smo kar se da hitro ustavili iztekanje plina. Iz osebnega vozila smo rešili zaklenjenega psa, iz Kamniške Bistrice pa, na prošnjo policije, ukraden tablični računalnik. Reševalcem NMP Domžale smo pomagali pri prenosu obolele osebe iz stanovanja v 10. nadstropju bloka na Ljubljanski cesti v Domžalah.

Prosimo vas, v teh dneh ostanite doma in upoštevajte vsa navodila!

Med prijatelji

Občni zbor je lahko tudi prijetna slovesnost.

Še en spomin na uspešno 2019

KO ZA VREDNOTE NOB DOB, KRTINA je tudi letošnji občni zbor povezala s prijetno prireditvijo ob 8. marcu, mednarodnem dnevu žena, slovesnost pa je bila namenjena tudi materinskemu dnevu. Gost letošnje kratke slovesnosti je bil Boris Kopitar, eden najbolj priljubljenih naših pevcev, ki je s svojim povezovanjem, petjem, posebej pa s čudovito recitacijo Toneta Pavčka. Kako raste mama prijetno presenetil in polepšal dan vsem prisotnim dekletom in ženam, glasno pa so mu zaploskali tudi številni fantje in možje. Iskrena hvala, Boris!

Občnega zbora so se med drugim udeležili tudi Marija Majhenič, predsednica Združenja borcev za vrednote NOB občine Domžale, Marija Ravnikar, predsednica sveta KS Dob, Florjan Zabret v imenu sveta KS Krtina in Tatjana Gregorin, ki je zastopala Društvo upokojencev Naš dom Dob. Gostje so pozdravili prisotne, se zahvalili za dobro sodelovanje in zaželeli tudi v prihodnje veliko uspeha. Prisotni so po minuti molka za hvaležen spomin na umrle najprej prisluhnili poročilom predsednice, tajnice in blagajnika ter ugotovitvi, da smo sklepčni, nato pa se v razpravi dotaknili nekaterih pomembnejših področij dela borčevske organizacije. Opozorili so zlasti na problematiko vandalizma pri poškodovanju spomenikov NOB, na premajhno odzivnost organizacije na aktualne dogodke, izrazili pa tudi pričakovanja, da se bomo člani organizacije tudi v prihodnje prizadevali za kre-

pitev vrednot NOB in obiskovanje prireditvev v spomin na dogodke iz druge svetovne vojne.

Soglasno je bilo izvoljeno novo vodstvo, ki ga bo tudi v prihodnje vodila Vera Vojska, podpredsednik bo Jože Lončar, Olga Klopčič Keržan bo skrbel za tajništvo, Janez Rom za finančno poslovanje, v vodstvu pa bodo še mag. Peter Pengal, ki smo ga predlagali v vodstvo občinske organizacije, Kristina Brodnik, ki smo jo predlagali v nadzorni odbor, ter Mojca Hafner, Danica Marinček in Brane Bušelič. Sprejet je bil tudi program dela za leto 2020, v katerem bomo aktivni na vseh tradicionalnih področjih, posebno skrb pa bomo namenili praznovanju 75-letnice osvoboditve naše domovine, spremljanju socialnega stanja naših članov in članic ter sodelovanju v okviru KS. Prav obema, KS Dob in KS Krtina, ter vsem donatorjem se iskreno zahvaljujemo za finančno pomoč v letu 2019.

Kot že zapisano, je bil drugi del namenjen obeležitvi 8. marca. Po kratkem nagovoru predsednice in nastopu Jožeta Lončar, ki je prebral nekaj svojih pesmi, so dekleta in žene prejele tudi vsaka svoj nageljček, nekatere rože pa smo pozneje ponesli tudi na domove starejših članic. Sledil je že omenjeni nastop pevca Borisa Kopitarja, ki je s svojimi najbolj znanimi pesmimi razveselil prisotne, z zadnjo Med prijatelji pa pravzaprav potrdil eno izmed vrednot, ki je še kako prisotna tudi v Krajevni organizaciji za vrednote NOB Dob, Krtina.

Pustno rajanje

Pustne maske so imele v letošnji mili in topli zimi malo dela.

MEDOBČINSKO DRUŠTVO SOŽITJE V petek pred pustno soboto smo pustne maske članov Medobčinskega društva Sožitje zapolnile prostor v diskoteki Šporn v Radomljah. Ob zvokih DJ-a smo se zavrteli, se zabavali in uživali v pustnih norčijah. Najboljše tri maske so bile nagrajene s pustnimi

dobrotami. Vsi pa smo se posladkali s slastnimi krofi in kokakolo ali fanto. Čas, namenjen rajanju, je hitro minil, ko smo se veseli razšli. Upam, da smo dobro opravili delo, da nas zima ne bo v marcu oplazila s svojim dolgim repom.

METKA MESTEK

Domžalski čebelarji se pripravljajo na odprtje novega društvenega čebelnjaka

Člani Čebelarskega društva Domžale so se v februarju zbrali na rednem letnem občnem zboru.

ČEBELARSKO DRUŠTVO DOMŽALE Poleg tega, da so se ozrli v preteklo leto in naredili inventuro vseh opravljenih aktivnosti, ki jih resnično ni bilo malo, so si naložili številne in zahtevne naloge za tekoče leto in izvolili novo (staro) vodstvo.

Društvo šteje 115 članov. Na občnem zboru je predsednik društva Andrej Jus podal poročilo o opravljenih aktivnostih društva v preteklem letu in se zahvalil vsem članom, ki so s svojim delom prispevali k uresničitvi zastavljenih ciljev.

Izpeljali so pet debat, na katerih so obravnavali različna področja čebelarstva, tri strokovna predavanja in eno praktično predstavitev zimskega zatiranja varoje. Skupaj se je teh izobraževalnih aktivnosti udeležilo 425 čebelarjev iz društva in sosednjih društev. V prvi polovici preteklega leta so veliko energije in časa porabili za pripravo zbornika, simpozija in proslave ob 100-letnici organiziranega čebelarjenja na našem območju. Skozi vse leto pa so potekale aktivnosti za postavitve novega društvenega čebelnjaka ob Kamniški Bistrici v bližini Centralne čistilne naprave Domžale - Kamnik. Skupaj so izdelovali panjče iz stroporja in organizirano nabavili matice. Na različnih občinskih prireditvah in ob drugih priložnostih so predstavljali čebele in čebelarsko delo. Organizirano so obiskali sejem Api Slovenije v Celju, imeli tradicionalno spomladansko društveno srečanje, v jeseni pa strokovno ekskurzijo k zamejskim čebelarjem na Tržaško. V osnovnih šolah Domžale in lhan sta aktivna čebelarska krožka.

Krožkarji so se udeležili republiškega tekmovanja mladih čebelarjev. V petih osnovnih šolah in petih vrtcih so v sklopu slovenskega zajtrka predstavili medene izdelke in čebelarjenje skupaj za več kot 500 otrok. Za društvo Lipa Domžale so pripravili pohod po Domžalski čebelarski učni poti, ki se je začel v Dobo in se končal pri društvenem čebelnjaku pri CCN Domžale - Kamnik, na koncu pa so si ogledali še CCN. Pred koncem leta so obiskali vse starejše člane in skupaj s ČD Lukovica, Krtina Dob, Moravče in Dolško organizirali tradicionalno novoletno srečanje.

Člani društva so na občnem zboru izvolili vodstvo društva. Predsednik društva ostaja še naprej Andrej Jus, izglasovali pa so tudi spremembo društvenih pravil, in tako je bil izvoljen tudi podpredsednik Marjan Štrukelj in nekoliko razširjen upravni odbor.

V tekočem letu bodo nadaljevali z vsemi že utečenimi izobraževalnimi aktivnostmi, udeleževali se bodo občinskih in drugih krajevnih dogodkov, vzdrževali čebelarsko učno pot ob Kamniški Bistrici ter sodelovali z osnovnimi šolami in vrtci. Nadaljevali bodo dobro sodelovanje s sosednjimi čebelarskimi društvi. Pri novem društvenem čebelnjaku v Študi ob Kamniški Bistrici blizu CCN Domžale - Kamnik potekajo še zadnja dela in konec aprila bo čebelnjak nared za slovesno odprtje, na katero so vabljeni vsi krajanje, ki cenijo prizadevanja čebelarjev za ohranjanje narave in jih morda tudi zanimajo medeni pridelki in terapija.

ELENA SKOK

Naslov častnega člana Francu Belcjanu

Društvo upokojencev Vir je leto začelo tako kot večina društev z zborom članstva na Gorjuši.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV VIR Prisotnost članov je bila dobra, udeležili pa so se ga tudi gostje: predstavnik PZDU za Gorenjsko in predsednik DU Kamnik Vinko Polak, predsedniki oziroma predstavniki drugih društev iz Domžal, Lukovice, Komende, Mengša, Trzina, Moravč, Doba in Radomelj ter predstavniki krajevnih organizacij KS Toma Brejca Vir, ZB Vir in PGD Vir. Vsi so pohvalili delo društva in nam zaželeli še naprej uspešno delo, prijetnega druženja s člani in drugimi društvi.

Na zboru članstva smo prisluhnili vsem poročilom za preteklo leto in planu za letos. Na predlog Upravnega odbora DU Vir pa smo podelili naslov častnega člana, ki je že dolga leta naš član, naš godec in nosilec dobre volje vseh, kjer se je le lahko udeležil in to je Franc Belcjan.

Društvo je bilo ustanovljeno za medsebojno pomoč tudi za tiste člane, ki več ne zmorejo udeleževanja pri aktivnostih društva. Naše aktivnosti pa potekajo vsak teden v kolesarjenju ali pohodu v zimskem času in ba-

linanju, naša želja je, da se tem prijetnim druženjem lahko priključijo tudi novi člani. Pripravljamo pa še nekaj enodnevnih izletov po Sloveniji, pa martinovanje in decembrsko praznovanje. Sodelujemo tudi z drugimi društvi v naši občini, krajevno skupnostjo in pokrajinsko zvezo društev upokojencev za gorenjsko regijo.

Naše društvo deluje že 25 let. Člani se staramo, zato si zares želimo, da se nam pridružijo tudi nove mlajše osebe z novimi idejami in novo energijo.

M. SKOK

OBČINA **DOMŽALE**
prostor zadovoljnih ljudi

Številke govorijo o srčnosti, pomoči, solidarnosti, prijateljstvu

Pravijo, da včasih številke povedo več kot besede.

MEDOBČINSKO DRUŠTVO INVALIDOV DOMŽALE Čeprav jih je težko primerjati s srčnostjo, skrbjo za posameznika, pomočjo, solidarnostjo, prijateljstvom in še nekaterimi pozitivnimi vrednotami, se ti celovita slika opravljenega dela Medobčinskega društva invalidov Domžale pokaže, ko njihovo poročilo o delu za leto 2019, ki so ga obravnavali na zboru članov 10. marca 2020, dopolnijo s številnimi aktivnostmi ter tisoči ur opravljenega prostovoljnega dela. Medobčinsko društvo invalidov Domžale prvenstveno združuje invalide z območij občin Domžale, Lukovica, Mengeš, Moravče in Trzin, nekaj jih je tudi iz drugih občin. Povezuje jih skupen interes vsakovrstne pomoči invalidom na vseh ravneh življenja, posebej pa: skrb za zdravje in rehabilitacijo, izobraževanje, usposabljanje, kulturno umetniške dejavnosti, rekreacijo in šport, informiranje, zagotavljanje tehničnih pripomočkov ter socialne varnosti, zagovorništvu in pravne pomoči ter zaposlovanja, za kar je društvo razvilo številne posebne socialne programe in specifične storitve.

Pogled na posamezne dejavnosti pokaže, da so za preprečevanje in blaženje socialnih ter psihičnih posledic invalidov, v ta okvir spadajo obiski invalidov, delitev prehrabnih paketov in finančnih sredstev socialno ogroženim, obiski ob jubilejih, preventivni pregledi za ugotavljanje RR, P, KS, HOL in TG, praznik invalidov, pogovori z 220 invalidov ob nastanku invalidnosti, 4950 prostovoljnih ur, ki so jih namenili 1854 invalidom. Zagotavljali so zagovorništvu zdravstvenega in socialnega stanja, pa tudi pomoč pri prevozi invalidov z lastnim kombijem in drugo. Opravljenih je bilo 310 ur prostovoljnega dela. Na področju informiranja so pripravili letni koledar s celo-

tnim programom, ki so ga prostovoljci ob obisku invalidov razdelili, prispevke so objavljali v različnih časopisih, informirali širšo javnost ter člane društva s prispevki v lokalnih časopisih, na oglasni deski in v času uradnih ur v poslovnih prostorih društva. V ta program je bilo vključenih 1249 invalidov, opravili so 3950 prostovoljnih ur. V okviru programa Usposabljanje za aktivno življenje in delo so izvajali izobraževanje in usposabljanje, invalidi so pridobili znanje za izboljšanje zdravstvenega in socialnega stanja. V program je bilo vključenih 90 uporabnikov, opravili so 156 prostovoljnih ur.

Na področju športne in rekreativne dejavnosti so se ukvarjali z balinanjem, pikadom, plavanjem in rekreacijo, ob tem pa dosegli tudi lepe uspehe na področju balinanja. Ohranjali in izboljševali so psihofizično kondicijo, zdravje in psihično pripravljenost. Uspešni so bili kot organizatorji in tekmovalci, saj sta ženska in moška ekipa dosegli drugo mesto na državnem prvenstvu v balinanju. Skupno je bilo vključenih 45 športnikov invalidov, v rekreacijo je bilo vključenih 15 invalidov, skupaj pa opravljenih 1210 prostovoljnih ur.

Na področju dnevnih centrov in skupinskih pogovorov so pripravljali ustvarjalne delavnice, pa tudi kleptalnice, v katerih so se pogovarjali in drug drugemu svetovali, kako premagati invalidnost in reševati probleme, ki se pojavljajo v življenju. Sodelovali so na številnih prireditvah. V posebnem socialni program je bilo vključenih 75 članov, opravili pa so 310 prostovoljnih ur. Zanimarili niso niti kulturne in družabne dejavnosti. V društvu deluje 15-članski pevski zbor, ogledali so si številne prireditve, pripravili tudi izlete in sodelovali na Festivalu za tretje življenjsko obdobje v Cankarjevem

domu. Pri vseh dejavnostih je sodelovalo blizu 500 invalidov, opravljenih je bilo 490 prostovoljnih ur.

Eno izmed področij, ki mu namenijo posebno skrb, je bilo tudi področje ohranjanja zdravja in izvajanja posebnih rehabilitacijskih programov, v okviru katerega je sodelovalo skoraj 500 članov in članic. Posebej so se potrudili za organizirano letovanje najtežjih invalidov, sofinancirali pa tudi letovanja socialno ogroženih. Skupaj je bilo na tem področju opravljenih 2825 prostovoljnih ur.

Društvo je v letu 2019 za delovanje opravilo 2890 prostovoljnih ur, za posebne socialne programe 14.201 uro, skupaj je bilo opravljenih 17.091 prostovoljnih ur, kar kaže na pridnost prostovoljcev, posebno poverjenikov, ki blizu 1500 članov in članic društva obiščejo najmanj dvakrat v letu, nekatere tudi večkrat.

Kaj reči ob teh številkah, ki kažejo na res veliko aktivnosti Medobčinskega društva invalidov Domžale, ki je bilo tudi na zboru članstva deležno pohval v vseh strani, še posebej predsednica Vida Perne, zadolžena za socialno zdravstveno področje Vida Čeh in delovni predsednik, ki pokriva tudi področje športa Stane Žavbi. Njihovo delo je pohvalil tudi podpredsednik ZDI Slovenije Ivan Kostevc ter izrazil željo, da se nesoglasja med društvom in zvezo čim prej uredijo. Za to se zavzemajo tudi člani društva, vendar predhodno želijo urediti nekatere zadeve, povezane s sofinanciranjem dejavnosti in pravnim statusom društev v okviru zveze.

Življenje in delo društva tudi v letu 2020 poteka v skladu s programom, in prepričani smo, da tudi v letošnjih dejavnostih ne bo manjkalo srčnosti, pomoči, solidarnosti in prijateljstva.

VERA VOJSKA

Starejši za starejše

Usposabljanje prostovoljcev je pomembno.

DU DOMŽALE Večkrat smo že zapisali, da je program Starejši za starejše, ki se izvaja po vsej Sloveniji, zadnji dve leti tudi v okviru Društva upokojencev Domžale namenjen vsem starejšim od 69 let, ne glede na to, ali so člani društva upokojencev ali ne, živijo pa v lastnih gospodinjstvih. Namen programa je spoznati kakovost življenja starejših ter njihove potrebe po pomoči in potrebah s ciljem, da se jim z organizirano pomočjo omogoči čim daljše samostojno bivanje v domačem okolju, zato še enkrat povabimo vse, ki menite, da vam projekt Starejši za starejše lahko pomaga ali da mu vi

mence, v kateri so s pomočjo društva Spominčica – slovenskega združenja za pomoč pri demenci, pridobili nujno potrebne informacije o tem področju, ki je zelo aktualno za vse starejše. O delavnici je vodja projekta Starejši za starejše Marija Radkovič povedala: »Pri svojem delu opažamo, da je žal vse več oseb z demenco, zato smo se prostovoljci projekta odločili, da temu namenimo več pozornosti. To smo naredili tako, da smo se povezali z društvom Spominčica, kjer so za nas pripravili izobraževanje, ki se ga je udeležilo veliko število prostovoljcev. Odločili pa smo se tudi za pridol-

lahko pomagate kot prostovoljci, pokličete vodjo projekta Marijo na telefonsko številko 031 623 114.

Pomemben, morda celo najpomembnejši del projekta Starejši za starejše so prostovoljci in prostovoljke, za katere je organizirano tudi posebno usposabljanje, saj mora vsak prostovoljec imeti znanje za ravnanje. Tako se organizirajo predavanja in delavnice na posamezne teme, ki so pomembne za strokovno delo prostovoljcev in njihovo osebno rast. Teme so zelo različne, od prepoznavanja medsebojnih odnosov do pridobivanja in vodenja prostovoljcev, organiziranja mreže pomoči, dotikajo pa se tudi specifičnih tem, kot so npr. nasilje in zlorabe nad starejšimi, demenca, vzpostavljanje kontakta in razvoj odnosov ipd.

Projekt je doslej v Domžalah zajež več let, zadnja, ki so ji namenili skrb, pa je bila problematika de-

bitev Demenci prijazne točke, kajti le tako bomo lahko pomagali vsem, tako osebam z demenco, kot njihovim svojcem, pri premagovanju in lažanju tegob, ki ob tem nastajajo. Čas, v katerem živimo, naglica, stres in osamljenost, pač niso v prid demenci, ki tako neusmiljeno posega v naša življenja. Zato je prav, da smo osveščeni in da lahko ozavešimo tudi druge ter jim na najboljši možen način pomagamo.« Okrogla miza o pomoči starejšim in sodelovanju na tem področju ter odprtje Demenci prijazne točke sta bili prestavljeni ter boste o njihju pravočasno obveščeni.

Pa še obvestilo za vse člane in članice Društva upokojencev Domžale: Vodstvo društva obvešča, da je skupščina DU Domžale, sklicana za 30. marec 2020, preložena za nedoločen čas.

VERA VOJSKA
FOTO: DU DOMŽALE

Februarski bralni večer Nikomahove etike v Radomljah

V Društvu za študije kontemplativnih tradicij smo v februarju nadaljevali z branjem Aristotelove Nikomahove etike.

DRUŠTVO ZA ŠTUDIJE KONTEMPLATIVNIH TRADICIJ Brali smo poglavje, v katerem Aristotel spregovori o odločitvi, zakaj odločitev je z bistvom vrline najtesneje povezana.

Grška beseda za odločitev je προαίρεσις – proairesis, kar pomeni, da nekaj izberemo pred nečim drugim. Odločitev ni želja, kajti Aristotel pravi, da si lahko želimo tudi nekaj, kar je nemogoče npr. nesmrtnost. Odločitev tudi ni neko mnenje, kajti o nečem lahko menimo, da je dobro ali slabo, pri odločitvi pa gre za to, da se za dobro odločimo in ne da o tem samo menimo. Odločitev je torej vedno povezana z aktom volje. Odločitev sledi zadržanju in presoji vsake posamezne situacije, kajti odločiti se je treba za sredino, ne za preveč ali za premalo. Opisano lahko pojasnimo

na sledečem primeru. Radodarnost je vrлина med dvema skrajnostma, in sicer med razsipnostjo na eni strani in skopostjo na drugi. Gre za mero našega prejemanja in dajanja, ki ni merjena le pri denarju, ampak tudi na primer pri branju in znanju.

V našem prejšnjem prispevku je bilo podano, kakšna je razlika med individualnim ter skupnim branjem. V smislu refleksije se vprašamo kaj, kdaj in kdo je nam bral, ter kaj, komu in kako smo brali (beremo) mi (doma, v vrtnu, v šoli, službi)? Ali so nas o prebranem učili razmišljati ali smo samo poslušali? Kdo so (bili) naši zgledi branja in zakaj ter komu smo mi zgled? S takšnimi vprašanji si bomo približali svojo mero dajanja in prejemanja. Bralna pismenost je temelj znanja in kultiviranja človeka.

V našem prostoru opazujemo upad bralne kulture, kar smo lahko prebrali tudi v prejšnji številki tega časopisa, kjer je bilo med drugim rečeno, da le slaba tretjina slovenskih staršev redno bere svojim otrokom.

V Društvu za študije kontemplativnih tradicij spodbujamo bralno kulturo s skupnimi branji, ki jih pripravljamo že peto leto.

Vabimo vas, da se nam pridružite v četrtek, 23. 4. 2020, ob 19. uri v Koldrovi dvorani Kulturnega doma Radomlje.

»Ker pa je predmet odločitve nekaj, kar smo preudarili, za kar si prizadevamo in kar je v naši moči, lahko označimo odločitev kot preudarno prizadevanje za nekaj, kar je v naši moči.«

(Aristotel, Nikomahova etika)

REGINA BOKAN

PROSTVOLJCI DRUŠTVA UPOKOJENCEV DOMŽALE

Sporočilo

Zaradi ozaveščenosti, samozaščite ter preprečevanja širitve okužb in odgovornega zavedanja resnosti situacije tudi pri nas v občini Domžale je **tudi Društvo upokojencev Domžale 9. marca 2020, zaprlo svoja vrata in trenutno do nadaljnjega ne poslušamo.** Tako bo vse do takrat, ko bo popolnoma jasno, da kakršnekolik nevarnosti ne bo več.

Tudi prostovoljci v projektu Starejši za starejše smo v letih, ko smo sami v kategoriji trenutno najbolj ogroženih, zato do nadaljnjega ne bomo vzpostavljali pomoči, kot so osebni stiki starejšimi. Ta odločitev je v dobro tako nas kot tudi vseh drugih v smislu preprečevanja te epidemije, ki nas trenutno vse ogroža. Ne nazadnje nimamo zaščitnih sredstev, mask in razkužil, da bi sebe in vse vas zavarovali. Zato takšna odločitev.

Pa vendar vam bomo na nek način lahko, kot tudi že pomagamo, pomagali. Za vas vse, dragi starejši v občini Domžale, smo na voljo za pogovor, **na telefonski številki 031 623 114 (Marija), kadarkoli boste to potrebovali – ne glede na uro.** Vemo, da smo vsi zaskrbljeni in prestrašeni zaradi situacije, ki nas ogroža. Lepa beseda, spoznanje, da se lahko malo pogovorimo, si zaupamo svoje strahove, si izmenjamo dobre misli, vse to bo zelo dobrodošlo, verjamemo in verjemite. To potrebujete vi in rabimo tudi mi. Pomagajmo, čeprav le prek telefona. Ko zaupate svoje težave, so te že občutno manjše. Prav tako pa vas bomo mogoče lahko napotili na službe, ki zdaj ta trenutek najbolj skrbijo za vse ljudi. Prav vsem tem ljudem iskrena hvala. Zdaj je čas za upanje in zaupanje. Mi vam iz vsega srca dajemo to možnost. Če ste osamljeni, prestrašeni ali pa kar tako, pokličite. Lepo je biti človek človeku, sploh v takšnih stiskah, kot smo zdaj. Do takrat pa ostanimo zdravi, pogumni in pozitivni ter odgovorni do sebe in drugih. Življenje nam bo za to zelo hvaležno.

PROSTVOLJCI DU DOMŽALE

22. turnir ob občinskem prazniku Obnovitev cestno-prometnih predpisov

Priprave paraplegikov in tetraplegikov

DRUŠTVO PARAPLEGIKOV LJUBLJANSKE POKRAJINE, v katerega se združujejo tudi paraplegiki in tetraplegiki z območja naše občine, bo letos že 22. pripravilo ob prazniku Občine Domžale, kegljanje slovenskih paraplegikov za pokal Občine Domžale.

To je le ena izmed številnih aktivnosti, ki jih izvajajo v društvu in s katerimi lepšajo življenja svojih članov in članic, hkrati pa jim pomagajo tudi na področju njihovih pravic. Področja njihovega dela so zelo številna, na njih se skušajo povezovati tako z občinami kot z drugimi dejavniki ter jih ob tem seznanjati s svojim delom in življenjem, pa tudi položajem, ki je včasih kar težak in bi ga radi izboljšali. Imajo vrsto programov, v katere želijo vključiti čim več članov in članic, ki jim pomagajo tudi s prevozi s kombijem, ter jih tako zainteresirati za delovanje v različnih programih, delavnicah in v konkretnih aktivnostih. Med programi je tudi Različnost je zakon, ki poteka že deset let. Mlade v vrtcih, osnovnih in

srednjih šolah – tudi v naši občini so v letu 2019 seznanjali z različnimi vzroki, ki so jih pripeljali na invalidske vozičke. Zelo popularno med športi je kegljanje, v okviru katerega poteka tudi liga, vsa društva pa rada pridejo tudi na kegljaški turnir, ki bo leto že 22. potekal v okviru programa praznovanja občine Domžale. Glavna organizatorica, znana in uspešna kegljačica Cveta Štirn je povedala, da turnir že težko pričakujejo, da se ga zelo veselijo, saj je to srečanje najboljših kegljačev in kegljačic iz društev paraplegikov iz vse Slovenije, ki vselej radi pridejo v Domžale. Hkrati se je za razumevanje zahvalila Občini Domžale, ki sofinancira njihovo redno dejavnost, posebno pa županu za dobrodošlico vsem športnikom v občini Domžale. Letošnji kegljaški turnir bo 17. aprila 2020.

Vsem tekmovalcem in tekmovalkam izrekamo dobrodošlico ter jim želimo veliko prijetnih trenutkov v naši občini ter mnogo športnih užitkov in sreče na tekmovalstvu. **VERA VOJSKA**

Ni bilo prvič, da je Univerza za tretje življenjsko obdobje – društvo Lipa Domžale v prizadevanjih za čim pestrejšo dogajanje, hkrati pa tudi čim več novih znanj pripravila obnovitveno izobraževanje o cestno-prometnih predpisih.

OBČINA DOMŽALE IN DRUŠTVO LIPA DOMŽALE V marcu je tovrstno izobraževanje društvo Lipa pripravilo skupaj s svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v prostorih društva Lipa. Organizatorji so bili prijetno presenečeni nad odličnim obiskom, ki je potrdil, da so znanja s tega področja še kako zaželeni za vse generacije. Izobraževanje so se udeležili tudi Marjan Ravnikar, predsednik društva Lipa, Maksimiljan Karba, predsednik sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Domžale, ter predstavnica Policijske postaje Domžale.

Za slušatelje so organizatorji pripravili poglobljene teme, pri katerih so upoštevali novosti na tem področju, pa tudi pogostost težav voznikov, ki so z velikim zanimanjem prisluhnili naslednjim temam:

- veljavnost vozniških dovoljenj, podaljšanje veljavnosti, zdravniški pregledi

- obnovitev in novosti glede prometne signalizacije, ki jih vozniki sicer spremljajo, je pa celovita predstavitev pomenila prav za vse dobrodošlo temo, ki jim bo še kako prav prišla pri vsakdanjem ravnanju v prometu;
- obnovitev in novosti glede voženj v križiščih, posebej krožnih križišč z ločenimi prometnimi pasovi – glede na čedalje večje število križišč so bila znanja s področja ravnanja v njih zelo dobrodošla, posebno v križiščih z več pasovi, enako pa tudi v večjih križiščih, kjer imamo vsi tudi kar nekaj težav;
- glede na pogostost prekrškov oziroma v izogib le-teh so prisotni vozniki dobili vrsto informacij o primernih voznjih po avtocestah in hitrih cestah, pa tudi na cestah, določenih za motorna vozila; dobrodošli so bili tudi nasveti, povezani z vožnjo v predorih, pravnih varnostnih razdaljah, uporabi prometnih pasov, sistemu izme-

ničnega vključevanja, tudi voznji v območjih umirjenega prometa ter mimo ovir, udeleženci pa so skrbno prisluhnili tudi problematiki pravnega prehitavanja in drugim problemom, s katerimi se srečujejo pri vsakodnevnih vožnjah s svojimi avtomobili.

Zanimiv je bil prikaz elektronskih testov, vprašanja in razprava, kar precej slušateljev pa se je po prijetnem pogovoru odločilo tudi za reševanje testov, ob katerih so se lahko prepričali, katere so njihove 'luknje' v ravnanju v prometu.

Ob tem naj zapišem, da pouk v Univerzi za tretje življenjsko obdobje – društvu Lipa Domžale poteka po načrtu, posebno omembo in pohvalo pa zaslužijo glasbene skupine citer in kitar društva Lipe, ki so pod vodstvom Damjane Praprotnik v februarju začele s spomladanskim ciklom nastopov. Glasbeni skupini Zlati zven in Tesere ter članice literarnega krožka so konec februarja razveselile oskrbovance Doma starejših občanov in domačine v Ribnici. Študentka Anica Justinek je o nastopu zapisala: »Poslušalci naše glasbe so bili ganjeni ob zimzelenih skladbah, zapeli so z nami, nam navdušeno ploskali in posamezniki so izjavili, da so komaj zadrževali solze.« Še v februarju pa so glasbenice razveselile tudi varovance Medgeneracijskega centra Bistrice.

VERA VOJSKA
FOTO: DRUŠTVO LIPA

Ostanite v varnem objemu doma v dobri družbi e-Knjižnice Domžale

Vabljeni v virtualni svet knjig, časopisov in informacij ...

► Izposoja e-knjig ► Časopisi in revije z vsega sveta ► Nasveti za dobre knjige ► Slike in zgodbe sokrajanov ► Največja zbirka poslovnih informacij ► Kulturni zakladi Slovenije ► Strokovni članki na enem mestu ► Knjižnični katalogi ► Najboljše enciklopedije in slovarji ► Miselne igre in izzivi ► literarni natečaj Poezija zdravi ► knjižnica na družbenih omrežjih

V času epidemije, ko se odgovorno zadržujemo doma, da ne okužimo sebe in drugih, so prav knjige lahko tiste, ki nam lepšajo dneve, predvsem pa osmišljajo vsakdan. S knjigo se zlahka prestavimo v druge svetove, pozabimo na lastni strah in ne razmišljamo le o tem, kaj nas lahko doleti. Branje dobro vpliva na našo kvaliteto bivanja, saj dokazano zmanjšuje posledice stresa, odganja tesnobo in preganja osamljenost.

Spoštovani, čeprav je Knjižnica Domžale zaradi trenutne situacije zaprta, lahko vseeno dostopate do kvalitetnega branja. Za vas gradimo virtualno knjižnico, ki je odprta je 24 ur na dan in 7 dni v tednu, dosegljiva pa je z nekaj kliki iz varnega zavetja vašega doma.

Spremljajte našo spletno stran (www.knjiznica-domzale.si), razgibajte možgane z reševanjem kvizov, skrivank, labirintov, ugank in premetank za vse starosti, pogledajte in raziskujte digitalno domo-

zansko zbirko (Kamra) ali sledite našim objavam na družbenih omrežjih (Facebook in Instagram). V spletni knjižnici **Biblos** vam ponujamo bogat izbor kvalitetne literature. Izbirate lahko med več kot 3000 knjigami za odrasle in otroke. Do izbire prave knjige si lahko pomagate s knjižničnim leposlovnim portalom **Dobreknjige.si**. V virtualni knjižnici so na voljo še številni elektronski viri, ki jih kupujemo in gradimo za različne ciljne skupine, od bogate zbirke 5000 dnevno svežih časopisov in revij (**PressReader**) do zvočnih pravljic, enciklopedij in podatkovnih zbirk iz različnih področij človekovega znanja.

Knjižnica Domžale ponuja veliko e-vsebin. Vabljeni v našo družbo!

E-KNJIGE

Biblos – izposoja e-knjig v slovenščini: Biblos ponuja izposajo in prodajo e-knjig v slovenščini, portal je povezan tudi s katalogom COBISS+. Zbirka e-knjig se redno dopolnjuje z novimi naslovi.

Dostop: s spletne strani Knjižnice Domžale (z uporabo članske številke in COBISS+ gesla)

EBSCOhost eBook Public Library Collection – izposoja e-knjig v angleščini: V zbirki lahko izbirate med 30.000 izbranimi e-knjigami v angleščini.

Dostop: s spletne strani Knjižnice Domžale (z uporabo članske številke in COBISS+ gesla)

Audobook – zvočne knjige: Aplikacija za poslušanje zvočnih knjig v slovenskem jeziku, od romanov in poljudno strokovnih knjig do pravljic. 90 dnevna brezplačna uporaba.

Dostop: prosti dostop

E-RAZISKOVALEC

Pressreader – 5500 naslovov svežega časopisja v 60 jezikih; Zbirka vključuje tekoče izdaje časopisov in revij z vsega sveta (tudi slovenskih). Nabor revij pokriva modo, ročna dela, računalništvo, avtomobilizem, kulturo, šport ...

Dostop: s spletne strani Knjižnice Domžale (z uporabo članske številke in COBISS+ gesla)

E-SPECIALIST

EbscoHost – dopolnite vaše seminarsko / diplomsko delo s tujimi strokovnimi članki: Večdisciplinarna zbirka omogoča dostop do baz podatkov s celotnimi besedili v angleščini. Ponuja e-knjige, strokovne revije ter članke s področij kulture, medicine, izobraževanja ...

Dostop: s spletne strani Knjižnice Domžale (z uporabo članske številke in COBISS+ gesla)

Tax-fin-lex – davki, finance in pravo: Portal je razdeljen na tri področja: **Tax**, ki prinaša članke in druge informacije s področja davkov, **Fin** z izbranimi finančno-računovodskimi informacijami, in **Lex** s pravnimi informacijami.

Dostop: s spletne strani Knjižnice Domžale (z uporabo članske številke in COBISS+ gesla)

E-KNJIŽNIČAR

COBISS+ – navigacija po policah slovenskih knjižnic: Portal povezuje slovenske knjižnice v knjižnični informacijski sistem. S tega mesta je mogoč dostop do informacij v več kot 400 knjižnicah.

Dostop: prosti dostop

dLib – kulturni zakladi Slovenije, združeni in dosegljivi na vsakem koraku: Portal vam omogoča dostop do digitaliziranega gradiva (časopisi, knjige, razglednice ...). Vanj prispevajo knjižnice, muzeji, društva in drugi.

Dostop: prosti dostop

E-ZNANJE IN SPOMINI

Dobreknjige.si – iščete dobro knjigo? Pogledajte, kaj predlagajo slovenski knjižničarji: Njegovo zanesljivost in ažurnost zagotavljamo splošne knjižnice. Vabljeni k ocenjevanju in komentiranju priporočenih knjig!

Dostop: prosti dostop

Kamra – lokalna zgodovina v zgodbah: Portal združuje digitalizirane vsebine s področja domoznastva. Vsebine so predstavljene kot zgodbe, značilne za neko območje. Vabljeni k prispevanju!

Dostop: prosti dostop

E-zgodovina Domžal in okolice: Vabljeni k ogledu digitaliziranega lokalnega časopisja, fotografij, razglednic, podobic, vedut, tekstovnega in drugega gradiva s področja domoznastva. Pogledajte v zaku-lisje kulturne in zgodovinske dediščine naših krajev.

Dostop: prosti dostop

Album Slovenije – osebne zgodbe v slikah iz naše bližnje preteklosti: Album (na portalu Kamra) zbira digitalne kopije naših fotografij, pisem in drugih osebnih spominov. Objavljamo le gradivo, ki je nastalo pred letom 2000. Vabljeni k prispevanju!

Dostop: prosti dostop

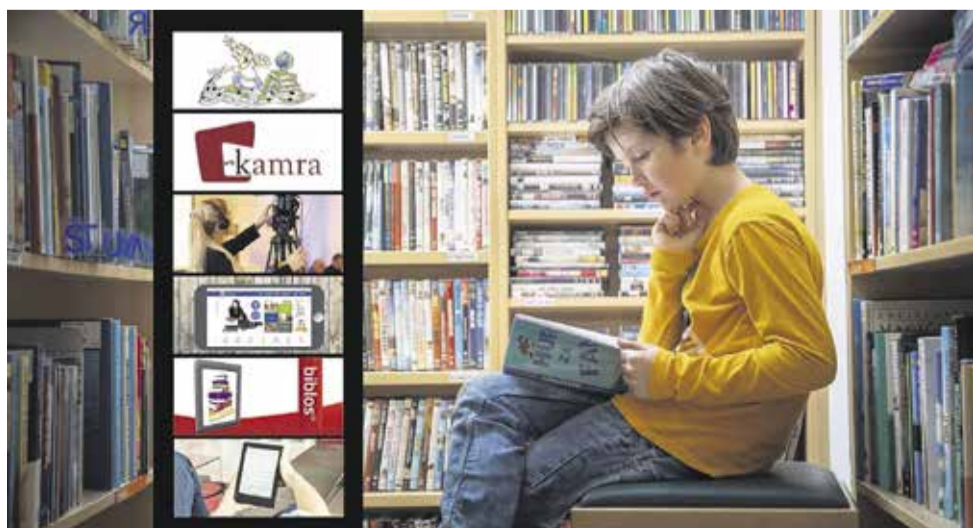
E-MISELNE IGRE IN IZZIVI

Nagradni kvizi, skrivanke, labirinti, uganke, premetanke ... za vse starosti: Reševanje križank, skrivank, labirintov, ugank ... je zanimiva zabava, s katero si urimo možgane. Tovrstna možganska telovadba krepi naše umske sposobnosti in poskrbi za naše vsesplošno dobro počutje, poleg tega pa si z reševanjem širimo obzorja in se hkrati učimo. Vabimo vas, da se zabavate z reševanjem miselnih iger za vse starosti.

Dostop: prosti dostop

Poezija zdravi – nagradni literarni natečaj: Knjižnica Domžale vas vabi k ustvarjanju verzov, ki nam bodo polepšali ta čas, ko se moramo držati vsak zase. Vabimo vas, da nam na e-naslov: info@dom.sik.si pošiljate svoje verzice. K sodelovanju vabimo vse, ki rade pišete in pesnite.

Dostop: prosti dostop

KS o predvideni gradnji na območju bivše Oljarne na Viru

V preteklem mesecu se je med krajankami in krajanji KS Toma Brejca Vir začela kar živahna razprava o predvideni gradnji na območju bivše Oljarne na Viru.

KS TOMA BREJCA VIR Gradivo v zvezi s tem, o katerem naj bi odločal Občinski svet Občine Domžale, uradno nosi naslov Občinski podrobni prostorski načrt za območje »V7/7- Oljarna-jug«. Predlagani predlog odloka na območju bivše Oljarne, ki meri 2,89 ha, predvideva gradnjo največ deset večstanovanjskih stavb višine K, P+2+T, skupno z največ 191 stanovanj in podzemno garažo ter ustrezno okoliško infrastrukturo (otroško igrišče, dostopi, zelene površine, dve brvi prek Mlinščiće, parkirne površine). V nadaljevanju želimo predstaviti aktivnosti, ki jih je KS v zvezi z dosedanjim postopkom izvedla.

Predlog odloka bi moral Občinski svet Občine Domžale obravnavati že na svoji seji dne 27. 2. 2020, vendar je bila obravnavna točka umaknjena. Zgodovina obravnave in sprejemanja predloga akta ima sicer že 'dolgo brado'. Dejstvo je, da je svet KS Toma Brejca Vir podal svoja stališča k predlaganemu odloku v času javne razgrnitve dopolnjenega osnutka občinskega podrobnega prostorskega načrta za ureditveno območje »V7/7- Oljarna-jug« v letu 2014, hkrati pa so bile pripombe s strani nekaterih predstavnikov sveta KS in tudi drugih krajanov takrat podane tudi ustno na javni obravnavi navedenega gradiva, ki je bila 17. 6. 2014 v dvorani KS Toma Brejca Vir.

O nameravanem dokončnem sprejetju navedenega odloka v drugi obravnavi v februarju 2020 smo bili na KS seznanjeni s spremljanjem gradiv Občinskega sveta Občine Domžale na spletni strani Občine Domžale. Ker je od poteka zadnje aktivne obravnave navedenega odloka minilo skoraj šest let in ker gre za enega večjih posegov v prostor na območju KS, smo se na KS odločili, da za krajanke in krajanje KS organiziramo informativno predstavitev gradiva predloga odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje »V7/7- Oljarna-jug«, namenjenemu obravnavi na seji Občinskega sveta Občine Domžale. Za sodelovanje oziroma udeležbo smo zaprosili oziroma se dogovorili z Občino Domžale, ki se je s predstavitvijo strinjala in ki je za to zagotovila udeležbo predstavnikov občine in pripravljavcev gradiva. Vabila smo pripravili v KS in jih prek pošte distribuirali na vse pošne naslove v KS Toma Brejca Vir. Informativna predstavitev je bila, glede na to, da je bila predhodna obravnavna in javna razgrnitev navedenega odloka opravljena v letu 2014, namenjena seznanitvi krajanek in krajanov s končno vsebino predloga odloka in prostorskih rešitev v zvezi z navedenim prostorskim aktom na podlagi dosedanje obravnave in postopkov, o katerih bo razpravljalo in odločalo Občinski svet Občine Domžale.

V zelo dobro obiskani predstavitvi so bile s strani udeležencev predstavitve predloga odloka in predvidenih prostorskih rešitev (krajanek in krajanov) po uvodni predstavitvi gradiva s strani predstavnikov občine Domžale in pripravljavcev gradiva, ob tem, da je prostor na območju nekdanje Oljarne potreben ureditve, izpostavljene med drugim predvsem naslednje dileme, pripombe, kritike, mnenja in vprašanja:

1. Izpostavljen je bil velik predviden faktor pozidanosti navedenega prostora oziroma zelo veliko število predvidenih novih stanovanj glede na že zdajšnjo veliko gostoto prebivalstva in posledično dodatnih obremenitev (prometnih, komunalnih) na območju KS Toma Brejca Vir.
2. Izpostavljen je bil problem majhnega števila parkirnih mest za obiskovalce navedenega območja.

3. Postavljeno vprašanje ustreznosti varovalk v predlogu odloka oziroma zagotovilo za spoštovanje predlaganih rešitev v odloku, predvsem glede velikosti in višine predvidenih objektov.
4. Izpostavljen je bil glede na število predvidenih novih stanovanj in posledično novega dodatnega števila prebivalcev dodaten problem že tako velike prometne obremenitve prometa na območju KS Toma Brejca Vir, na navedenem območju ter v njegovi okolici. Ob tem so bila podana vprašanja in pripombe predvsem glede:
 - ustreznosti študij prometa glede na zelo povečan promet na glavnih prometnih cestah skozi KS Toma Brejca Vir,
 - ustreznosti ureditve križišča Sončne ulice in Šaranovičeve ceste (zakaj ne rondo, preveliko število že zdajšnjih semaforiziranih križišč na območju Šaranovičeve ceste oziroma Vira),
 - ureditve Sončne ulice (način rekonstrukcije, širina ceste in umešitev pločnika),
 - izvoza iz severnega dela ureditvenega območja mimo CZR Domžale na cesto Količevo (opozorilo, da gre za zasebno zemljišče, pripomba glede že zdaj obremenjenega rondoja ob centru Arkadia in nasploh obremenjenosti ceste skozi Količevo),
 - ureditve oziroma zagotovitve varne šolske poti ob povečanem prometu na Rožni ulici ter križišču Rožne ulice in Sončne ulice,
 - problema varne šolske poti ob povečanem prometu na Sončni ulici.
5. Podano je bilo vprašanje in opozorilo glede dodatnih obremenitev, ustreznosti oziroma zadostnih zmogljivosti komunalne infrastrukture na tem območju glede na predvidene nove priključke oziroma gradnjo (kanalizacija).
6. Vprašanje ureditve načina povezave oziroma dostopa navedenega območja s Športnim parkom na Viru.
7. Izpostavljen problem oziroma vprašanje glede obremenjenosti vrtecev in šol zaradi novih priselitev oziroma prebivalcev.
8. Postavljena so bila vprašanja glede faznosti gradnje na navedenem območju in vpliva gradnje na okoliške prebivalce (časovnost gradnje) ter vprašanja glede investitorja in predvidene časovnice gradnje (kdaj začetek).

O vsem tem smo seznanili Občino Domžale ter članice in člane Občinskega sveta Občine Domžale.

Na informativni predstavitvi je bil predstavljen tudi grafični del navedenega odloka, iz katerega izhaja, da navedeno področje prostorskega akta ne bo imelo povezave z Aljaževovo ulico oziroma ne vključuje podaljšanja Aljaževe ulice in navezavo na Sončno ulico. To je bila tudi ena izmed glavnih zahtev krajanek in krajanov v času dosedanje obravnave predlaganega akta, podprta tudi s peticijo. Na predstavitvi je bilo tudi s strani predstavnikov občine in pripravljavcev gradiva na vprašanje udeležencev predstavitve zagotovljeno, da omenjene povezave ni predvidene oziroma je ne bo in da se ohrani na Aljaževi ulici obstoječi prometni režim. Glede na to je bilo tudi pojasnjeno, da se bodo zaradi opozorila na ugotovljeno neusklajenost grafičnega dela odloka in besedila predloga odloka za sprejem na seji občinskega sveta v tem delu pripravili ustrezni amandmaji, o čemer smo

prav tako obvestili Občino Domžale in Občinski svet Občine Domžale.

Svet KS Toma Brejca Vir je na svoji 14. seji dne 10. 3. 2020 obravnaval predlog odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu ta območje »V7/7- Oljarna-jug«, ki ga bo Občinski svet Občine Domžale zdaj obravnaval predvidoma na svoji naslednji seji.

Ob navzočnosti predstavnikov Občine Domžale in pripravljavcev gradiva je svet KS Toma Brejca Vir sprejel v zvezi s tem sprejel naslednje sklepe:

1. Svet KS Toma Brejca Vir pričakuje pred sprejemom odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje »V7/7- Oljarna-jug« temeljito proučitev dilem, pripomb, kritik, mnenj in vprašanj krajanek in krajanov iz informativne predstavitve predloga odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje »V7/7- Oljarna-jug«, ki je bila dne 18. 2. 2020 v dvorani KS, o vsebini katerih so bili člani Občinskega sveta Občine Domžale tudi obveščeni.
1. Svet KS Toma Brejca Vir opozarja na nujno usklajenost besedila predloga z grafičnimi podlagami, predstavljenimi na informativni predstavitvi predloga odloka dne 18. 2. 2020 v dvorani KS.

Pred sprejemom predloga odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje »V7/7- Oljarna-jug« na seji Občinskega sveta Občine Domžale svet KS Toma Brejca Vir pričakuje oziroma zahteva, da se pripravijo in predstavijo ustrezne rešitve oziroma ukrepi z nosilci aktivnosti in roki, ki morajo biti usklajeni s predvidenimi časovnimi plani gradnje na območju OPPN oziroma zagotovljeni pred gradnjo na območju OPPN, za zagotovitev ureditve prometa na območju KS Toma Brejca Vir, predvsem na področju Šaranovičeve ceste s priključki in povsod tam, kjer na zdajšnjo problematiko in tudi problematiko prometa v prihodnjih letih opozarjajo tudi prometne študije, tudi iz vidika predvidenih posegov v prostor oziroma novogradenj. Ob tem svet KS Toma Brejca Vir izpostavlja tudi potrebo po študiji oziroma analizi predvidene obremenjenosti dovoza oziroma izvoza na severnem delu predvidenega območja ureditve z OPPN (povezava prek območja V7/1 na Koliško ulico) in prouči zagotovitev primerne varne šolske poti na območju OPPN in v njegovi okolici.

Svet KS Toma Brejca Vir glede na predviden velik obseg gradnje pričakuje, da se zagotovijo ustrezni ukrepi za primerno časovno faznost oziroma rok gradnje na tem območju, da torej gradnja od samega začetka ne bi trajala predolgo zaradi obremenitve okolja in stanovanjcev v bližini v času same gradnje.

S sklepi sveta KS smo seznanili Občino Domžale oziroma članice in člane Občinskega sveta.

MAG. LOVRO LONČAR
PREDSEDNIK SVETA
KS TOMA BREJCA VIR

POIŠČITE NAS
TUDI NA FACEBOOKU

SLAMNIK

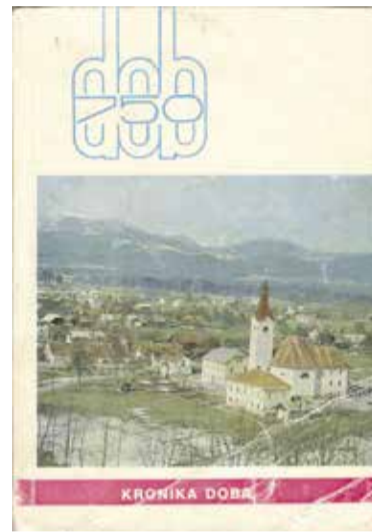
GLASILO OBČINE DOMŽALE

800-letnico bomo praznovali čez tri leta

V februarski številki našega Slamnika ste lahko prebrali, da je vodstvo KS Dob ob upoštevanju podatkov iz knjige *Kronika Doba (Dob 750)* avtorja Staneta Stražarja, ki je izšla oktobra 1970, že začelo z aktivnostmi za praznovanje 800-letnice našega kraja.

KRAJEVNA SKUPNOST DOB S predsedniki društev in vsemi drugimi, ki tako ali drugače sodelujejo v življenju in delu KS, je bil že sprejet dogovor o skupnih aktivnostih, s katerimi naj bi obeležili pomemben jubilej. Ob pravi prireditvi pa nas je zgodovinar Blaž Otrin z naslednjim sporočilom seznanil z nekaterimi zgodovinskimi dejstvi, ki za Dob prinašajo nove podatke. Takole je zapisal:

»Pišem vam glede praznovanja 800-letnice prve omembe kraja Dob. Zgodovina ni tako rigidna veda, kot se zdi širši javnosti, znanstveni izsledki se dopolnjujejo in z leti na podlagi novih znanj in odkritij spreminjajo. Tako je tudi z našo '800' letnico. Naš ugledni kronist Stane Stražar je na podlagi podatkov, ki so mu jih takrat dali v Arhivu Republike Slovenija, v *Kroniki Dob leta 1970* zapisal, da se kraj Dob prvič omenja 7. 4. 1220 (str. 4 in 13). A podatek je bil žal napačen, in tako že Stražar v knjigi *Župnija Dob skozi stoletja leta 1996* tega podatka ni več navedel, ampak je kot prvo navedbo omenil 25. 1. 1223 (str. 62), kar je po sedanjem vedenju tudi pravilno. Za kaj gre? Toponim Aich, Aych, Eicho ... so se v preteklosti nanašali na več različnih krajev (Dob pri Domžalah, Dob pri Mimi, Dob pri Šentvidu pri Stični, Dob pri Kostonjčevici, Pudob pri Ložu) in Johannes de Aich, naveden v listini iz 7. 4. 1220, se nanaša na kraj Pudob pri Ložu, ne na naš Dob. Praznovanje 800-letnice bo tako treba prestaviti za tri leta, razen če se pobratimo z vasjo Pudob.

Naslovna stran *Kronike Doba* iz leta 1970

Podatke lahko preverite v strokovni monografiji: *Historična topografija Krajske, ki je na volji tudi na spletu.* https://topografija.zrc-sazu.si/sht/files/SHT-Kranjska_web.pdf (posebej str. 154-156, 813)«

Svet KS Dob se je pod vodstvom Marije Ravnikar na seji, ki se je udeležil tudi zgodovinar Blaž Otrin, odločil, da njegovo sporočilo upošteva in bo praznovanje 800-letnice Doba čez tri leta.

Ob tem pa praznik KS Dob, 7. avgust, ostaja in bomo, tako kot doslej, v začetku avgusta povabili vse na njegovo praznovanje, o katerem vas bomo pravočasno obvestili. **VERA VOJSKA**

OBČINA DOMŽALE

OSTANI ZDRAV. OSTANI DOMA!

MAG. LOVRO LONČAR
PREDSEDNIK SVETA
KS TOMA BREJCA VIR

POIŠČITE NAS
TUDI NA FACEBOOKU

SLAMNIK

www.domzale.si

GLASILO OBČINE DOMŽALE

IZ NAŠIH VRTCEV IN ŠOL

KOLUMNA • POD MESTNIM SLAMNIKOM AJDA VODLAN

EDINA STALNICA V ŽIVLJENJU SO SPREMEMBE

Zakaj še eno kolumno v lokalni časopis? Ker manjka glas mladih v Slamniku.

Naj začnem na začetku – moje ime je Ajda Vodlan in z izjemo enega leta, ki sem ga preživela na študentski izmenjavi, že vse življenje živim v domžalski občini. Ker evropske institucije pravijo, da so mladi vse do tridesetega leta starosti, lahko rečem, da sem mlada. Vendar je uvodni stavek, ki sem ga postavila na samem začetku, težko breme. Breme zato, ker ni lahko govoriti v imenu generacije mladih. Zato, ker je to izjemno široka populacija, kjer so razlike v letih še toliko bolj občutne kot sicer. Navsezadnje pa ne gre le za mlade, temveč je nasploh težko govoriti v imenu neke generacije. Imamo različne predispozicije, različne izkušnje, interese in cilje. Zato, ko rečem, da manjka glas mladih, sebe ne dojemam kot predstavnika generacije, temveč bolj kot enega izmed glasov nas, ki smo odrasli v samostojni Republiki Sloveniji. Kamenček v mozaiku mladih Domžalčanov.

V svojih kolumnah, ki bodo izhajale vsak mesec v našem lokalnem časopisu Slamnik, se bom ukvarjala predvsem z raziskovanjem mestnega utripa v mestu slamnikov, Domžalah. Kaj dela mesto Domžale, mesto? Kateri so tisti mestni užitki in kaj nam Domžale ponujajo? Domžale so namreč postale po slovenskih razmerah dokaj veliko mesto, trinajsto po vrsti. Smo tudi sedma največja slovenska občina. Predvsem pa Domžale so mesto. Ne tisto mesto, ki spi in se nič ne dogaja. Temveč mesto, ki ponuja šport, kulturo, umetnost. Mesto, ki ponuja kulinariko in dogodke. Mesto, kamor prihajajo svetovna imena na področju glasbe, športa in še marsikaj. Mesto, ki živi na včasih malce drugačen, unikaten in butičen način.

Domžale, to so 'to mesto slamnikov', so v prejšnjem stoletju postale mesto. Dobrih sto let nazaj so Domžale najprej postale trg, kjer je bivalo 2000 ljudi. Danes pa so Domžale mesto, kjer živi že skoraj 13.000 prebivalcev (statistični podatki za leto 2018). Če naštejemo večja slovenska mesta po vrsti: Ljubljana, Maribor, Celje, Kranj, Koper, Velenje, Novo mesto, Ptuj, Trbovlje, Kamnik, Nova Gorica in Jesenice. Zasedamo torej 13. mesto v državi po velikosti, občina kot celota pa 7. mesto. S tem, da nas v velikosti prekašajo izključno mestne občine (Ljubljana, Maribor, Kranj, Koper, Celje in Novo mesto) in kar nas naredi za največjo nemestno občino v državi. Naša lokacija, tako blizu Ljubljane, je tisti dejavnik, zakaj nimamo večje vloge v regiji, saj to prevzema prestolnica. Vendar mi nismo Ljubljana, nismo še ena krajevna četrt, temveč smo svoje mesto. In kakšno mesto smo, se bom spraševala vsak mesec v novi kolumni. Ugotavljala bom, kaj mesto ponuja in ali lahko trdimo, da smo mesto v tistem pravem, polnem pomenu besede. Vendar, preden se preselim na tematike, ki jih želim raziskovati na domžalskih ulicah, obiščem kino in se podam v naše kavarne, čutim, da moram pozornost nameniti tudi trenutni sedanjosti, saj izjemno vpliva na (mestno) življenje.

Naslov današnje kolumne nosi misel starogrškega filozofa Heraklita, ki je že pred dobrima dvema tisočletjema spoznal, da so spremembe ves čas prisotne. Večino časa se dogajajo tako počasi, da jih morda niti ne zaznamo, če nismo pozorni. Velikokrat se mi zgodi, da se poletje konča, temperature so še zelo prijetne, potem pa se en dan zbudim v hladno jutro in se sprašujem, kdaj točno so drevesa izgubila vse svoje listje.

Sprememba, ki jo trenutno doživljamo v Sloveniji in svetu, pa ni tako

neopazna. Vse tisto, kar sem pisala o utripu mesta, o dogajanju in druženju, je trenutno odsotno. Priznam, da se prav danes zato še toliko bolj zavedam, kaj vse se v naših Domžalah sicer dogaja. Pa saj vedno pravijo, da se zaveš, kaj imaš, ko to izgubiš. Vendar verjamem, da bo prišlo poletje in z njim tudi naše druženje. Čas, ki ga zdaj imamo in nam je bil podan na malce nenavaden način, pa moramo izkoristiti. Danes vam namreč veliko lažje pišem o tem, kaj je mestni utrip in vam popolnoma brez dvoma rečem, da Domžale so mesto – z roko namreč pokažem na prazne ulice, na pomanjkanje tistega mestnega utripa, in povem, da mesto smo ljudje.

“ Sprememba, ki jo trenutno doživljamo v Sloveniji in svetu, pa ni tako neopazna. Vse tisto, kar sem pisala o utripu mesta, o dogajanju in druženju, je trenutno odsotno. Priznam, da se prav danes zato še toliko bolj zavedam, kaj vse se v naših Domžalah sicer dogaja. Pa saj vedno pravijo, da se zaveš, kaj imaš, ko to izgubiš.

Stavbe namreč niso tiste, ki delajo mesto. Mesto ustvarjamo ljudje. Zato tudi tako velikokrat govorimo o duhu mesta in o mestnem utripu. Ljudje s svojo energijo, kreativno in življenjem ustvarjamo nekaj več, kar mnogokrat ne čutimo. Ko pa danes gledamo prazne kavarne, pa spoznamo, da ljudje nismo le inventar, nismo objekti, temveč dejansko lahko oživimo prostor. Zanimivo je v teh časih opazovati, kako se ta duh življenja seli na družbena omrežja. Slednja so sicer globalna in ne poznajo meja, pa vendar imamo med facebook prijatelji večino pravih prijateljev, znancev in sosedov. Ena izmed sprememb, ki sem jih omenila, bo tako tudi, kako na globalnem spletu ustvarjamo lokalnih utrip in kaj bo to pomnilo za prihodnost našega mesta, ko bo konec tega časa 'ostanimo doma'.

Družbena omrežja in splet nam omogočajo nov način preživljanja prostega časa, kjer sicer beremo tudi koristne informacije, hkrati pa raziskujemo neke nove načine doživljanja prostora. Eden od takšnih zanimivih primerov mi je virtualni obisk svetovnih muzejev – dobesečno se sprehajam med deli v pariškem muzeju d'Orsay. Vendar, če sem prej pisala o tem, kaj daje mo mi, ljudje, prostoru, pa je tudi zanimivo, kaj prostor daje nam, ljudem. Ogled muzeja po spletu namreč ni 'tisto pravo'. Spomnim se namreč mojega obiska tega pariškega muzeja, in vem, da je bil občutek drugačen. In to je tisto, kar bom iskala in raziskovala v kolumnah. Kaj dela Domžale mesto? Kako Domžalčani ustvarjamo Domžale in kako Domžale ustvarjajo nas? Kako čutimo domžalski mestni utrip?

Prepričana sem, da bomo s strpnostjo in tolerantnostjo ter upoštevanjem navodil premagali izziv, ki stoji pred nami. Prav zato boste morda tudi vi opazili vse tiste meščanske užitke, ki jih bodo Domžale kmalu spet ponujale in o katerih bom pisala v naslednjih številkah. Hkrati pa tudi verjamem, da se bo svet spremenil. Da bomo razvili nove navade in običaje. Spremembe so in bodo. Lep pozdrav do naslednjic in ostanite zdravi! □

Priročnika Podpora mladim z avtizmom v mladinskem delu in Preventiva kot ključ do zdrave mladine

V Centru za mlade Domžale smo v letu 2019 organizirali dva mednarodna treninga mladinskih delavcev, ki sta bila izvedena v okviru programa Erasmus plus.

CZM DOMŽALE Oba treninga sta potekala v Domžalah, prvi se je osredotočal na področje avtizma, osrednja tema drugega pa so bile preventivne dejavnosti. V okviru obeh treningov smo pripravili priročnika, ki vsebujeta kratke informacije o temi in izbrane delavnice. Priročnika sta bila izdana v digitalni in tiskani obliki in sta namenjena mladinskim delavcem, šolskim strokovnim delavcem in vsem, ki se pri svojem delu srečujejo ali jih zanimajo teme s področja avtizma in preventive.

Training Podpora mladim z avtizmom v mladinskem delu je potekal med 16. avgustom in 1. septembrom 2019 v sodelovanju z društvom ASPI – društvom za pomoč odraslim osebam z motnjo avtističnega spektra. Sodelovalo je 14 udeležencev iz Slovenije, Španije, Grčije in Estonije. Cilj projekta je bil pridobiti znanje in izkušnje pri delu z mladimi z avtizmom, spoznati njihovo specifično potrebo ter prilagoditev že obstoječe metode dela, da bodo v največji možni meri vključevale tudi mlade z avtizmom. Uporabljene metode in delavnice, ki so bile pripravljene za mlade z avtizmom, so zbrane v priročniku.

Training Preventiva kot ključ do zdrave mladine je potekal med 23. in 29. septembrom 2019. Sodelovalo je 15 udeležencev iz šestih držav: Slovenije, Španije, Poljske, Estonije, Italije ter Bosne in Hercegovine. Cilj projekta je bil opolnomočiti mladinske delavce z novimi znanji, izkušnjami in metodami za pripravo, izvajanje in vrednotenje preventivnih aktivnosti. Partnerji so predstavili

tudi primere dobrih praks v obliki delavnic, ki so jih udeleženci preizkusili na treningu, in so zbrane v priročniku.

Priročnika v digitalni obliki najdete na spletni strani Centra za mlade Domžale www.czm-domzale.si. Za brezplačen tiskan izvod nam lahko pišete na info@czm-domzale.si ali pokličete na 040 255 568 in ga nato prevzamete v pisarni Centra za mlade Domžale.

Pustovanje na OŠ Preserje pri Radomljah

Letos smo se na OŠ Preserje pri Radomljah odločili, da po nekaj letih obudimo pustno povorko na naši šoli, tokrat za celotno razredno stopnjo, to je za približno 400 učencev in učenk od 1. do 5. razreda.

OŠ PRESERJE PRI RADOMLJAH Na pustni torek 25. februarja 2020 smo takole začeli odganjati zimo: najprej smo si ogledali nastop kamniških mažoret pod vodstvom Nine Porovne Černe. Navdušenje smo pokazali ob koncu nastopa, ko smo jih nagradili z gromkim aplavzom. Nato je sledila pustna povorka po okolici šole: najprej smo se od novega dela šole odpravili proti radomeljski pošti, kjer nas je pričakalo večje število gledalcev: oba vrtca (Mlinček in Kekec) ter starši in stari starši, ki so nam veselo mahali. Potem so pri rondoju za nas ustavili promet radomeljski gasilci pod vodstvom Boruta Kaplje in upokojenci pod vodstvom Martina Capudra. Pot smo nadaljevali levo proti Zlati kaplji, kjer so nam domžalski policisti po navodilu komandirja Dejana Koširja pomagali prečkati cesto. Sledila je makadamsko-gozdna pot, čez most Kamniške Bistrice in spet levo v naselje in nazaj proti šoli. Med potjo proti cilju je malo začelo rosiiti, a to nas, pustne šeme, ni prestrašilo. Pogumno in razigrano smo nadaljevale pot, mahajoč mimoidočim. Našo celotno pot je prijazno spremljal in pridno dokumentiral Miro Pivar, sodelavec portala Domžalec. Na koncu je bil na vrsti najbolj zabaven del pustovanja, in sicer rajanje v veliki telovadnici, kjer smo se dodatno sprostiti in razmigali.

Na tem mestu sledi zahvala vsem, ki so nam kakor koli pomagali pri izvedbi pustovanja: staršem, da so poskrbeli za maske in kostume, sodelavkama Olgi Šraj Kristan in Jelki Frelih za pomoč, kamniškim mažoretkam za poskočen uvod, radomeljskim gasilcem, upokojencem in domžalskim policistom za našo varnost v prometu, razrednikom, učiteljem in spremljevalcem za sodelovanje, vrtcema za občinstvo, snemalcu ter seveda vsem učencem in učenkam, ki so se udeležili najbolj norčavega torka v vsem letu. Upam, da se drugo leto spet vidimo!

SIMONA JERAN, VODJA PUSTOVANJA,
OŠ PRESERJE PRI RADOMLJAH
FOTO: MANCA MIHELČIČ

Likovni in literarni natečaj

Center za mlade Domžale razpisuje že tradicionalni likovno in literarni natečaj, ki tokrat nosi naslov Človek izziva, narava odriva.

CZM DOMŽALE Pri ustvarjanju in pripravi del razmislite, kako vpliva mo na naravo in kako se narava odziva na naša dejanja. Pri tem so vam lahko v pomoč naslednja vprašanja: Kakšno življenje nas čaka v prihodnosti? Nas bo življenjski slog pripeljal do krize ali bomo še pravi čas poskrbeli za spremembe na bolje?

Dela lahko oddate v različnih likovnih tehnikah in literarnih žanrih. K sodelovanju vabljeni vsi, od otrok do upokojencev. Sodelovanje na natečaju je brezplačno!

Rok za oddajo del je 17. 4. 2020, odprtje razstave pa bo v prostorih Centra za mlade Domžale 14. 5. 2020. Več informacij o natečaju in prijavnico najdete na spletni strani Centra za mlade Domžale www.czm-domzale.si.

Zimsko počitniško varstvo na Osnovni šoli Rodica

Med zimskimi počitnicami je bila Osnovna šola Rodica polna nasmejanih in razigranih otrok.

OSNOVNA ŠOLA RODICA V sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine Domžale je bilo organizirano počitniško varstvo, ki so se ga udeležili učenci od prvega do petega razreda različnih okoliških osnovnih šol. Namen varstva je bil, da se otrokom omogoči aktivno preživljanje prostega časa.

Počitniški program je bil poln zanimivih in poučnih dejavnosti. Otroci so se preizkusili v sobi pobega, v kateri so s skupnimi močmi rešili vse naloge in našli ključ do izhoda. Sprehodili smo se po poteh pravljice Šumberka, kjer smo občudovali razgled nad Domžalami, iz naravnih materialov

zgradili pravljice gradove za palčke in našli lisičkin izgubljeni slamnik. Poleg tega smo v šoli iz naravnih materialov zgradili očarljive hišice na drevesu in skupaj z Bredo Podbevšek ustvarili prekrasne inicialke. Obiskali smo tudi Kulturni dom Franca Bernika, kjer smo si ogledali otroški film Doktor Dolittle 2. Ker pa je bil tik pred vrati tudi pust, smo zadnji dan počitniškega varstva izdelovali pustne maske, v katere smo se tudi našemili in z njimi odganjali 'zimo'.

Da pa ob vsem tem naši želodčki niso bili prazni, so odlični kuharji in kuharice poskrbeli za okusne in raznolike malice ter kosila. Pa tudi na debeli četrtek niso pozabili, saj so nas pogostili z ocvrtimi miškami, nekateri starši pa so nas lepo presenetili tudi s krofi.

Otroci so se veselili vsakodnevnih dejavnosti in med seboj spletli prijateljske vezi. Največ pa nam je pomenilo, da so učenci odhajali domov nasmejeni ter polni novih in nepozabnih doživetij.

EVA ŠIMC

Projekt E-voziček z dijaki Srednje šole Domžale

V zadnjem tednu februarja je Srednja šola Domžale z dijaki programov avtoserviser in strojni tehnik sodelovala v projektu E-voziček, ki ga je vodilo podjetje Metron.

SREDNJA ŠOLA DOMŽALE Namen projekta je bilo usposabljanje dijakov v smeri vse bolj prisotnih električnih vozil, ker pa so avtomobili prezahtevni in dražji projekti, so se odločili za predelavo električnega invalidskega vozička in s tem hkrati izboljšali mobilnost prizadetemu sočloveku. Projekt je bil financiran s strani Evropske unije, želje za nadgradnje pa so bile stvar uporabnikov.

Dijaki so tako predelovali invalidski voziček, v našem primeru je šlo za štirikolesni električni skuter, s katerim se lahko uporabniki gibljejo na daljših relacijah (40–60 km): se vozijo po trgovinah, poštah, bankah, k zdravniku ter opravljajo ostale opravke.

V projektu je bila predvidena menjava vrste baterije, uporabnik pa si je želel vzvratno kamero z zaslonom, da lahko lažje opazi ovire pri vzvratni vožnji, sončni panel, ki v sončnem vremenu polni baterijo in zmanjša potrebo po polnjenju, in električni pretvornik iz 24 V enosmerne napetosti (baterija) na 230 V izmenične napetosti,

da lahko uporablja prenosni računalnik tudi v primeru, ko je baterija prazna ali pa da enostavno napolni mobilno telefon.

Projekt je potekal tri dni. Prvi dan so dijaki razstavili voziček in naredili načrt predelave (velikost novih baterij in ostale napeljave električnih komponent), nato so naredili električno shemo in določili mesto in velikost varovalnih elementov ter začeli z izdelavo baterije. V električnem vozičku so bile vgrajene gel baterije. Te baterije so v mnogih invalidskih napravah, čeprav nimajo dobrih tehničnih lastnosti, namreč z leti zmožljivosti baterij pada in se v primeru, ko zmožljivost pade pod 80 %, menjajo, poleg tega je te baterije kljub neuporabi priporočeno polniti v časovnem obdobju 14 dni in nenazadnje napetost sistema obremenitve niha. Gel baterije so dijaki zamenjali z Lifepo4 baterijami oziroma litij-železo-fosfat baterijami. Te imajo pri manjši velikosti večjo zmožljivost in – ne glede na obremenitev – napetost v sistemu ne niha, je pa res, da morajo biti dodatno zaščitene z elektro-

niko, ki ščiti baterije, da se ne izpraznijo ali ne napolnijo preveč.

Drugi dan je bilo treba narediti ohišje za baterije, da niso direktno izpostavljene udarcem ali kakšnim drugim morebitnim dogodkom. Dijaki so ugotovili, da za montažo vzvratne kamere potrebujejo napetost 12 V, za kar so morali vgraditi dodatni pretvornik električne napetosti. Prav tako so morali narediti nosilce za zaslon in kamero ter vgraditi dodatno stikalo za vklop in izklop kamere. Sledila sta nameščanje pretvornika za napetost 230 V in vgradnja baterije. Po vgradnji baterije je bilo treba še nastaviti zaščitno elektroniko, ki obenem omogoča, da lahko uporabnik stanje baterije spremlja na pametnem mobilnem telefonu.

Tretji dan so dijaki naredili nosilec za sončni panel ter pripravili stikalščice za priklopa sončnega panela. Za sončni panel je bilo tudi treba vgraditi dodatne zaščitne, saj ta ob jasnem sončnem vremenu doseže napetost 30 V, kar pa je previsoka napetost za baterijo s 24 V.

Z električnim vozičkom so dijaki dobili veliko znanja o delovanju električnih vozil, saj gre za podoben sistem kot pri avtomobilu, le da je ta v pomanjšani obliki. Končni produkt zmora celo več, kot si je uporabnik želel, namreč baterije imajo dodatno vgrajen lastni polnillec, zato zdaj uporabniku ni treba imeti polnilca vozička stalno pri sebi, le do vtičnice se mora zapeljati in se priklopiti, v domačem okolju pa lahko uporabnik baterijo polni v vgrajenim polnilcem in tudi s polnilcem vozička, kar omogoča hitrejšo polnjenje. Pretvornik električne napetosti 230 V pa lahko omogoča prenos električne energije tudi drugemu invalidu; torej če bi nek invalid obtičal s praznim vozičkom, bi se lahko priklopil na ta voziček in si napolnil baterije za pot domov.

Dijaki, ki so sodelovali v projektu, niso pokazali samo tistega, kar znajo najbolje, ampak tudi nesebično pomoč tistim, ki jo resnično potrebujejo, kar je treba iskreno pohvaliti. Obenem pa bi še izkoristil to priložnost in se še enkrat zahvalil podjetju Metron, najprej za povabilo k sodelovanju in nenazadnje za vso nudeno pomoč pri izvedbi.

MENTORJA ŽELJKO MAMUZIČ IN ROK SLAPAR
BESEDILO IN FOTO: ROK SLAPAR

Sodelujoči v projektu (z leve Matej Šlibar in Luka Lanišek - oba PTI-strojnik, Željko Mamuzič - učitelj, mentor, predstavnik podjetja Metron, Rok Slapar - učitelj, mentor, Denis Ačko in Arif Iboshoski - oba SPI avtoserviser)

V CENTRU ZA MLADE APRILA DOGAJA

Zaradi epidemije koronavirusa (COVID-19) smo v Centru za mlade Domžale začasno prekinili z vsemi aktivnostmi. Zaradi nenehno spreminjajoče se situacije ne moremo pripraviti natančnega programa za mesec april, bomo pa z vami delili naše ideje za aprilске dogodke. Trenutno je v naših načrtih, da aktivnosti, ki smo jih načrtovali za april, prestavimo na konec aprila ali v maj. Skrbno bomo spremljali priporočila organizacij s področja mladine v zvezi z zajezitvijo širjenja koronavirusa in navodila NIJZ in ko se bo položaj umiril nadaljevali z aktivnostmi. Predlagamo, da za aktualne datume sledite naši spletni strani in FB profilu.

Ker okoliščine ne dopuščajo, da bi se srečali v živo, vam bomo nekaj naših aktivnosti približali kar preko spleta. Naši izvajalci delavnic in tečajev bodo z vami delili nasvete za učenje jezikov, ideje za ustvarjanje in še marsikaj, kar boste lahko preizkusili doma.

Ostanite zdravi, pazite na sebe in na druge!
ekipa CZM

ideje za aprilsko dogajanje

- KAVARNA Z MLADIMI PODJETNIKI**
- MEĐGENERACIJSKA PEKOVSKA DELAVNICA:** izdelava velikonočnih pletenic s Pekovskim mojstrom Pavletom Kancija
- ODPRTE FOTOGRAFSKE RAZSTAVE MLADIH FOTOGRAFOV CZM:** Pesem o fotografiji
Mentor: Klemen Brumec
- DELAVNICA NARAVNE KOZMETIKE:** izdelava fluida za obraz z Anjo Vrhovec, dipl. kozmetologinjo.
- PREPAVANJA ZA STARŠE: Pozitivna pot starševstva –** Prebavljanje poteka v sodelovanju s SRCP Domžale s predavateljico Ljiljo Bašič Jančar, terapevtko zakonske in družinske terapije
- DELAVNICE IZDELAVE MOZAIKA** z urško Grošelj, akademsko restavratorko

nabljevali Bomo ...

- DELAVNICE ANIMIRANEGA FILMA:** kolaž tehnika
- DELAVNICE KREATIVNEGA PISANJA:** vodi Miomira Šegina

Utrinki iz lanskoletne velikonočne Pekovske delavnice

Želimo vam lepe, mirne in slastne velikonočne praznike!

že v teku

- FOTO DELAVNICE ZA OTROKE:** ponedeljki, 18:00, vodi: Klemen Brumec, fotograf
- FOTO DELAVNICE ZA MLADE:** ponedeljki, 18:00, vodi: Klemen Brumec, fotograf
- USTVARJALNE DELAVNICE:** srede, 14:30-20:00 vodi: Mateja Absec
- SVETOVALNICA ZA MLADE:** V Centru za mlade Domžale imamo na voljo tudi svetovalnico za mlade, ki jo izvaja uni. dipl. psihologinja. Termini po dogovoru.
- UČNE URICE KEMIJE:** ponedeljki, 15:45 (8. razred), 16:30 (9. razred)
- JOGA:** ob sredah in sobotah, vodi Maja Maselj, učiteljica joge
- PILATES:** ob torkih in petkih, vodi Maja Kržišnik, inštruktorica pilatesa
- ŠPANSČINA:** Vodi Vodi: Irena Grmek, uni. dipl. hisp. in soc. kulture.
- NEMŠČINA:** Vodi Miha Gabrovšek, univ. dipl. nemcist
- FRANCOŠČINA:** Vodi Tanja Manigoda Stanojevič, dipl. prof. francoskega jezika in književnost

Na vse dogodke obvezne predhodne prijave.

Center za mlade Domžale, Ljubljanska cesta 58, Domžale
040/255-568, 01/722-66-00;
www.czm-domzale.si, info@czm-domzale.si

STAREJŠI

Iskrene čestitke ob 100. rojstnem dnevu

Jubilantka Frančiška Svetlin

»Petkrat po dvajset se mi je let že zvrtele, to je vzrok za praznik. Ustavite se in počaka naj delo. Sreča ni sreča, če je ni s kom deliti, zato si povabljen, da z mano praznuješ,« je bilo zapisano v prijaznem vabilu, s katerim je jublantka Frančiška Svetlin iz Ihana na svoj stoti rojstni dan povabila domače, prijatelje, znance in vse druge, ki so se tako ali drugače dotaknili njene življenjske in delovne poti. Ob tem pa bi jih lahko povabila tudi na svojo 25-letnico, saj je rojena 29. februarja in je doslej praznovala prav toliko dni, upošteva, da imamo prestopno leto le vsake štiri leta. Praznovanje je bilo, kot se za stoletnico spodobi: prijetno, polno spominov, spoštovanja in občudovanja srčne jublantke, ki so ji na predvečer rojstnega dne domači in sosede ter prijatelji pred domačijo postavili čudovito rožo z letnico 100, prav na rojstni dan pa je jublantka prejela vrsto čestitk in dobrih želja, tudi od župana Občine Domžale, Tonija Dragarja, predsednika Sveta KS Ihan Branka Sojerja, predsednika Društva upokojencev Domžale, Nandeta Starina, in številnih drugih. Kot je rada povedala, se obiskov vselej razveseli, hkrati pa poudarila, kaj je pravzaprav pomembno, da doseže tako visoko starost: telesno gibanje, sama se je skoraj do 90. leta vozila s kolesom in pridno telovadila; spremljanje telesne teže in zdrava prehrana s pretežno slovensko lokalno pridelano hrano, kar je jublantka vedela že mnogo prej, preden smo se o njej osveščali drugi.

Življenjska pot jublantke Frančiške Svetlin se je začela 29. 2. 1920 v Ihanu. Zanimivo, da se je ob njej tudi ena od dveh sester rodila 29. februar-

ja, na domačiji pri Cofku, pisali so se Sojer in kot bi slutila, ji je že v otroštvu pogled od enega največjih gruntov v Ihanu večkrat ušel do domačije pri Zask, kjer je kasneje spoznala moža Žana. Še prej je štirim otrokom pri Cofku mnogo prezgodaj umrla mama, tako da je gospodinjstvo padlo na rame tedaj mlade Frančiške, ki se je pri 22. letih zaposlila pri Okršlarju in šivala rokavice. Po poroki in rojstvu sina Janeza je bila nekaj časa doma, nato šla v službo. Enako se je ponovilo po rojstvu sina Samota. Svojo delovno dobo je zaradi bolezni predčasno končala v Univerzale, od koder so ji posebej ljubi spomini na prijateljico Milico in Cilko. Mož Žan je pred upokojitvijo delal v Papirnici Količevo, k lažjemu življenju družine pa si je pomagala tudi s tabrhom na bližnjih kmetijah, veliko pa je pridelala tudi na domačem vrtu, kjer je rada delala vse do

skoraj 90 leta. Danes živi doma, zanjo lepo skrbijo sin Samo z ženo Marijano in vnukom Dušanom. Ima štiri vnuke, pet pravnukov in veliko prijateljev, katerih obiskov se vselej razveseli in ob stoletnici jih je bilo res veliko.

Precejšen del življenjske poti je namenila pomoči drugim ljudem ter bila s svojo srčnostjo in pridnostjo zgled drugim. Že med vojno sta bila z možem vključena v OF ter pomagala partizanom, po njej pa se je vključila tudi v druge organizacije: zvezo borcev, Rdeči križ, po svojih močeh pa je vsekozi pomagala pri razvoju KS, pa naj je šlo za elektrifikacijo, gradnjo cest ali kaj drugega. Pridno je delala v različnih komisijah in pomagala ljudem, ki so pomoč potrebovali - v okviru KS ali občine, zato ima tudi veliko priznanj, največ pa ji pomeni spoštovanje vseh, ki jim je pomagala, ter veliko pohval in lepih spominov. Še vedno je članica Krajevne organizacije za vrednote NOB Ihan ter Društva upokojencev Domžale.

Praznovanje je jublantki prineslo veliko prijetnih trenutkov, ki ji bodo lepele vse naslednje dni. V njih ji želimo veliko zdravja in obujanja lepih spominov, ob katerih naj bo ponosna na vse dobro, kar je v življenju storila.

VERA VOJSKA
FOTO: VIDO REPANŠEK

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

Iskrene čestitke in vse najboljše ob 90. rojstnem dnevu ...

... prijatelja in tovariša Sreča Kržana

Pri delovanju ZB za vrednote NOB Domžale je ena od pomembnih nalog tudi skrb in pozornost za starejše člane. Z osebnim obiskom ob visokih življenjskih jubilejih jih počastimo s skromnim darilom in prijetnim druženjem.

Ob rojstnem dnevu smo Sreča Kržana obiskali predstavniki Krajevne organizacije združenja borcev Ihan Stane Nahtigal, Fanika Cerar in predsednica ZB za vrednote NOB občine Domžale Marija Majhenič.

Ob obisku nas je pričakal nasmijan v krogu družinskih članov. Obujali smo spomine o težkih in tudi svetlih dnevih naše zgodovine. Dobrote, ki jih je pripravila hči Božena, so nam še polepšale druženje. Seveda tudi pesmi ni manjkalo.

Srečo je član borčevske organizacije vse od njene ustanovitve leta 1948 ter že več mandatov podpredsednik in član IO KOZB Ihan. Vseskozi je v delovni skupini za vzdrževanje ter varovanje spominskih obeležij na območju KS Ihan. Aktiven je pri vsakoletni pripravi in izvedbi proslave na Oklu kot tudi pri obiskih starejših članov na domu. Pri tej lepi starosti je še zmeraj aktiven član IO KOZB Ihan,

za kar se mu iskreno zahvaljujemo.

Srečo se je rodil 3. marca 1930 v Prelogu, po domače pri Tablarju. Imeli so malo kmetijo in bil je najstarejši otrok v družini poleg sestre Jane in brata Jožeta. Tako je moral kmalu poprijeti za delo. Po končani osnovni šoli je zaključil šolo za učence v gospodarstvu in opravil zaključni izpit za ključavničarskega mojstra.

Težko obdobje NOB 1941–1945 ga je oblikovalo v zavednega domoljuba, pridnega in poštenega delavca.

Prva zaposlitev je bila v Univerzale Domžale. Po odsluženju vojaškega roka leta 1952 se je zaposlil v Mlinostroju Domžale in tam delal do upokojitve s polno delovno dobo leta 1990.

Z ženo Marijo sta zgradila prijeten dom v Prelogu, kjer sta se jima rodila hčerka Božena in sin Viljem. Imata dve vnukinji, dva vnuka in dve pravnukinji. Poleg druženja z otroki, vnuki in pravnuki je Srečo največje veselje obdelovanje vrta in pohodništvo.

Srečo kličejo na mnoga, srečna in zdrava leta v krogu svoji najdražjih.

ZB ZA VREDNOTE NOB OBČINE DOMŽALE
KOZB IHAN

KOLUMNA • POGLED NA TA ČAS DOMŽAL MATJAŽ BROJAN

BALKLAN – ALI JE TO PROMOCIJA DOMŽAL?

V desetletjih se je nabrala v mojem spominu množica prizadevanj, s katerimi smo v občini ali v ožjem mestnem smislu želeli predstaviti, pravzaprav promovirati naše Domžale.

Česa vsega nisem od tega promocijskega vsakovrstnega gradiva videl, presojal, pri marsičem tudi sam sodeloval. Množico brošur, zložen, 'naintanih' in tudi tiskanih publikacij hranim. Pri vseh teh publikacijah je bila ob vseh občinskih, političnih, kulturnih in drugih vodstvenih strukturah izražena želja, da bi z njimi promovirali naše Domžale. Česa vsega si vsi, ki so bili za omenjeno delo plačani, nekateri pa so (smo) to počeli za svoj kraj brezplačno – niso izmislili! Ohranjam kar nekaj sloganov, ki naj bi ob vizualizaciji teh sporočil v besedah dvigovali, povečevali, poviševali in uveljavljali vrednote Domžal.

»Kjer hotenja zmagajo«, »V slamnikovi deželi«, »Domžale včeraj, danes, jutri«, »Kjer sanje zmagujejo«, »Domžale – raj ob glavnih prometnicah«, »Domžale: mesto na deželi«, »Domžale – podjetna regija«, »Domžale – mesto v srcu alpskega sveta Kamniško-Savinjskih Alp«.

Vse te slogane (kakšen še manjka) sem našel v svojih arhivih. Nič koliko filmov je bilo za promocijo Domžal tudi posnetih, besedilo za enega, ki ga je posnel pred mnogimi leti Slavko Šorotar, sem prispeval tudi sam. Minili so mnogi natečajni za simbole, uveljavili so se po razpisih Slamko, različni hroščki in nazadnje bober (!), ki ga doslej še niso videli ne v Kamniški Bistrici ne v drugih vodah občine. Nekaj natečajev za najlepši foto posnetek, ki bo najbolj primerno promoviral domžalsko občino, smo tudi imeli. Pa tega ne smem pozabiti, da so mnoge od omenjenih publikacij izšle tudi v tujih jezikih – največkrat v angleščini in nemščini. Te naj bi privabile goste iz tujine. Ni jih, še dolgo jih ne bo, ker jim nimamo veliko takega ponuditi, kar bi zadostilo (z nastanitvijo vred) zahtevnemu evropskemu turistu.

Zdaj smo doživeli še nov film: novo reklamo za nam ljube Domžale. Ampak kakšno! Film! V brkljanju po elektronski pošti sem zaznal, da mi ga je nekdo poslal. Nov poudarek k vabecim lepotam Domžal.

Pripravila ga je domžalska glasbena skupina Balklan, ki je očitno stopila skupaj in pripravila omenjeni glas-

beni video. Mladi fantje so bili tam, ki jih ne poznam. Od drugod so, ampak imajo se za Domžalce. V črno oblečeni, vsi so stari nekje med 20 in 30 let.

Z zanimanjem sem si video izdelek zavrtil. Rap. Ritem, ki te potegne. V njem omenjeni mladi ljudje (dober ducat jih je) začnejo svojo dinamično, ritma polno predstavo s koreografijo. Zanimivo, ni kaj, saj so zadevo posneli nekega večera ali noči sredi tvojih in mojih Domžal, lepo osvetljenih z lučmi noči. Kaj doživim ob gledanju tega izdelka, ki so ga Balklanovci poimenovali z Domžale II?

»Kjer hotenja zmagajo«, »V slamnikovi deželi«, »Domžale včeraj, danes, jutri«, »Kjer sanje zmagujejo«, »Domžale – raj ob glavnih prometnicah«, »Domžale: mesto na deželi«, »Domžale – podjetna regija«, »Domžale – mesto v srcu alpskega sveta Kamniško-Savinjskih Alp«.

Najprej: besedilo, da te kap! Kot da smo v Domžalah vsi goljufi, pa barabe ali cipe!, žaljivo, neprimerno, neznošno! Ponižujoče in tudi sramotno!

Tem mladim fantom v črno odetih, ni mogoče zanikati velikega dela, volje, napora, žara, truda, prizadevnosti. Ampak: v kaj ste dragi mladi Domžalci, svoj morda dobri namen usmerili? Celotno sponzorje ste si fantje v Domžalah menda našli za svoj izdelek! Ali ne vidite, kam ste svoje delo, koreografijo, žar in ostalo usmerili? Naj ob tem vendarle poiščem v promocijski zadevi, ki naj bi dvigovala ugled Domžal, nekaj dobre: poslušljiv je ta komad, z veliko ritma in obilico lepih nočnih motivov Domžal. Še nikoli jih nisem ugledal: teh lepih posnetkov mojega kraja ponoči. Kako lepe so Domžale, kakršnih še nismo videli! Balklanovci: dali ste mi vsaj to!

Ali ni škoda, da je šlo toliko vaše energije, ustvarjalnih moči za tak izdelek. Bil naj bi v promocijo Domžal. Pa ni! DOM – ŽAL! □

Kolumne izražajo stališča avtorjev in ne nujno uredništva glasila Slammnik.

90-letnica Ele Košir, častne članice društva Lipa

Položila je temelje športno-rekreativne dejavnosti društva Lipa, ki se razvija in širi tudi na druga področja.

»Kdo ne pozna čudovite učiteljice športne vzgoje Ele Košir? Mnogi smo se z njo srečali pri telovadbi v osnovni šoli, pri organizaciji in vodenju številnih športnih prireditev in tekmovanj ter pri TVD Partizanu Domžale. Z Elo smo pri vajah uživali mi, zdaj stari starši, naši otroci in vnuki in od vnukov otroci. Petim generacijam je naša Ela privzgojila ljubezen do gimnastike in športa, predvsem pa do zdravega življenja, prijateljstva in tovarištva,« je o častni članici Univerze za tretje življenjsko obdobje – društva Lipa Domžale napisal Marjan Ravnikar, predsednik, in ob tem še povedal, da je v društvu Lipa Domžale Ela Košir daljnega leta 1999 začela s kolesarjenjem in telovadbo.

Za svoje bogato in predano delo je leta 2004 prejela naziv častne članice društva Lipa Domžale. Kljub visokemu jubileju je Ela Košir še vedno športno

aktivna, še vedno rada kolesari, pridno obiskuje prireditve društva Lipa in zna na neprisliljen način svetovati, kaj dodati ali spremeniti, da bi šlo društvu bolje.

Društvo Lipa je ob visokem jubileju svojo častno članico Elo Košir obiskalo in ob tem izreklo naslednjo zahvalo in voščilo: »Hvala ti, spoštovana Ela, za tvoje bogato delo med mladimi, med nami starejšimi in med otroki s po-

sebnimi potrebami. Hvala ti, da vedno najdeš prijazno besedo in dober nasvet. Za tvoj življenjski jubilej ti iskreno čestitamo ter želimo še veliko zdravih in zadovoljnih let.«

Jubilantki je med drugim zaželela veliko zdravja in prijetnih dni tudi Metka Zupanek, prva predsednica društva Lipa.

VERA VOJSKA
FOTO: MARJAN FRANC LEVSTEK

IZBR@NO V KNJIŽNICI DOMŽALE

Izbral in uredil: Janez Dolinšek

knjige za odrasle

Janez Dolinšek

Daleč od blizu

SAMOZALOŽBA, 2019

Ko prebraš ta čudoviti potopis in mnogotere spomine na oddaljeno čarobno Indijo, se nehote postaviš v popotnikovo kožo in z njim okušaš intenzivno, čustveno, barvito, glasno in polno vonjav – protislovno deželo precej več od milijarde prebivalcev našega planeta. Pripovedni tok in avtorske fotografije se bralca dotaknejo z vso silovitostjo, da začuti popotnikove strahove, pričakovanja in izčiščujočo samost, ki se znova in znova vrača vsakič, ko popolnoma sam prestopi prag poznanega, udobja in ustaljenih navad. Spoznavanje, da smo vsi eno, in sprejemanje drugačnosti sta verjetno bistvo preobrazbe, ki se je v njem dogajala z vsakim novim obiskom te veličastne, neukrotljive in kontroverzne dežele. Kot bi se vračal piti iz čaše spoznanj, nuja, neustavljiva sila ... Ampak tudi Indija lahko v človeku prebudi le, kar je že v njem samem! (C. H.)

Michael Ondaatje

Luč vojne

MLADINSKA KNJIGA, 2019

Michael Ondaatje je zaslovel z romanom Angleški pacient, po katerem so posneli odmeven in tudi z oscarji nagradjeni film, leta 2018 pa je bil izbran za najboljšega med romani v zadnjih 50 letih, ki so prejeli nagrado Booker. Tudi v nedavno izdanem prevodu romana Luč vojne avtor secira vpliv vojne na ljudi. Roman je postavljen v Anglijo v obdobje po drugi svetovni vojni. Njeni vplivi so še vedno usodni za njegove junake in njihovo življenje. To je roman o nasilju in ljubezni, spletkah in poželenju, predvsem pa o spominu, njegovi moči in nemoči. Štirinajstletnega Nathaniela in njegovo skoraj šestnajstletno sestro Rachel sta starša zapustila in ju prepustila v varstvo skrivnostnega Molja. Najstnika se znajdeti sredi nenavadne družine njegovih prijateljev s skupno vojno preteklostjo in dvomljivo sedanostjo. Ti so odločeni, da ju bodo obvarovali in vzgojili. Pojavi se vprašanje, ali so res tisto, za kar se predstavljajo, ali pa so nekaj drugega. (S. S.)

Ernesto Che Guevara

Bolivijski dnevnik

SANJE, 2008

Bolivijski dnevnik so poslednji zapisi legendarnega kubanskega revolucionarja argentinskega rodu. Potem ko se mu je leta 1965 zdelo, da je na Kubi opravil svoje in je čas, da gverilsko bojevanje in revolucijo začne širiti še v druge dežele, ki so trpele pod diktatorskimi nameščenimi voditelji, se je najprej sedem mesecev bojeval v Kongu, nato pa je novembra 1966 pod krinko urugvajskega poslovneža Adolfa Mena Gonzalesa (lase si je obril na plešo in pobarval sivo) prispel v La Paz. V neizprosnih razmerah prebijanj in bojov na težkih gorskih terenih bolivijske regije Camiri je dosledno in sistematično pisal dnevnik vse do 7. oktobra 1967, dneva, preden so ga ranjenega zajeli blizu vasi La Higuera in ga naslednji dan hladnokrvno ubili po naročilu imperialističnega bolivijskega diktatorja Barientesa v sodelovanju z ZDA. (J. D.)

Jonathan Marks

Je znanost rasistična?

ARISTEJ, 2019

Stališče moderne antropologije, ki ga zagovarja tudi Marks, je, da gre pri rasi za bio kulturni konstrukt in ne za biološko dejstvo. Rasa torej ni taksonomska kategorija narave, človeške razlike pa je dokazano bolj produktivno opisati in razumeti neodvisno oziroma mimo rase. Zdi se, da je znanost s tem opravila z raso in rasizmom, a temu ni tako. Vedno znova se namreč tudi med posamezniki z akademskimi naslovi pojavljajo teorije, ki skušajo človeške raznolikosti razlagati skozi optiko rase. In ker živimo v svetu, kjer je vulgarna interpretacija svobode mnenj povzročila težo znanstvenega argumenta, so naše družbe vedno znova odprte do psevdoznanstvenih razlag in njihovih posledic. (G. J.)

knjige za otroke in mladino

Haifaa al-Mansour

Zeleno kolo

MLADINSKA KNJIGA, 2020

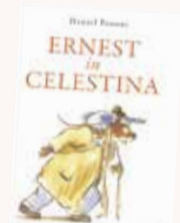

Vadžda je enajstletna deklica, ki odrašča v Savdski Arabiji, deželi, ki deklicam ni najbolj naklonjena. V šoli ji pridigajo, da je samo skromnost, nevsiljivost in sploh življenje, v katerem o njej nihče ničesar ne ve in o njej nihče ne govori, najvišja krepost, za katero se mora prizadevati. A Vadždo stalne prepovedi dušijo. Močno si želi imeti kolo, čeprav se za deklice ne spodobi. Denar zanj služi s prodajo zapetnic in kaset, na katerih je prepovedana ameriška glasba. A ravnateljica jo zasači in Vadždi ostane le ena možnost, da pride do denarja, zmagati mora na tekmovanju v recitiranju Korana. Bo dobila zeleno kolo? Pogumna Vadžda je prepričana, da jo bo kolo popeljalo, kamor bo želela. V daljavi zasluti žarek svobode, zave se, da se bo borila za svojo prihodnost. Zgodba je najprej zaživela v filmu, nato pa je po filmu režiserka Haifaa al Mansour napisala še svojo prvo knjigo. (S. Z.)

Daniel Pennac

Ernest in Celestina

MLADINSKA KNJIGA, 2020

Celestina je miška in Ernest je medved. Celestina živi v spodnjem svetu z mišmi in Ernest živi v zgornjem svetu z medvedi. Mišji svet in medvedji svet se med seboj ne družita, drug drugemu se izogibajo in se opazujejo z nezaupanjem, tako je že od nekdaj. Pa vendar je naneslo tako, da sta Celestina in Ernest prekršila vsa pravila svojih svetov, se znašla v veliki zmešnjavi, rešila drug drugemu življenje in postala velika prijatelja. Skupaj sta zaživela življenje, o kakršnem sta sanjala. Imenitna zgodba o prijateljstvu, ki premaga vse predsodke, je najprej zaživela v animiranem filmu in šele nato v knjižni obliki. V obliki romana je zgodbo o Ernestu in Celestini, ki ju poznamo iz slikanic Gabriele Vincent, predelal večkrat nagradjeni francoski pisatelj Daniel Pennac. (S. Z.)

Zoë Tucker

Greta in velikani

MLADINSKA KNJIGA, 2020

Gre za zgodbo o boju švedske aktivistke Grete Thunberg, ki je danes verjetno le redko kdo še ne pozna. Mlada Greta se je nekega avgustovskega dne odločila, da ne gre v šolo, ampak namesto tega začne protestirati pred švedskim parlamentom z napisom 'šolska stavka za podnebje'. Na začetku ji ni nihče posvečal posebne pozornosti, kmalu pa je iz njenega protesta nastalo svetovno gibanje Petki za prihodnost, kar je rezultiralo v milijonske proteste v mestih po vsem svetu. V slikanici velikani predstavljajo brezobzirne politike in predstavnike kapitala, ki zaradi obrambe lastnih sebičnih dobičkonosnih interesov ignorirajo podnebno krizo ter s svojim (ne)početjem ogrožajo življenja vseh prihodnjih generacij. Slikanica ima sicer srečen konec, ker se velikani spametujejo, medtem ko v resničnem svetu žal še nič ne kaže na kakršnekoli resne premike v taki smeri ... časa pa pospešeno zmanjkuje. Končno smo dobili kvalitetno ekološko slikanico, ki se problema loteva na edini smiseln način – celostno. Ekologija namreč že zdavnaj ni več samo ločevanje odpadkov in/ali zapiranje vode. (J. D.)

medioteka

DVD

Bojevnica

(Woman in War)

DEMIURG, 2019

Islandski film Bojevnica je pretresljiva zgodba močne ženske, prikazana na komičen način. Avtor ga sam opisuje kot 'feel-good film o podnebnih spremembah'. Obravnavane so žgoče teme, ki so dandanes povsod po svetu aktualne: varstvo naravne dediščine, lepota nepokvarjene narave, družinske vrednote, materinstvo, prijateljstvo, priseljenstvo in še kaj. Občasno se na sceni nadrealistično pojavljata orkester in pevski zborček. Čeprav iskreno navijamo za Bojevnico v njenem odločnem boju z represivnimi organi državnih institucij in umazano industrijo, pa nas kljub komičnim zapletom grenko opominja na vsesplošno pasivnost in medlost pri uresničevanju skupnih ciljev za boljši svet. Film je vrhunska umetnina, zabaven, gledljiv in 'utrgan', zmagovalec na Liffu 2018, prejel pa je tudi številne druge nagrade in nominacije. (C. H.)

Razstava ženskih pokrival iz Domžal in okolice

Vsaka razstava v razstavišču Menačenkove domačije prikazuje zanimive veščine ustvarjalcev, ki nam s svojimi umetniškimi deli polepšajo vsakdan.

MENAČENKOVA DOMAČIJA Posebna, lahko bi rekli slovensko tematska razstava je odprla vrata ob prazniku žena. V četrtek, 5. marca, se je začela razstava slovenske oblačilne dediščine s posebnim fokusom na ženskih pokrivalih, nekaterih starejših od sto let in več. Za glasbeno popestritev dogodka je poskrbel duo iz Bande citrarske, ki je na citre zaigral slovenske ljudske skladbe.

nih zbirk ljubiteljev slovenske oblačilne dediščine ter iz zbirke Menačenkove domačije, ki so jo oblikovali predhodniki skrbnikov domačije – Društvo narodnih noš in ohranjanja kulturne dediščine Domžale. Predstavljene avbe, peče, židane rute in zavijačke spremljajo fotografske upodobitve prazničnih noš, ki so jih nosile domačinke ob posebnih dogodkih 20. stoletja v Domžalah in okolici. Fotografije

Zbirateljica Veronika Pogačar v slovenski meščanski črni noži z zavezano pečo na glavi ter člani Društva narodnih noš Domžale v tradicionalni narodni noši.

Na razstavi z naslovom Zgodbe ženskih pokrival iz Domžal in okolice so bile predstavljene avbe, peče, rute in zavijačke – vsaka s svojo pripovedjo, kako so se ženske pokrivala nekoč. V sodelovanju z Veroniko Pogačar iz Radomelj, nagradjeno Občine Domžale za ohranjanje slovenske oblačilne dediščine, smo pripravili predstavitev pokrival ženskih narodnih noš, povezanih z Domžalami in okoliškimi kraji. Za to priložnost so bili zbrani različni kosi ženskih pokrival iz zaseb-

smo zbrali iz arhiva Kulturnega doma Franca Bernika Domžale, Knjižnice Domžale, Romana Kosa in Nagličeve zbirke, za katero skrbi Matjaž Šporar.

Žal je bila razstava odprta za javnost le za kratek čas zaradi zdravstvenih ukrepov proti širjenju koronavirusa. Vsekakor bomo organizatorji razstave poskrbeli za njeno nadaljevanje, ko bodo ukrepi preklicani. Hvala za razumevanje.

KATARINA RUS KRUSHELJ
FOTO: MIRO PIVAR

Volk in kozlički

V 115. letu delovanja je Kulturno društvo Jožef Virk Dob, kot že najbrž desetletja nazaj, razveselilo predvsem najmlajše ljubitelje gledaliških predstav za otroke s premiero predstave Volk in kozlički, ki jo je Miloš Starbek priredil po pravljici bratov Grimm.

KD JOŽEF VIRK DOB V privlačnem gledališkem listu so na kratko napovedali vsebino poznane pravljice, ki jo na kratko obnovimo: mama koza s svojimi razposajenimi kozlički prebiva v skromni kočici sredi gozda. Kot vsak dan se tudi to jutro odpravlja po nakupih, saj mora za kozličke prinesiti zrelega sočnega ohrovtja in solatne srčke. V skrbeh za svoje kozličke jim naroča, naj nikomur ne odprejo vrat. Kozlički pa ne bi bili kozlički, če ne bi ...

Režiser Mihael Starbek, ki je poskrbel tudi za imenitno sceno, se je odločil, da nam za začetek predstavi glavne junake pravljice, ki so vsi po vrsti zelo pristrčni, znajo peti in plesati, zelo dobro oponašati gibanje živali, ki jih predstavljajo, odlikujejo pa jih tudi lepi kostumi, za katere je poskrbela Irena Osolin, oblikovanje luči je bilo v rokah Pavla Orehka, za razsvetlavo in ton pa je poskrbel Gašper Osolin.

Mladi igralci, prepričana sem, da bodo s svojo zavzetostjo in predanostjo igri, nekoč veliki, so lepo odigrali, odpeli in odplesali svoje vloge in omogočili mladim obiskovalcem, da si danes zanesljivo lažje predstavljajo posamezne živali, pa naj gre za lisico Zvitorepko (Naže Otrin), žabo in žabico (Eva Nemeč, Doroteja Štih), oba zajčka (Samuel Starbek, Amadej Starbek) ter obe žabi (Zala Zidanšek,

Hana Zidanšek), ugajala pa sta tudi oba velika: medved (Lana Arbi) in dovolj strašen in ravno prav divji volk (Klemen Cezar). Pohvaliti velja dovolj skrbno in hudo mamo kozo (Teja Nemeč) in ubran ter usklajen trop kozličkov (Sara Štih, Neli Štrukelj, Anže Zidanšek, Ana Otrin, Larisa Potočan in Zala Naja Cerar) pa tudi 'tehnične' rešitve volkove pojedine kozličkov, ki je bila ravno prav strašna za najmlajše obiskovalce, ki so si predstavo ogledali v okviru otroškega abonmaja, pričakujemo pa lahko še kakšno gostovanje.

Volk in kozlički je zelo gledljiva, na trenutke tudi poučna predstava za otroke, ki jo z veseljem igrajo igralci, enako pa tudi spremljajo obiskovalci. Čeprav večina najmlajših pravljic ob bratov Grimm zelo dobro pozna, je režiser Mihael Starbek vanjo vnesel številne novosti, k uspešni izvedbi prispevata tako ples kot glasba in petje, tako da predstava za otroke ponuja kar nekaj novosti. Predvsem pa je porok, da v Dobo v Kulturnem društvu Jožef Virk raste nov rod mladih igralcev, ki kot sončki, skupaj z malo starejšimi, obetajo, da bo gledališka kultura tudi v prihodnjih stotih letih doma na Močilniku. Za odlično predstavo pa iskrene čestitke!

VERA VOJSKA

KULTURA

KOLUMNA • ODTIS ČLOVEČNOSTI

LENART ZAJC

UČENJE ČLOVEŠTVA

Še pred enim mesecem je bil svet na videz zelo drugačen.

Vojne, kužne bolezni, beda in strah so bile tam nekje daleč, na drugih kontinentih, da smo jih lahko spremljali pospravljani v milni mehurček navidezne varnosti udobne dnevne sobe. Še ko se je bolezen prikradla v našo soseščino, smo si mnogi dopovedovali, da vse skupaj ni nič posebnega, le nekoliko neugodnejša 'grip'ca', kakršne prebolevamo vsako sezono. Ljudje se pač radi oklepamo občutka varnosti, pa čeprav je ta povsem neutemeljen in postavljen na majave temelje. Zamislili se nismo niti nad dejstvom, da je svetovna gospodarska in vojaška velesila Kitajska dobesedno zaklenila pol svoje države in proizvodnih kapacitet, obenem dobesedno prisilila ljudi na testiranje za virusom SARS-Cov-2, ter pozitivne nemudoma izolirala. Ne, to se je dogajalo nekje daleč, s tem se ni bilo treba pretirano obremenjevati, pač strah je najboljši motivator zavljanja samega sebe. Pa ne imejmo slabe vesti zaradi tega, to prepričanje so v nas spodbujali tudi mediji in nenazadnje je iz istega vzgiba še pred mesecem dni sam ameriški predsednik imenoval koronavirus kar fake news. In vendar, ko nas realnost prisili, da se s strahom soočimo, da sprejmemo vso nevarnost in možnost bridkega konca, lahko o problemu tudi trezno razmislimo.

Hitro je lahko jasno, da upiranje pogleda nazaj in objokovanje dni, ki so bili zamujeni za samoizolacijo, ne bo prineslo rešitve, ravno tako kot zniževanje števila testiranih državljanov ne bo zmanjšalo števila dejansko obolelih. Oklepanje upa zbujujočih novic, češ, da bo poleti bolje, je sicer dobro za človekovo mentalno emocionalno stabilnost, pa vendar se ne veselimo raznih novic na socialnih omrežjih, ki nam obljublajo odrešitev, ki bo prišla sama po sebi s poletno vročino, da bomo lahko v miru čofotali po Jadranu, saj je zelo mogoče, da bo razočaranje delovalo na nas z uničujočo depresivnostjo. Pa ne pravim, da se je treba odrekati optimizmu, sploh ne, optimizem je ravno tisto, kar v človeku zbuja upanje, slednje pa vero v prihodnost, kar je nedvomno bolje kot vdajanje obupu. Pravim le, da se ne veselimo prezgodaj, držimo pesti, da bo poletna vročina dejansko omilila prenosljivost zahrbtnih bolezni, obenem pa upajmo, da bo znanost čim prej odkrila pravi način, ki bo ustavil pandemijo. Slednje, upanje in vera v znanost, je verjetno tudi edino, kar bo zares upravičilo naše upe. Ob tem pa se moramo zavedati, da znanosti brez nas, ljudi, organiziranih v državo, v resnici ni. Zanimivo, kako smo se pomena države, dobro organizirane države, kar naenkrat zavedli vsi. Do nedavnega glasni zagovorniki, ki so hrumeli s svojimi otročimi teorijami vitke države in na vse pretege zahtevali privatizacijo vsega, kar se privatizirati da, so kar naenkrat tihi. Pač, tako imenovana vitka država ob soočenju s katastrofami ali razsežnimi krizami hitro odpove. Prvič se je sesula v letih velike ekonomske krize, ki jo je, mimogrede, povzročila ravno ta ideologija, medtem ko je ob katastrofi, kot je pandemija, popolnoma jasno, da k preživetju vodijo le dobro povezane, organizirane javne institucije. Oziroma, kot se je izrazil svetovno priznani slovenski zdravnik dr. Andrej Trampuž, sicer delujoč v eni najuglednejših klinik, berlinski Charité: »Privatizacija zdravstva je pot v pekel.«

In prav tu tiči moje upanje! Prepričan sem, da kot je človeštvo prebolelo kugo, črne koze, špansko gripo in druge bolezni, ki so nas desetkale v zgodovini, bomo zmogli tudi to virozo, kot prej bomo zmogli preživeti tudi zdaj. Kar pa ni tako, gotovo je, ali

“ Če je bil eden od vzrokov za polom italijanskega zdravstva ob trenutni katastrofi ravno njegova uspešna privatizacija in če so bili v Španiji za uspešen boj proti pandemiji primorani izvesti nacionalizacijo privatnih bolnišnic, da so lahko sploh vzpostavili delujoč zdravstveni sistem, potem smo pri nas lahko le hvaležni vsem, ki so do zdaj stali na poti tej zgrešeni vse privatizirajoči ideji.

smo se sposobni iz vsega skupaj tudi kaj naučiti? Če v teh trenutkih ugotovljamo, kako soodvisni smo drug od drugega, še zlasti zdaj, ko je večina države v samoizolaciji in v gospodarstvu deluje le še tisto najnujnejše za preživetje, potem lahko le upam, da si bomo to zapomnili in nič več nasedali sanjarjenju o posameznih veličinah manifestiranih skozi dobrodelne tisočkrat preplačane športnike, ali neverjetno uspešne podjetnike, ki so uspeli tako ali drugače prisluziti zavidljive vsote denarcev. Ne zaradi njih, preživljamo zaradi vseh nas, marljivih, malih davkoplačevalcev, ki skupaj financiramo državni aparat, da ta lahko omogoča razvoj znanosti, bolnišnic, civilne zaščite, vojske sposobne na hitro vzpostaviti poljsko bolnišnico, policijo in vse ostalo nujno za preživetje nas vseh. Če je bil eden od vzrokov za polom italijanskega zdravstva ob trenutni katastrofi ravno njegova uspešna privatizacija in če so bili v Španiji za uspešen boj proti pandemiji primorani izvesti nacionalizacijo privatnih bolnišnic, da so lahko sploh vzpostavili delujoč zdravstveni sistem, potem smo pri nas lahko le hvaležni vsem, ki so do zdaj stali na poti tej zgrešeni vse privatizirajoči ideji. Le upam torej lahko, da se bomo do takrat, ko bo tole za nami, naučili, da edino tako kot uči keynesianstvo, le z visokimi, proporcionalno razporejenimi davki lahko zagotovimo dobro državo, ki lahko z lastnimi intervencijami prenese šoke, kakršnemu smo priča zdaj, ter obenem skrbi in ohranja dobrobit državljanov na ravni splošnega zadovoljstva. □

21. Gostičevi dnevi 17. 2.–21. 3. 2020

Od razstave Jože Gostič – tenor do Donizettijeve Lucie di Lammermoor v Zagrebu

Potem, ko so se začeli letošnji 21. Gostičevi dnevi 2020 z otvoritvijo razstave z naslovom Jože Gostič – tenor, ki jo je v prostore domžalske knjižnice (17. 2.–7. 3. 2020) postavila zagotovo največja poznavalka Gostičevega življenja in dela, hrvaška glasbena publicistka in operna kritičarka Marija Barbieri, so se le-ti nadaljevali še v marcu. V organizaciji KD Jože Gostič s Homca (in drugih) je bila letos nato na vrsti ena od letošnjih predstav v ljubljanski Operi in baletu SNG (6. marca 2020), in sicer letošnja skoraj

kih daroval ljubljanski nadškof in metropolit (slovenski) msgr. Stanislav Zore. Zbor Antona Foersterja iz stolnice sv. Nikolaja v Ljubljani pa je homškem koru ob tem odpel Misso in honorem Sancti Michaelis Archangeli / Mašo v čast nadangela sv. Mihaela, avtorja in domačina Gregorja Mauka. Ob zboru, ki mu je dirigirala Damijana Božič Močnik, je pel še solist-tenorist Matevž Močnik, organist pa je bil Dušan Ješelnik. Ta spominska sveta maša je bila letos posvečena nedavno preminule-

Bernika v Domžalah odpadel. Lahko bi še zapisali, da gre v vseh teh 21 letih za eno najodmevnejših akcij teh vsakoletnih Gostičevih manifestacij, in med katere lahko uvrščamo tudi obiske Slovencev v hrvaških Operah in Hrvatov v Sloveniji; žal seveda letos zaradi že znanih razmer precej okrnjeno.

Zaradi že znanih razlogov Slovenci ne bodo obiskali Donizettijeve opere Lucia di Lammermoor v HNK Zagreb (21. 3.). Tudi iz te opere še vedno veje lep spomin na našega tenorista J. Gosti-

aktualna premiera Verdijeve opere Luisa Miller. V njej je v vsej svoji bogati in relativno dolgi karieri briljiral tudi naš J. Gostič, in sicer v tenorski vlogi Rodolfa. Tokrat sta jo imela na repertoarju tenorista Jenish Ysmanov iz Kirgizistana in naš prvak Branko Robinšak. Tokrat sem videl in slišal že premiero (29. februarja), zato o tem tokrat malo manj. Zagotovo pa gre za dokaj izpostavljeno tenorsko vlogo, ki jo je že pred desetletji (letos mineva prav 120-letnica njegovega rojstva v Stari Loki pri Škofji Loki; 1900–1963) odpel in odigral naš J. Gostič (doma in po svetu).

V nedeljo, 8. marca, pa je bila na Homcu v župnijski cerkvi Marijinega rojstva koncelebrirana spominska sveta maša, ki jo je ob domačih duhovni-

mu in velikemu hrvaškemu glasbeniku (dirigentu, pianistu in pedagogu) Vladimiru Kranjčeviču (1936–2020), ki je skupaj za našim dr. Mirkom Cudermanom (roj. 1930; kot zborovodjem Concertium musicum, Slovenski komorni zbor in Zbor Slovenske filharmonije) v vseh več kot 20 letih storil največ za obujanje Gostičeve podobe in konec koncev tudi za povezavo kulturnih in še posebej glasbenih odnosov med Hrvati in Slovenci; tudi političnih, če želite, seveda v najbolj plemenitem pomenu te besede. Žal je potem popoldanski (8. 3.) slavnostni koncert v spomin maestru V. Kranjčeviču z nastopom solistov in solistk hrvaških in slovenskih opernih pevk in pevcev (iz objektivnih razlogov) v Kulturnem domu Franca

ča (v solistični-tenorski vlogi Sira Edgarda Ravenswooda). To, kar so ponovno in zdaj že 21. zaporedoma postorili za oživljanje vloge in pomena ter nenazadnje v spomin na našega in nenadkriljivega junaškega ali dramskega tenorista Jožeta Gostiča, homško Kulturno društvo Jože Gostič (z Borutom Jenkom in Sašom Rogino) in ponovno v združbi z Društvom prijateljev zagrebške Opere, SNG Opera in balet Ljubljana in Opera HNK Zagreb pa tudi nekaj šteje. Kar je izostalo letos zaradi znanih in utemeljenih razlogov, bodo po obetih KD J. Gostič s Homca nadomestili in še letos uvrstili na spored. Kar pa tudi pomeni, da bomo o vsem tem naknadno lahko zapisali tudi na teh straneh Slammnika.

FRANC KRIZNAR

Domžalski citrarski večer

Citre v Domžalah dobile domovinsko pravico

Citrarska skupina Notice je bila oblikovana leta 2013 v okviru Univerze za tretje življenjsko obdobje – društvo Lipa Domžale, pozneje pa so svoj dom citrarke z znano kulturno delavko in ustanoviteljico skupine Božo Bauer našle v Kulturnem društvu Domžale, kjer pridno vadijo in nastopajo. Notice so tako prav na pustno nedeljo v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale skupaj z gosti pripravile čudovit citrarski večer. Voditelj prijetnega, zdaj že tradicionalnega koncerta, je bil eden najbolj znanih slovenskih citrarjev, ki je hkrati tudi vsestranski glasbenik, prof. Peter Napret. Ker je tudi mentor nastopajočih citrarskih skupin, je s svojim poznavanjem igranja na citre in njihove priljubljenosti v naši občini in splošno v Sloveniji, imenitno vodil večer ter bil njegov vsestranski ustvarjalec.

Ljubitelji citer so najprej prisluznili Bandi citrarski iz Kulturnega društva Ihan, ki je s kratkim koncertom navdušila, hkrati pa dokazala, da na ci-

trah lepo zvenijo različne, ne le ljudske skladbe. Tako smo v njihovi izvedbi prisluznili skladbam z vsega sveta, in se prepričali, kako čudovito na citrah zveni tudi tango. Pridružil se jim je tudi Enej Nik Jurak, tolkalist, nekdanji učenec Glasbene šole Domžale, ki je danes dijak Konservatorija za glasbo in balet in uspešno igra marimbo pri prof. Katarini Kukovič. Za njim so številni odlični nastopi, mnoge nagrade, še vedno sodeluje z Glasbeno šolo Domžale, mladi glasbenik pa je tudi član Godbe Domžale. Banda citrarska, njen mentor je prof. Peter Napret, je znova dokazala, da kvalitetno napreduje in s svojo glasbo navdušuje ljubitelje citer.

Posebni gostji citrarskega večera sta bili citrarka Jasmina Levičar, tudi ambasadorica učenja starejših, in sopranistka Mateja Zapušek. Obe sta že dobro poznani posebej na Kozjanskem, sami pokrajino imenujeta dežela srčnih ljudi, pa tudi v Sloveniji, kjer razveseljujeta ljubitelje ljudskih in drugih pesmi s svojim igranjem in pe-

tjem. Tokrat sta se predstavili z nežno skladbo o ljubezni, ki sta jo primerjali s pomladjo, iz njune glasbe je pogledalo sonce, spomnili sta se svojega milega kozjanskega kraja, zazvenela je znana Le predi, dekle, predi, na željo navdušenega občinstva pa sta svoj delček koncerta zaključili z Avsenikovima Čez zelene trate in Zvezde na nebu gore. Čudovito!

Kot zadnje so na koncertu zaigrale in zapele organizatorke – Notice, katerih mentor je prof. Peter Napret. Najprej so obiskovalce razveselile s temo iz filma Tretji človek, posebej navdušile z delčkom Prešernove Železne ceste, v kateri sta se kot solista izkazala prof. Peter Napret in Betka Kralj. Za konec prijetnega citrarskega večera pa so bili ljubitelji citer deležni še enega presenečenja: Matej Primožič je skupaj s citrarkami zapel Moravško dolina in Stari dom, koncert pa se je zaključil z nepozabno Korbarjevo Domovino.

Bil je večer citer, čudovitega petja in tudi drugih instrumentov, ki jih bolj malo poznamo, pa še kako lepo zazvenijo ob citrah. Bil pa je tudi večer, kot si jih v Domžalah, ki so v zadnjih letih postale pravo citrarsko središče, lahko le želimo. To so ne nazadnje dokazali tudi obiskovalci prijetnega večera, ki kljub dodatkom kar niso mogli zapustiti dvorane. Zato povezovalcu prijetnega večera prof. Petru Napretu in vsem izvajalcem iskrene čestitke in kmalu nasvidenje.

VERA VOJSKA
FOTO: MIRO PIVAR

Od Glasbenega popotovanja Pri belem konjičku do Siddharte

»Pretekli čas je mimo, razmišljajmo, kako z vsebino napolniti dragoceni prihodnji čas!« je svoje poročilo na zboru članstva Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan konec februarja zaključil predsednik Alojz Stražar.

KULTURNO DRUŠTVO MIRAN JARC ŠKOCJAN V poročilu se je vsebinsko dotaknil vseh dejavnosti društva v letu 2019, ko so praznovali 70 let uspešnega dela, jubilej, ki ga bodo letos zaključili s prireditvijo v začetku junija. Zbora članstva so se udeležili tudi gostje: predsednik sveta KS Krtina Janez Avsec, iz TD Rača Vinko Kepec, iz ŠD Krti Marta Majdič, iz RK Duša Grošelj, iz Mavrice Radomlje Anton Muller ter predstavnik podjetja SAM Anton Sedeljšak, generalnega sponzorja poletnega festivala.

Zbor članstva je vodila Tadeja Flegar. V svojem poročilu se je predsednik Alojz Stražar sprehodil skozi uspešno leto 2019, ko je društvo praznovalo prvih sedem desetletij, in poudaril, da se je lepo in prijetno spominjati številnih kulturnih prireditev vse od začetkov do danes. »Začetek je bila velika in drzna poteza srčnih ljudi, ki so se zbrali zato, da bi si polepšali mladost in krajšali čas. Korajža velja!« je povedal predsednik in poudaril: »Ta rek jim je bil moto pred mnogimi leti, velja pa še danes. Kjer sta trdna volja in jasna pot, je tudi uspeh, ki se v vseh desetletjih kaže v prizadevanju za kulturo, ki nas bogati in nam daje veselje, kakovostna in zanimiva prireditev pa sprošča ter razbremeni vsakodnevnih tegob in bremen. Sreča in veselje je tudi v tem, da se zadovoljstvo in navdušenje obiskovalcev delita z

ustvarjalci na odru. Tako je krog sijajno zaključen, saj čudovita in čudežna energija potuje med igralci in obiskovalci. Ta sinergija poživlja, spodbuja in poplaca trud ter vsem, ki so povezani z dogodkom, daje nov zagon.« V nadaljevanju je izpostavil pomen ljubiteljske kulture, problematiko njenega sofinanciranja, posebej izpostavil igralce, ki so morda zaradi dolgoletnega dela že malce utrujeni, hkrati pa srečni in zadovoljni, da v eni majhni vasi lahko toliko ljudem ponudijo vrhunski užitek za vse generacije. Vsem sodelujočim, posebej v uspešnem zadnjem štiri letnem obdobju, se je zahvalil za njihov prispevek – velik ali majhen, vsak je vgrajen v to veliko duhovno in materialno zgradbo, narejeno z znanjem, trudom, ljubeznijo in požrtvovalnostjo do kulture ter jih povabil: »Pretekli čas

je mimo, razmišljajmo, kako z vsebino napolniti dragoceni prihodnji čas!«

Sledila je razprava z veliko pohvalnih besed za delo društva in vodstva – posebej v zadnjih štirih letih, bese-

da pa je tekla tudi o finančnih in drugim težavah, ki jim jih je uspelo v sodelovanju z Občino Domžale razrešiti. Pred njimi pa je še dokončna rekonstrukcija strehe nad gledališčem ter dokončna ureditev kovinskega nadstrešnega podaljška.

Za novega predsednika društva je bil ponovno izvoljen Alojz Stražar, prisotni pa so na predlog programskega odbora sprejeli tudi program 20. kulturnega poletnega festivala Studenec 2020, v katerem na začetku ljubitelje kulture čaka prijetno Glasbeno popotovanje v cerkvi sv. Lenarta na Krtini (23. maj), sledila bo zaključna prireditev Slovenska polka in valček (29. maj), 6. junija je predvidena priredi-

tev ob 20-letnici festivala in 70-letnici društva, nato bomo 13. junija lahko pozdravili Evo Černe in Orkester slovenske policije, 19. junija New Swing Quartet in Uroša Periča, 10. julija bo na vrsti domača gledališka predstava – veseloigra s petjem Pri belem konjičku, s številnimi ponovitvami, festival pa bosta septembra zaključila Večer najlepših opernih arij na Studencu in akustični koncert Siddharte.

Prav za vsakogar nekaj; več o posameznih prireditvah v naslednjih številkah Slamnika, društvu čestitke ob obeh jubilejih, obiskovalcem pa prijetno poletje na Studencu.

VERA VOJSKA

FOTO: KD MIRAN JARC ŠKOCJAN

Odpade, bomo nadomestili ...

Folklorno društvo Groblje, Domžale je že januarja 2020 pripravilo občni zbor, na katerem so pregledali v letu 2019 zelo uspešno izpeljan raznovrstni program, v katerem ni manjkalo tako številnih uspešnih nastopov kot njihovega prizadevanja, da s folkloro seznanijo mlade in jih povabijo k ohranjanju te tradicije.

FOLKLORNO DRUŠTVO GROBLJE, DOMŽALE Hkrati pa so sprejeli tudi zelo ambiciozen načrt, z njegovim uresničevanjem pa so začeli takoj za občnim zborom. Tako so uspešno nastopili za varovance Medgeneracijskega centra Bistrica, ki so vedno veseli njihovega obiska, uspešno pa so zaplesali tudi na območni reviji odraslih folklornih skupin v organizaciji Območne izpostave JSKD Domžale, kjer so občudovali tako noše kot veliko veselje do folklornih plesov, ki ga člani in članice Folklornega društva Groblje Domžale kažejo na vseh nastopih.

Prvi pomladni dnevi naj bi bili sicer v znamenju krajše turneje folkloristov v Srbiji – v banatskem Žitištu naj bi se namreč udeležili že 24. srečanja veteranskih folklornih skupin Srbije, ki so prerasla v mednarodni dogodek. Žal je bilo letos zaradi vsem znanih okoliščin srečanje prestavljeno na naslednje leto.

Žal ostajajo neznanka tudi drugi nastopi Folklornega društva Groblje, Domžale, ki načrtujejo, da bi folklorna skupina zaplesala v okviru občinskih praznovanj v Češminovem parku, gostovali pa naj bi tudi na koncertu ob dvajseti obletnici delovanja otroške folklorne skupine Kulturnega društva Domžale (v Kulturnem domu Franca Bernika). Pod vprašajem pa je tudi organizacija tradicionalnega tre-

tjeja otroškega folklornega festivala Pleši, pleši črni kos v dvorani Kulturnega doma Groblje, za katerega se je prijavilo sedem otroških folklornih skupin – med njimi tudi iz tujine. Vsem, ki imate radi folklorno izročilo – posebej če ga predstavljajo najmlajši, Folklorna skupina Groblje, Domžale obljublja, da festival bo – takoj, ko bo mogoče.

VERA VOJSKA

Umetnost pripovedovanja Ljobe Jenče

Meditativno srečanje ob slovenski ljudski pravljici Zlata ptica, o njeni globlji simbolni govorici in potovanje po njenih notranjih slikah, ki predstavljajo dragocen stik z duhovnimi silami.

Z ozaveščanjem pomena čudežnih pravljic lahko preprosto pripovedovanje preraste v globoko umetniško doživljanje, ki hrani z besedo nas in našo okolico. Skupnost. Dom. Družino.

Na dogodku Srečanja po slamniki se je v sredo, 4. marca, v Slamnikarskem muzeju v Domžalah zbrala lepa množica obiskovalcev, s svojo pravljico navzočnostjo pa jih je počastila priznana slovenska pevka, zbirateljica in pravljíčarka Ljoba Jenče. Ob pripovedovanju in branju se je igrala z domišljijo obiskovalcev, s pesmijo pa poskrbela, da so slike še bolj oživele.

Srečanje so začeli z uvodnim predavanjem o značilnostih čudežne pravljice, nadaljevali z ozaveščanjem in potovanjem po njenih notranjih slikah ter zaključili z meditacijo podobne pravljice ob zvokih gonga in drugih zvocih. Ljoba Jenče se posveča ohranjanju in ozaveščanju pomena slovenskega ljudskega spomina več kot trideset let. Kot umetnica je s petjem in pripovedovanjem mitoloških in drugih pripovednih slovenskih ljudskih pesmi prepotovala skoraj ves svet. Pogumno, vztrajno in samozavestno nosi slovensko besedo in melodijo. Tisto pozabljeno. Da oživi tudi v nas. Je ključna umetnica pri vzpostavljanju novega odnosa do našega izročila prednikov. Njeno delo podpirajo znanstvene in umetniške ustanove, s katerimi redno sodeluje. Pravljíčarka Ljoba Jenče črpa svoj navdih iz narave – živi in ustvarja namreč v neposredni bližini Cerkniškega jezera. Svoje poslanstvo je našla v zbiranju in širjenju slovenskih ljudskih pesmi, za katere pravi, da so ji pomagale spoznavati in razumeti svet potomcev našega naroda, še posebno na Notranjskem. Zbirko svojih pesmi je predstavila že v marsikaterem kraju v Sloveniji, kjer so

jo povabili na pripovedovanje pravljic ter igranje na gong. Izdala je svoj CD z naslovom Ljudska pesem poje v meni. Vodila je že nešteto pravljíčaric delavnic po raznih krajih.

Ljoba Jenče je redna članica upravne odbora Kulturnega društva Folk Slovenija in redna sodelavka mednarodnega festivala Idriart. Na leto izvede več kot sto nastopov. Pravi, da ji srečanja z ljudsko duhovno kulturo pomenijo neizčrpen vir spoznavanja in razumevanja življenja Slovencev kot tudi dežele, kjer živimo.

So znanja, ki se jih ne da naučiti iz knjig, ker so vtisnjena v ljudeh; to so znanja o prostoru, naravi, drevesih in veččinah. Gradivo za svoje poustvarjanje in zapise zbira na terenu, med ljudmi, ki še poznajo stare običaje in opravila. Njen izraz je predvsem glas, ki ga nenehno raziskuje. Ljudske pesmi se je učila s poslušanjem ljudskih pevk in pevcev na terenu ter ugotovila, da iste pesmi v različnih krajih in narečjih zvenijo malo drugače. Ljudje se petja včasih niso učili v šolah, peli so, kakor so slišali od 'ta starih', in to prenašali naprej mlajšim rodovom.

BESEDILO IN FOTO: MIRO PIVAR

Prvo desetletje delovanja FKVK Mavrica

Foto, kino in video klub Mavrica je lani prejel nagrado občine Domžale.

FKVK MAVRICA Zato se je odločil, da letos pripravi tri retrospektivne razstave, v katerih bo razstavil utrinke iz bogatega arhiva, v katerem se je nabralo veliko umetniških fotografij, dokumentarnih posnetkov in izdelkov najmlajših, starejših in tudi ustanovnih članov.

V Radomljah so 24. februarja odprli prvo izmed razstav, ki prikazuje začetek polstoletnega delovanja. Na ogled so podobe s snemanja burlesk in igranih filmov. Na fotografijah je ovekovečeno delo filmske in video sekcije. S sten se zrcali zgodovina festivalov ljubiteljskega filma ter fotografskih in filmskih tečajev. Črno-bele fotografije se priklanjajo spominu podpornikov in mentorjev, brez katerih Mavrica ne bi zaživela tako, kot je: dr. Krivica,

Viljema Majheniča, Lovra Korenčana, Andreja Zajca, prijatelj iz Kino kluba Maribor in Vlastje Simončiča. Slednjemu je namenjenega največ prostora, saj je najdlje in najbolj sistematično pomagal društvu. Možno si je ogledati fotograme, umetniške fotografije ter dokumentarne zapise iz temnice, predavanj in terenskih 'foto-safarijev'.

Obiskovalcem so prikazali tudi dokumentarna filma Razstava počitniškega fotografskega krožka 2005 in Priprava videosekcije na snemanje koncerta Radia Ognjišče v Cankarjevem domu. Z besedo so se sprehodili od fotografije do fotografije, od dogodka do dogodka. Spomnili so se časov, ko sta bila ljubiteljski film in fotografija izjemno draga: pol delavske plače je bilo treba samo za materialne stroške

četrtturnega filma; črno-bela fotografija velikosti razglednice je stala današnje tri evre, da fotograf ni pridelal izgube; barvni dia-film bi bil 50 evrov, pol manj pa samo en list fotografskega papirja velikosti risalnega papirja. Biti fotograf v tistem času je bilo drago; gledano z vidika današnjega časa pa dragoceno, ker se je v milijone majcenih celuloidnih filmskih sličicah in sto tisoče večjih fotografskih podobah zarisala preteklost krajev ob Kamniški Bistrici med Grintavci in Savo.

Posebno doživetje je pripravil Aco Majhenič. Klubu je podaril starodobno filmsko montažno mizico. V lesenem kovčku je preudarno nameščeno vse, kar je montažer potreboval: škarkarje, vdolbinsko odložišče za petdeset odrezkov, navijalna kolota, strgalo in brusilo, pregledovalnik, zaslon z žarnico, acetonsko lepilo, lepilna mizica, stiskalnica in sušilnica. Obiskovalci so si jo z zanimanjem ogledali, saj se danes filmsko montažo lahko narediti že z miniaturnim pametnim telefonom. Poleg tega je na stari montažni mizici nespretni režiser lahko uničil film, ga spraskal ali kako drugače poškodoval, digitalna montaža pa omo-goča, da se ob napaki vedno lahko vrne na izhodišče.

BESEDILO IN FOTO: IGOR LIPOVŠEK

Podobe dokazujejo – radomeljski klub je bil pred 40 leti eden najbolj spoštovanih organizatorjev filmskih festivalov v tedanji Jugoslaviji.

POGLED NA DOMŽALSKO PRETEKLOST

UPRAVNI RAZVOJ DOMŽALSKE OBČINE 1849–1995 (3)

Ob 25-letnici zdajšnje Občine Domžale

Miroslav Stiplošek

Po osamosvojitvi Republike Slovenije je bilo urejanje lokalne samouprave ena izmed najpomembnejših in najzahtevnejših nalog v novi državi, saj je šlo pri tem za korenito spremembo dotodanje ureditve v smeri klasične lokalne samouprave evropskega tipa (Božo Grafenauer), za kar je ob spremembi državne in družbene ureditve dala temelj ustava iz leta 1991.

Reforma lokalne samouprave in ustanovitev nove Občine Domžale leta 1995

V ustavi iz leta 1991 je bilo pri oblikovanju občin kot temeljnih samoupravnih lokalnih skupnosti osnovno določilo o ostri ločnici med državno oblastjo in lokalno samoupravo. Eno osrednjih vprašanj je bil dotedanji prevelik obseg občin za uspešno izvajanje samoupravnih nalog, hkrati pa je bila aktualna preobrazba državne uprave z oblikovanjem najnižjih upravnih enot za izvajanje državnih pristojnosti na lokalni ravni. O teh velikih spremembah lokalne samouprave in uprave so potekale dolgotrajne razprave v Državnem zboru, ki je šele v letih 1993/94 sprejel zakone o lokalni samoupravi, skaterimi se je lahko začela njena reforma.

Maja 1994 so bili izvedeni referendumski o ustanovitvi novih občin. Volivci v domžalski občini so zavrnilo neustreznost predloga, da bi na njenem območju nastal kar deset občin. Tudi drugod so volivci večinsko zavrnilo prve predloge za oblikovanje novih občin in te zahtevne naloge se je lotila vlada. Izdelala je predlog zakona o ustanovitvi občin, ki ga je Državni zbor sprejel oktobra 1994. Za območje dotedanje domžalske občine je določil ustanovitev štirih občin: Domžale (z 29.450 prebivalci), Mengeš (6200), Lukovica (4350) in Moravče (4180). Tako je bilo pretežno vzpostavljeno stanje ob ustanovitvi Mestne občine Domžale leta 1992, z izjemo, da ni bila obnovljena občina Radomlje. Dokončno je bil ozemeljski obseg zdajšnje Občine Domžale določen z referendumski 1998, ko se je iz nje izločila nova občina Trzin z 2880 prebivalci. Občina Domžale zdaj obsega 72,30 km² s 50 naselji v 13 krajevnih skupnostih. Njeno prebivalstvo je od leta 1998 v zadnjih dveh desetletjih od 28.830 naraslo na 35.670 občanov. Občinske meje iz leta 1958 je vlada upoštevala pri oblikovanju upravne enote Domžale, ki je prevzela izvajanje funkcij državne uprave na lokalni ravni. Tako so ostale Domžale še naprej upravno središče za štiri novonastale občine, tudi kot sedež okrajnega sodišča in ekspozitur nekaterih drugih državnih organov. Medobčinski značaj imajo tudi številni javni zavodi s sedežem v Domžalah (zdravstveni dom, knjižnica, glasbena šola, srednja šola, OŠ Roje, območna enota Javnega sklada RS za kulturno dejavnost, Območna obrtno-podjetniška zbornica, komunalno podjetje Prodnik, centralna čistilna naprava).

Zakon o lokalni samoupravi iz leta 1994 je z določitvijo občinskega sveta, župana in nadzornega odbora za organe občin pomenil popolno ukinitve nekdanjega delegatskega sistema. Za Občinski svet Občine Domžale je bilo

Županja Cveta Zalokar 1995–2006

glede na število prebivalcev določenih 31 svetnikov. Po županskih volitvah in izvolitvi strankarsko pluralnega občinskega sveta ter svetov krajevnih skupnosti, so hkrati z upravno enoto 1. januarja 1995 začeli delovati tudi organi zdajšnje Občine Domžale. Leta 1998 je zakon za vodenje občinskega sveta pooblastil župana.

Značilnosti prizadevanj Občine Domžale za uspešno izvajanje nalog lokalne samouprave (1995–2020)

Začetek delovanja Občine Domžale po zakonodaji iz leta 1994 je pomembna prelomnica v njeni upravni zgodovini. Sledile so dvoletne razprave glede delitvene bilance premoženja nekdanje domžalske občine. Zaradi nepopolne zakonodaje so bili zapleti tudi pri razdelitvi pristojnosti med državno upravo in lokalno samoupravo. Nove občine so v primerjavi z dotedanjimi izgubile pristojnosti na področju gospodarstva in davčne politike. To je bilo za domžalsko občino z izrazito industrijsko-obrtno usmeritvijo velika sprememba v njenem delovanju, omejenem le na ustvarjanju pogojev za njun razvoj, pomenilo pa je tudi izgubo finančne samostojnosti. Vladna služba za lokalno samoupravo je šele leta 1998 izdelala

Župan Toni Dragar od leta 2006 naprej

vini. Sledile so dvoletne razprave glede delitvene bilance premoženja nekdanje domžalske občine. Zaradi nepopolne zakonodaje so bili zapleti tudi pri razdelitvi pristojnosti med državno upravo in lokalno samoupravo. Nove občine so v primerjavi z dotedanjimi izgubile pristojnosti na področju gospodarstva in davčne politike. To je bilo za domžalsko občino z izrazito industrijsko-obrtno usmeritvijo velika sprememba v njenem delovanju, omejenem le na ustvarjanju pogojev za njun razvoj, pomenilo pa je tudi izgubo finančne samostojnosti. Vladna služba za lokalno samoupravo je šele leta 1998 izdelala

katalog pristojnosti občin, v katerem je navedla dvajset različnih njihovih delovnih področij.

Ker so podrobnejši podatki o izvajanju samoupravnih pristojnosti na vseh področjih, zlasti v periodičnih informativnih biltenih Občine Domžale, lokalnih glasilih in občinski spletni strani, bomo v tem prispevku navedli le nekatere razvojne značilnosti in dosežke. Ti so rezultat skupnih prizadevanj pluralne sestave občinskega sveta, občinske uprave, zavodov, podjetij, krajevnih skupnosti in društev. Na obseg občinskih dejavnosti pa vplivajo zlasti finančne zmogljivosti, ki jih skoraj v celoti določa država, občine pa imajo le skromne možnosti za pridobitev lastnih virov.

Na območju vseh krajevnih skupnosti in ob njihovem sodelovanju so bila izvedena velika in raznolika komunalna dela, povezana tudi z varstvom okolja. Na desetine kilometrov je bilo asfaltiranih in preplastenih cest, obnovljenega ali zgrajenega vodovodnega in kanalizacijskega omrežja ter opravljene druge komunalne dejavnosti. Glavni izvajalec je bilo Javno podjetje Prodnik, ki je prispevalo tudi sredstva omrežnine uporabnikov. V prvem desetletju je bila izvedena plinifikacija in z njo povezana druga dela. V zadnjih letih je potekala izvedba dveh velikih medobčinskih projektov, nadgradnja čistilne naprave in obnova vodovoda. Zlasti v zadnjih obdobjih so bila obsežna dela tudi na zeleni osi ob Kamniški Bistrici, s katerimi so bili ustvarjeni nadstandardni pogoji za rekreacijo. Občina si je prizadevala omiliti stanovanjske težave socialno šibkih. Občinski svet je sprejemal tudi prostorske načrte Občine Domžale, zadnjega celovitega leta 2018.

Izboljšanje komunalnih struktur je tudi pomembna osnova za gospodarski razvoj. V domžalski občini se je v začetku devetdesetih let začel proces propadanja zlasti industrijskih podjetij, ki so bila vezana na jugoslovanski trg, in zdaj uspešno delujejo le tri velika podjetja. To je vplivalo tudi na veliko izgubo delovnih mest, ki jih je v zadnjem obdobju okoli 10.000. Zato se mora približno polovica delovno aktivnih prebivalcev občine zaposliti v sosednjih zaposlitvenih središčih. Za občinsko gospodarstvo pa je pomembno naraščanje obrtnih in manjših podjetij, ki ustvarjajo skoraj 60 odstotkov delovnih mest in jih povezuje Območna obrtno-podjetniška zbornica Domžale, njihov razvoj pa podpira tudi občina. V Domžalah se je zlasti v zadnjem obdobju razmahnila trgovska dejavnost z velikimi centri. V mestu imajo podružnice vse večje banke. Tudi kmetijstvo je bilo deležno občinskih subvencij. Velik interes za domačo hrano kaže dober obisk tržnice, ki je bila v zadnjem času razširjena. Na turističnem področju se je v zadnjih letih povečala prepoznavnost domžalske občine, za kar zdaj skrbi posebna občinska služba za turizem.

Največ sredstev je občina namenila za delovanje in objekte v vseh družbenih dejavnostih. Občina financira otroško varstvo, z gradnjo novih vrtcev in adaptacijami oddelkov je v zadnjem času presešla načrtovano 85-odstotno vključenost otrok v predšolske ustanove. Z gradnjami novih učilnic in adaptacijami, ureditvijo okolice šol in njihovo energetske sanacije, financiranjem materialnih stroškov in nudenjem denarne po-

moči socialno šibkim učencem je občina ustvarila pogoje za njihovo nadstandardno delovanje. Največji naložbi sta bili izgradnja devetletke v Dragomlju (2006) in podružnične šole Ihan (2017). V srednjem šolstvu je bila velika prelomnica oblikovanje Srednje šole Domžale s Poklicno in strokovno šolo ter Gimnazijo leta 2002.

Tudi tradicionalno bogate kulturne dejavnosti so doživele napredek. Leta 1998 je bila končana obnova Kulturnega doma Franca Bernika in začelo je bogato delovanje tega zavoda. V njegovem okviru delujejo tudi Likovna galerija, Menačenkova domačija in od leta 2012 tudi Slammnikarski muzej. Leta 2005 je dobila nove prostore Knjižnica Domžale, ki je v njih razširila in modernizirala dejavnost ter postala ena najuspešnejših splošnih knjižnic v Sloveniji. Tudi ljubiteljska kulturna dejavnost je bila deležna nekaj naložb, največjih Poletno gledališče na Studencu, ki je s festivalom obogatilo slovensko poletno kulturno življenje. Domžalska občina glede na razvitost in kakovost tekmovalnega športa in rekreacijskih dejavnosti zasluži naziv športna občina, kar je tudi rezultat velikih naložb v kar 26 različnih športnih in rekreacijskih objektov ter delovanja Zavoda za šport in rekreacijo Domžale. Izjemno pomemben prispevek k dejavnostim na kulturnem, športnem, izobraževalnem, humanitarnem in drugih področjih ter širši prepoznavnosti Domžal pa dajejo številna društva, za katere se občina z razpisi prizadeva ustvariti gmotne pogoje za njihovo delovanje. Občina posebej financira tudi izboljšanje opremljenosti prostovoljnih gasilskih društev in gradnjo gasilskih domov, hkrati tudi krajevnih domov. Za izboljšanje sistema zaščite in reševanja pa je bil pomemben začetek delovanja novega zavoda leta 2016 s poklicno gasilsko enoto.

Na socialnem področju je večina pristojnosti prevzela država, ki je določila tudi kriterije za socialne podpore. Občina sofinancira pomoč na domu in posameznikom tudi oskrbnine v domovih za ostarele. Za starejšo generacijo je bil pomemben tudi začetek delovanja zasebnega Medgeneracijskega centra Bistrica leta 2002. Občina povečuje tudi sredstva za pomoč socialnim upravičencem. Razpisuje tudi štipendije in financira delovanje Centra za mlade. Na zdravstvenem področju si Občina Domžale skupaj s sosednjimi občinami prizadeva za širitev dejavnosti Zdravstvenega doma Domžale in njegovo boljše opremljenost, financira pa tudi nekatere preventivne zdravstvene dejavnosti. Za nadaljnji razvoj Zdravstvenega doma pa je pomembna odločitev občinskega sveta leta 2019 o gradnji prizidka in garažne hiše pri njem.

Vse navedene dejavnosti so namenjene izboljšanju življenjskih razmer in kulture bivanja občanov. Ob letošnjem jubileju so strokovnjaki ugotovili, da je leta 1995 zaživela lokalna samouprava v novi podobi. Novih 212 občin, med katerimi ima Občina Domžale po razvitosti in številu prebivalstva visoko mesto, pa je v poltretjem desetletju pomembno k razvoju Slovenije in bi zaslužile večjo gmotno podporo države. □

(Vire in literaturo sem navedel v delu Nastanek Mestne občine Domžale leta 1952, str. 107–110)

Občinski sveti v mandatnih obdobjih 1995–1998, 2002–2006 in 2010–2014

NSI / LJUDMILA NOVAK, EVROPSKA POSLANKA

Kriza koronavirusa in naša skupna moč

Ljudje smo prepletenost sveta in negativne učinke globalizacije prvič resnično občutili ob finančni krizi leta 2008. Kriza pandemije boleznih covid-19 (koronavirus), ki je že decembra lani izbruhnila na Kitajskem v mestu Wuhan, pa ponovno dokazuje, kako je v današnjem globaliziranem svetu pomembna samooskrba.

Težko je razumeti dejstvo, da bo zdaj prav Kitajska priskočila na pomoč Italiji s svojimi zaščitnimi oblekami, maskami in zdravili. To kaže predvsem na to, kako so Evropska unija (EU) in njene članice pretirano odvisne od mednarodnega okolja. Dejstvo je, da mora EU sprejeti učinkovitejšo politiko za večjo samooskrbo na področju proizvodnje zdravil in zanje pomembnih sestavin.

Na ravni EU je treba okrepiti sodelovanje na vseh področjih, še posebno pa pri izmenjavi informacij in pomoči pri zagotavljanju ustreznih zmogljivosti v bolnišnicah. Pri tem imam v mislih zlasti respiratorne naprave.

Prav tako je treba ljudem na najbolj prizadetih območjih sporočiti, da niso osamljeni, in da pristojni delajo vse, kar je v njihovi moči, da bo ta virus premagan.

In nenazadnje, ne smemo pozabiti na gospodarski vpliv krize, ki jo doživljamo. To, da bo zagotovilo prišlo zaradi pojava koronavirusa tudi do gospodarske krize, ni več vprašanje.

Vsem prizadetim gospodarskim dejavnostim je treba zagotoviti sredstva za pomoč pri ohranjanju njihove likvidnosti, banke pa naj razmislijo o možnosti, da bi podjetja lahko zaposila za zamenjavo kratkoročnih posojil z dolgoročnimi.

“ Na ravni EU je treba okrepiti sodelovanje na vseh področjih, še posebno pa pri izmenjavi informacij in pomoči pri zagotavljanju ustreznih zmogljivosti v bolnišnicah. Pri tem imam v mislih zlasti respiratorne naprave.

Ponekod so ljudje že izpraznili prodajne police trgovin v strahu, da bo motena preskrba s hrano. V času krize se marsikaj spremeni, zato je nujen tudi premislek, ali v Sloveniji naredimo dovolj za povečanje prehranske samooskrbe. Večkrat slišimo, da se nekaj ne splača pridelovati doma, ker je v trgovini cenejšje. Če bomo v Sloveniji vse najboljše površine pozidali, veliko smo jih že, domače vrtničke pa zanemarili, potem bomo še bolj odvisni od drugih, ki pa bodo v krizi najprej poskrbeli zase in za svoje, tako kot pri dobavi zaščitnih mask in druge opreme.

A kakorkoli že, vsi ekonomski in drugi ukrepi ne bodo zalegli, če ljudje ne bomo najprej sami poskrbeli za svoje zdravje. Zato na tem mestu želim spomniti, kako pomembno je upoštevati predloge in ukrepe zdravstvene stroke pa tudi drugih državnih institucij. To pa je tudi čas, da se vrnemo k naravi in živimo bolj zdravo. Verjamem, da lahko skupaj premagamo tudi to krizo.

LMM / METOD MARČUN

Občinski svet ali politična arena?

Dobro leto so potrebovali, da so prešteli sedeže v OS in so izoblikovali potrebno večino za udeležanje političnih ciljev (o. p.: projektov). Ker si koalicija ni zagotovila udobne večine, so namesto sodelovanja izbrali pot ignorance (odklanjanja). Seje občinskega sveta pri obravnavi ključnih projektov prostorskega umeščanja potekajo v smislu preštevanja glasov ali celo o umiku točke. Slabo ali pomanjkljivo pripravljena gradiva vodijo v nepotrebno tratenje časa z razpravo o primernosti, namesto o vsebinski problematiki – Brinje s tehničnimi pregledi za tovorna vozila, bloki-Oljarna V7/7, sklep o javni koristi za zemljišča v Depali vasi, kjer so bili preslišani predlogi in pobude krajanov, KS, civilne iniciative ... halo! Pričakovali bi več pozornosti in doslednosti pri odpravljanju nepravilnosti, na katere je opozoril NO, in upam, da ne bo ostalo zgolj pri priporočilih! Čigava pa je odgovornost za neracionalno porabljen denar za preplačane projekte ali pa ni rezultatov? Narejene študije za SPB, projekt z gradbenim dovoljenjem za kopalnišča, solarna avtobusna postaja, izdelana na osnovi skice ... Nasprotno pa se včasih temeljito pripravijo na točko, kadar želijo koalicijski izbranci pokazati svoje mišice. Podžupanja Renata Kosec je na občinski seji celo izrabila proceduralni postopek za obtoževanje in obračunavanje s posamezniki in tako imenovano 'ekipo'. Navsezadnje tudi

“ Dogajanje v zadnjih dneh nam je pokazalo, kako ranljiv je človek, kako ga lahko na kolena spravi nekaj tako majhnega in nevidnega, kot je virus. Zato upam, da se bo koalicijska elita iz tega kaj naučila in bo ponovno vzpostavila sodelovanje in kulturo dialoga, ker lahko samo s skupnimi močmi uspešno premagamo trenutno situacijo in vse zastavljene cilje.

njena zahteva o razpravi in prekinitvi točke ni bila na mestu, saj do takrat nismo še niti potrdili dnevnega reda seje! Komuniciranje oziroma povezovanje v javnem sektorju poteka drugače kot v zasebnem, ampak to naj ne služi kot izgovor in opravičilo za nepotrebno politično obračunavanje. Dogajanje v zadnjih dneh nam je pokazalo, kako ranljiv je človek, kako ga lahko na kolena spravi nekaj tako majhnega in nevidnega, kot je virus. Zato upam, da se bo koalicijska elita iz tega kaj naučila in bo ponovno vzpostavila sodelovanje in kulturo dialoga, ker lahko samo s skupnimi močmi uspešno premagamo trenutno situacijo in vse zastavljene cilje.

NSI / PEREGRIN STEGNAR, PREDSEDNIK OO

Zazidalci ali OPPN-ji v Domžalah

Zakaj smo tako nemočni v Občinskem svetu Občine Domžale, ko iščemo soglasja za nove zazidalce in želimo bolj prislunhiti krajanom? Tu najbolj izstopata dva zazidalca. Prvi je znani »D-29/1 Brinje«, to je pred vstopom v Domžale pri izvozu z avtoceste (AC), kjer so tudi ustanovili civilno iniciativo za spremembo namembnosti tega zazidalca, ki prinaša krajanom veliko neprijetnih stvari. Najbolj izstopa hrupna dejavnost, ki je tam načrtovana, in to so tehnični pregledi tovornjakov. Kot da ni dovolj, da imajo tam že pralnico in parkirišče za tovornjake. Krajanje niso proti mirni podjetniški dejavnosti in stanovanjski gradnji, ki bi bolj spadala v to okolje pod Šumberkom. Opozarjajo, da bo tako načrtovana gradnja povzročala tudi prometne probleme.

Druga taka zadeva je območje z uradnim imenom »V7//Oljarna-jug«. V drugi obravnavi je zdaj treba na hitro sprejeti OPPN, čeprav ni dorečeno s tamkajšnjimi prebivalci, kaj predlagajo, kaj si želijo in kaj za njih ni sprejemljivo. Prizadeti so se tudi sami pozanimali, kdo je kupec tega območja in kakšne ima reference. V javnosti namreč kroži informacija, da gre za zadolženo podjetje brez zaposlenih, za njim pa naj bi stal nek ruski lastnik.

“ Vsem je jasno, da so ob vходу in izhodu iz AC tu že zdaj zastoji in to predvsem zaradi velikega števila vozil in temu neprimerno urejenega križišča pred vstopom izstopom iz AC. Poleg tega pa je v bližino Šumberka, ki je zaščiten park, in njegovo sososko nesmiselno tlačiti tako dejavnost. Vendar je žal večina svetnikov to potrdila.

Imamo pa še problem zaprtja železniškega prehoda v Depali vasi, kjer je treba speljati cesto do prizadetih hiš, ker bodo morali zapreti njihov nezavarovani železniški prehod. Na predzadnji seji so prišli prizadeti krajanje Depale vasi s svojim predlogom, pa je bila ta točka kar umaknjena z dnevnega reda, njim pa ni nihče prislunhnil, ker je bilo že na prejšnji seji rečeno, da ni nobene druge možnosti, kot so razlastitve.

Pa naj zdaj po vsem tem še kdo reče, da Domžale niso 'prostor zadovoljnih ljudi'!

LISTA REZA / ALENKA RESINOVIČ REZA IN ROK UČAKAR GRAŠIČ

#Ostanidoma

#Ostanidoma, zaupaj pristojnim in se posvečaj vsemu, kar spoštuješ in ljubi in kar ne vključuje druženja s prijatelji, znanci ali sorodniki.

Lista Reza se vsem vnaprej zahvaljuje za potrpljenje in upoštevanje ukrepov. S skupnimi močmi bomo premagali neusmiljeno koronavirusno bolezen, a življenje po #ostanidoma verjetno ne bo več takšno, kot smo ga bili vajeni. Predvsem bomo bolj cenili tesne osebne stike, ki jih, kar se zdaj še posebej dobro kaže, še kako potrebujemo.

Za svoje starše, otroke, tete, strice, druge sorodnike, prijatelje, sodelavce, znance in obče

“ #ostanidoma – ponavljaj to do konca epidemije in vzdržuj kondicijo za nove zmage.

Ljudstvo naj velja: #ostanidoma. Ponavljaj to do konca epidemije in vzdržuj kondicijo za nove zmage.

#ostanidoma

NSI / TADEJA ŠUŠTAR, SVETNICA IN POSLANKA

V NSi na prvo mesto postavljamo interese Slovenije

Svet Nove Slovenije je podprl vstop stranke v vlado. Najprej smo zagovarjali predčasne volitve, ker nismo verjeli, da je na vse pretekle izjave političnih strank mogoče sestaviti vlado. V dvoletnem mandatu vlade se bomo osredotočili na ključne probleme na področju zdravstva, varstva okolja, demografije, decentralizacije in debirokratizacije.

Koalicijska pogodba je za večino članov NSi sprejemljiva, ni pa optimalna. V stranki smo pričakovali drznejše poteze predvsem na področju zdravstva, saj želimo odločno in hitrejšo odpravo čakalnih vrst.

Ker ne bežimo pred odgovornostjo, smo izbrali izjemno težke resorje: socialo, infrastrukturo in obrambo. To so področja, kjer nas čakajo številni izzivi.

Za nami je že skoraj polovica mandata tega državnega zbora. Tudi v prihodnje se bom trudila uresničevati pogumne ideje v skupno dobro vseh ljudi, predvsem pa naših občank in občanov. Prav tako si bom prizadevala za dolgotrajno oskrbo starejših in skrajšanje čakalnih vrst v zdravstvu. V času krize in hitro naraščajočih okužb s koronavirusom vidimo, da naš zdravstveni sistem šepa, da se kljub predhodnim zatrjevanjem vlade, NIJZ-a in drugih organizacij, da smo na krizo pripravljeni, vidimo, da temu ni tako. Ukrepi so bili prepozni in virus, ki najbolj ogroža starejše in osebe z zdravstvenimi težavami, se hitro širi. Šele po izbruhu okužb se zapirajo šole, vrtci, zdravstveni domovi in drugi uradi, kar samo omejuje razplamten požar. V državnem zboru smo imeli vsak teden nujno sejo odbora za zdravstvo na temo koronavirusa, naša poslanka

“ Koalicijska pogodba je za večino članov NSi sprejemljiva, ni pa optimalna. V stranki smo pričakovali bolj drzne poteze predvsem na področju zdravstva, saj želimo odločno in hitrejšo odpravo čakalnih vrst.

Iva Dimić je v poslanskem vprašanju predsedniku vlade v odhodu zastavila vprašanje glede slabe pripravljenosti na vse bolj grozeče epidemije, ta pa ji je v posmehljivem, celo malo ciničnem tonu odvrnil, zakaj si želi virusa v Sloveniji, da zganja paniko in da je za vse poskrbljeno.

Želim si, da bi število okužb v naši občini pa tudi nasploh v Sloveniji in po svetu čim prej omejili in virus izkoreninili. Nujno je, da vsi upoštevamo preventivne ukrepe, ki preprečujejo širjenje okužb in tako poskrbimo za naše najranljivejše skupine. Če imate zame kakšno vprašanje ali pobudo, sem v teh kriznih časih dosegljiva na mail tadeja.sustar@nsi.si, lahko pa se oglasite v poslanski pisarni (če ste seveda zdravi) vsak ponedeljek od 9. do 10. ure na Ljubljanski 58 v Domžalah.

ZELENI SLOVENIJE / GREGOR HORVATIČ, SVETNIK

Zelenih Slovenije kljub političnim pritiskom ne boste utišali!

Pritiski, grožnje in poskus izsiljevanja s strani koalicijske stranke SDS na moje delo v Občinskem svetu občine Domžale ter na moje izjave v medijih, dan pozneje je JKP Prodnik brez utemeljenega razloga odpuštil tri agencijske delavce Kariere, ker so se pridružili novemu sindikatu VIR PRO-DNIK, na teh mestih pa že zaposlili nove.

Do danes še nisem dobil odgovora glede protesta zaposlenih septembra 2019 zoper lastnice, občine Domžale, Moravče, Lukovica, Mengeš in Trzin!

»Horvatič, če se ne boš malo umiril s tem tvojim kritiziranjem in pisanjem, vam bomo fuzbalerjem zmanjšali sredstva, ali pa ne boste dobili nič.«

Izjava, s katero je bila kršena ustavna pravica svobode izražanja, je bila uradno izrečena pred preostalimi člani in članicami sveta KS Dob pri Domžalah ter tudi pred predsednico sveta KS Dob. O poskusu izsiljevanja Nogometnega kluba NK Roltek Dob in njegove nogometne šole je bilo klubsko vodstvo obveščeno in je tako kot jaz ostro obsodilo poskus izsiljevanja z grožnjami o ukinjanju finančnih sredstev klubu, saj s tem ne bo prizadeta uprava kluba, ki sicer zagotavlja 90 odstotkov finančnih sredstev, pač pa otroci-nogometaši. Moja funkcija tiskovnega predstavnika v klubu ni z ničemer povezana z delom občinskega svetnika.

“ O poskusu izsiljevanja Nogometnega kluba NK Roltek Dob in njegove nogometne šole je bilo klubsko vodstvo obveščeno in je tako kot jaz ostro obsodilo poskus izsiljevanja z grožnjami o ukinjanju finančnih sredstev klubu, saj s tem ne bo prizadeta uprava kluba, ki sicer zagotavlja 90 odstotkov finančnih sredstev, pač pa otroci-nogometaši.

Dejstvo je, da s svojim političnim delom in pisanjem sporočam javnosti objektivne informacije, ki so očitno nekemu 'trn v peti', saj glede na naslednje dogodke zadevajo problematiko Prodnik, zato pozivam vodstvo Občine Domžale k odgovoru, lokalni SDS pa k javnemu opravičilu javne razžalitve. Hkrati pozivam vse skupaj, da takšna dejanja, ki so v nasprotju z 39. členom Ustave Republike Slovenije, ostro obsodijo, akterje pa pokličejo na odgovornost, saj bomo le tako vsi skupaj pred takšnimi dejanji varnejši.

SD / MARJAN RAVNIKAR

Kdaj dolgotrajna oskrba starejših

Kljub predčasnemu razpadu še ene od slovenskih vlad se morajo prizadevanja, da bo slovenska država čim prej poskrbela za ureditev dolgotrajne oskrbe starejših, nadaljevati, smo menili udeleženci na posvetu o ureditvi dolgotrajne oskrbe, ki ga je pripravil Forum starejših SD osrednje Slovenije.

Dolgotrajna oskrba je rdeča nit dejavnosti, odkar je bil forum ustanovljen. Vedno znova opozarjamo, da je to preveč resen problem, da bi se do njegove rešitve obnašali malomarno, kot se zdaj, je poudaril Franc Hočevar, predsednik Foruma starejših SD. Številna udeležba na posvetu pa je potrdila, da je tema ne samo zanimiva, ampak je problematika pereča in zahteva takojšnje ukrepanje, kar so izpostavili številni razpravljalci. Poudarjali so, da forum ne sme biti le posvetovalno telo, temveč mora pripraviti konkretne predloge – tako za področje zakonodaje kot njeno realizacijo, da bi to zahtevno nalogo v Sloveniji v najkrajšem mogočem času uredili in tudi takoj poskrbeli za starejšo generacijo. Glede na vse podatke ni več dvoma, da mora biti to prednostna naloga v Sloveniji. Udeleženci smo z velikim zanimanjem prisluhnili tudi predsednici združenja za dostojno starost Srebrna nit Biserki Marolt Meden in se strinjali z njo, da starejši dejansko že kar nekaj let niso prioriteta nobene od vlad. V društvu si po njenih besedah prizadevajo za dostojno in varno starost za vse. Želi si, da bi

“ Udeleženci smo z velikim zanimanjem prisluhnili tudi predsednici združenja za dostojno starost Srebrna nit Biserki Marolt Meden in se strinjali z njo, da starejši dejansko že kar nekaj let niso prioriteta nobene od vlad.

vsi živeli čim dlje v svojem domačem okolju in da bi ustrezno pomoč dobili neodvisno od socialnega statusa oziroma zneska pokojnine.

Udeleženci posveta smo si bili enotni, da se je treba čim več pogovarjati, glasno opozarjati na konkretne probleme in jih tudi ustrezno reševati. Podprli smo predlog Srebrne niti, da bodo na novo vlado skupaj naslovili zahteve, ki jih je treba uresničiti takoj. Treba bo oblikovati združeno platformo vseh, ki želijo prispevati k urejanju področja skrbi za starejše. Predvidenih je še več takšnih posvetov z namenom konkretnih pogovorov o posameznih rešitvah problematike dolgotrajne oskrbe.

LTD / MAG. RENATA KOSEC, PODŽUPANJA

Ostanimo odgovorni, ostanimo zdravi

V Sloveniji se je zaradi epidemije covid-19 nenkrat vse ustavilo. Znašli smo se v situaciji, ki je nepredvidljiva in se spreminja iz dneva v dan, od nas pa terja premišljene in odgovorne odločitve. To so tudi časi, namenjeni sočutju, solidarnosti ter sledenje navodilom in ukrepom pristojnih institucij.

Štab civilne zaščite Občine Domžale, katerega članica sem tudi jaz, je bil aktiviran še pred razglasitvijo epidemije covid-19. V štabu smo na podlagi ocene stanja v sosednji Italiji takoj sprejeli in izvedli posamezne predhodne ukrepe ter z vso resnostjo pristopili k svojemu delu. Štab CZ v vsem tem času koordinira vse aktivnosti in dejavnosti organov in služb sistema zaščite in reševanja Občine Domžale, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za omejevanje epidemije. Trenutno je v aktivnosti vključeno več kot sto pripadnikov.

ZD Domžale se je v teh razmerah še posebej izkazal s svojo organiziranostjo in fleksibilnostjo, saj izvajajo, zaradi zaprtja ZD Kamnik, nujno medicinsko pomoč še na območju občine Kamnik. Prav tako naj izpostavim Center za zaščito in reševanje Domžale, prostovoljna gasilska društva, OO Rdečega križa Domžale, tabornike, skavte, druge organizacije in vse prostovoljce, ki v teh razmerah nudijo svojo pomoč. Zahvala gre tudi občinski upravi Občine Domžale, javnim podjetjem, zavodom, organizacijam, trgovcem,

“ Ponosna sem, da sem lahko del te velike družine, saj vsi skupaj delujemo strokovno, odgovorno, usklajeno in premišljeno, ne glede na dejstvo, da se situacija spreminja iz uro v uro.

učiteljem in vsem, ki se trudijo, da bi trenutne razmere čim manj ohromile naša življenja.

In nenazadnje ... zahvaljujem se občanom in občankam, da sledijo našim navodilom in ukrepom, da ostajajo strpni, razumevajoči in da se trudijo pomagati sočloveku v stiski. V teh razmerah si moramo zaupati, držati skupaj in svojo energijo usmerjati v pomoč drugemu, predvsem starejšim in vsem, ki so osamljeni in sami. Zato jih pokličimo, saj jim že pogovor lahko zelo veliko pomeni.

Vsem nam želim, da še naprej ostanemo odgovorni in zdravi!

Vrag je vzel šalo – Domžalčani padli najnižje v zadnjem desetletju

Po 25 odigranih krogih je koronavirus prekinil tudi prvo slovensko nogometno ligo. Okroglo usnje je za nedoločen čas postavljeno v kot, pogled na lestvico pa po dobrih dveh tretjinah z vidika domžalskih nogometašev katastrofalen.

NK DOMŽALE Marca so Domžalčani odigrali tri tekme, preden se je celotna (športna) Slovenija tako rekoč ustavila. Kriza se je na teh treh tekmah še poglobila, saj so varovanci Andreja Razdrha zabeležili nova dva poraza, ob tem pa prišli še do domačega remija proti Celju. Tekma se je končala z rezultatom 1:1, oba zadetka pa so dosegli gostje, drugega v svojo mrežo. Pri rumenih je bil še najbližje zadetku novinec, Južnokorejec Dohyun Kim, ki je zatresel vratnico. Sledil je poraz proti Bravu z 1:2, čeprav so Domžalčani preko Slobodana Vuka v 55. minuti povedli, a že tri minute pozneje prejeli izenačujoči zadetek, nato pa še drugega za nov poraz. Na zadnji tekmi proti Aluminiju so dvakratni državni prvaki začeli bolj podjetno, a po nemnosti kapetana Senijada Ibričića prejeli poceni zadetek, in igra se je še enkrat več sesula. Za končnih 1:3 je z domžalskim zadetkom poskrbel Teni Husmani v 90. minuti.

Domžalski nogometaši so na petih spomladanskih srečanjih zabeležili štiri poraze in en remi. Zdrsnili so na deveto mesto na prvenstveni lestvici, ki prinaša dodatne kvalifikacije v boju za obstanek v Prvi ligi. Kritike, ki letijo tako na

vodstvo kot trenerja, so vedno glasnejše, zaslužijo pa si jo tudi nogometaši. Od visokoletečih ciljev do trdega padca bi lahko naslovili (dozdajšnje) sezono članskega dela NK Domžale.

Simon Rožman se je poslovil po osmih prvenstvenih tekmah s popotnico štirih neodločenih rezultatov in štirih porazov. Slasti zmage na tekmah med 14. julijem, ko se je začela sezona 2019/20, in 1. septembrom ni okusil. Razdrh jih je na naslednjih 12 tekmah vknjižil sedem, a nato na uvodnih petih tekmah 'pomladi' zatajil – bilanca remija in štirih porazov je katastrofalna. Koronavirus in prekinitev tekmovanja se tako zdi kot naročena, da se v klubu odločijo, kako zadevo peljati naprej.

Imamo najboljši mladinski pogon. Nogometno šolo, ki ima veljavo. A na drugi strani je bila povprečna starost začetne članske enajsterice na zadnjih dveh srečanjih skoraj 28 let. Doma vzgojenih igralcev ni bilo v kadru. Ekipa je v povprečju več kot dve leti starejša od tiste z začetka sezone pod taktirko Rožmana. Zagotovo nič kaj obetavno v danih razmerah.

DOMEN JARC

FOTO: NKDOMZALE.SI

Trener Andrej Razdrh spomladi ne najde zmagovitega recepta.

Dobljani za uvod v pomlad vknjižili zmago z 2:0 nad Gorico in nove tri točke

Uvodno tekmo spomladanskega dela prvenstva v 2. SNL NK Roltek Dob odigral na domačem igrišču

NK ROLTEK DOB Članska ekipa NK Roltek Dob, ki jo v spomladanskem delu prvenstva vodi izkušeni Dejan Djuranovič, je v uvodnem krogu spomladanskega dela prvenstva v 2. SNL v domačem Športnem parku Dob pri Domžalah gostila trenutno drugouvrščeno ekipo v prvenstvu ND Gorico ter jo ugnala z 2:0.

Za Dobljane je gol dosegel Dario Kolobarič, pri gostih pa je bil osmoljenec tekme Matteo Tomiček, ki je zatresel lastno mrežo in Dobljanom prispeval gol za zmago z 2:0.

Domači trener Djuranovič je na tekmi opravil vse tri menjave, v igro pa so vstopili Gašper Hrovat, Tibor Gorenc Stankovič in Simon Gregorin.

Gostujoči trener Borivoje Lučič je prav tako opravil vse tri menjave, v igro pri Gorici pa so vstopili še Tjaš Begič, Tim Matič in Goran Trivunovič.

GREGOR HORVATIČ

SLUŽBA ZA STIKE Z JAVNOSTJO NK ROLTEK DOB

OBČINA DOMŽALE

prostor združevalnik črni

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v petek, **24. aprila 2020**.

Rok za oddajo prispevkov je v četrtek, **9. aprila 2020, do 12. ure**.

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa in komentar k fotografiji.

Prispevke lahko oddate v nabiralniku na stavbi Kulturnega doma Franca Bernika Domžale ali na naš e-naslov.

V skladu z odlokom o javnem glasilu Občine Domžale Slammik nenaročeni prispevki ne bodo honorirani, končno odločitev o objavi prispevkov in njihovi dolžini pa sprejema uredništvo. Za vsa vprašanja smo vam na voljo na e-naslovu: urednistvo.slammik@gmail.com

ODSLEJ NUDIMO VARNE IN ENOSTAVNE NAKUPE IZ DOMAČEGA FOTELJA

Ker spodbujamo odgovorno vedenje, so vse naše poslovalnice do nadaljnjega zaprte. Vse, kar v tem času potrebujete, vam bomo preko spleta ali telefona zagotovili v naši poslovalnici ETIS v Domžalah.

Nudimo vam:

- Varen nakup bele tehnike, malih gospodinjstvih aparatov, vrečk za sesalce, kave Illy, čistil, praškov in rezervnih delov za domače mojstre
- Dostavo do vrat vašega doma
- Varen način plačila brez kontakta

Za vse informacije in naročila smo vam na voljo na komericiala@etis.si ali na **040 721 200**.

www.etis.si

ETIS 50 LET

#ostanidoma, za vse ostalo poskrbimo mi.

Rovinj 2020: Priprave MNŠ NK Roltek Dob uspele z odliko

Tudi letošnje zimske priprave naših mladih upov so tradicionalno potekale v hrvaškem Rovinju, seveda tako, da nič ni bilo prepuščeno naključjem ali celo negativnim presenečenjem.

NK ROLTEK DOB Priprav se je letos udeležilo več kot 120 nogometašev naše otroške in mladinske nogometne šole iz selekcij U10, U11, U12, U13, U15, U17 in U19 NK Roltek Dob.

Nogometaši so trenirali dvakrat na dan na stadionu NK Rovinj, skupaj s trenerji in spremljevalnim osebjem pa so bili nastanjeni v hotelu Eden Rovinj.

Poleg rednih treningov so vse selekcije odigrale tudi prijateljske tekme, in sicer z ekipami NK Kovinar Maribor, NK Schwabing 1962 München, Ivančna Gorica in NK Rovinj. Eno bolj zanimivejših srečanj je bila tudi prijateljska tekma med trenerji in kadeti NK Roltek Dob. Na vseh srečanjih so se veselile ekipe naše nogometne šole, razen na zadnji omenjeni tekmi, kjer je v trdem boju za vsako žogo 'učitelju uspelo premagati svojega učenca'.

Vsi udeleženci so imeli v sklopu hotelskih kapacitet na voljo tudi fitnes in notranji bazen, seveda pa ne gre pozabiti na prehrano, za katero je odlično poskrbelo hotelsko osebje hotela Eden Rovinj. NK Roltek DOB se zahvaljuje osebju Hotela Eden – Maistra Select za prijaznost in skrb ter odlično hrano in nastanitve. V raj v Rovinju se zagotovo spet vrnemo! Morda bo kdo te besede v na-

daljevanju vzel kot 'samohvalo', a je prav, da pohvalimo naše nogometaše in trenerje, saj so bili pravi ambasadorji našega nogometnega kluba, na-

šega domačega kraja, Doba pri Domžalah in naše domače občine Domžale ter nenazadnje tudi naše domovine Slovenije. Zahvala in pohvala je seve-

da na mestu tudi staršem naših nogometašev, saj ste tudi vi del te uspešne nogometne zgodbe, brez vas seveda ni nas.

Ne smemo pa seveda pozabiti na vodstvo ŠD Dob in predsednika Bojana Gasiorja, ki je hkrati tudi direktor našega generalnega sponzorja Gostinskega podjetja Trojane, ter Marjana Cerarja, direktorja NK Roltek Dob in vodje MNŠ NK Roltek Dob, ki je bil tudi vodja priprav.

Vodstvo ŠD DOB in NK Roltek Dob sta seveda glavna organizatorja priprav, ki sta skupaj s sponzorji GP Trojane, NLB-Nova ljubljanska banka, Roltek, d. o. o., Eltekoma, d. o. o., Dob, Krajevna skupnost Dob pri Domžalah in Občina Domžale, priprave tudi omogočila.

Še nekoga bomo pohvalili in se mu zahvalili. Naša legendarna šoferja avtobusa Elvis Lee in Nuke Lee, ki se nikoli na svoji poti ne izgubita! Elvisu Čauseviču in Nukretu iz Avtobusnih prevozov Gerčar se zahvaljujemo za varno in udobno vožnjo do naše baze na pripravah v Rovinju ter seveda ob povratku domov.

Redna poročanja iz Rovinja v živo ste lahko spremljali tako na naših družbenih omrežjih facebook, instagram in twitter kakor tudi na naši spletni strani www.nkdob.si, kjer si lahko ogledate fotoreportažo priprav.

GREGOR HORVATIČ

SLUŽBA ZA STIKE Z JAVNOSTJO NK ROLTEK DOB

Jan Emberšič z državnim rekordom do zlata na DP in norme za EP

Koronavirus je dodobra zarezal tudi v atletski koledar tekmovanj, a še preden se je Evropa začela vrteti okoli njega, se je z izjemnim dosežkom na državnem prvenstvu za mlajše mladince izkazal Jan Emberšič.

ATLETSKI KLUB DOMŽALE Ptuj je na začetku marca gostil Zimsko prvenstvo Slovenije v metih za članski in mlajše mladinski kategoriji, na katerih so člani Atletskega kluba Domžale osvojili štiri medalje. Z naskokom je s svojim rezultatom izstopal 16-le-

tni Jan Emberšič, ki je pet kilogramov težko kladivo zalučal 70,04 metra daleč. Tekmece je pustil več kot pet metrov zadaj, s preseženo magično mejo 70 metrov pa je izboljšal tudi slovenski rekord, ki ga je od leta 2005 z rezultatom 69,65 m držal To-

maž Bogovič. Jan je s tem dosežkom izpolnil tudi normo za evropsko prvenstvo za mlajše mladince, ki bi ga morala poleti gostiti Italija, a vprašanje je, kaj se bo s tem in preostalimi (atletskimi) tekmovanji v prihodnjih mesecih sploh zgodilo.

Z medaljo okoli vratu so se iz Ptuja vrnili še trije mlajši mladinci. V metu kladiva se je z osebnim rekordom 51,03 metra izkazala Janina Drolc, ki je morala premoč priznati le Lauri Dekanovič iz ljubljanskega Kronosa (55,03). Svoj lanski dosežek je Janina preseгла za dva metra in pol. Do bron je nato v metu kopja prav v zadnji, šesti seriji, prišla Žana Planinšek. Vse je že kazalo, da bo Žana, ki je januarja bronasto medaljo že osvojila na Prvenstvu Slovenije za pionirje U16 v suvanju kroglice, tokrat končala na nevhvaležnem četrtem mestu. A prav v zadnji seriji je kopje z njene roke poletelo 36,90 metra daleč, s čimer je za vsega centimeter prehitela do pred tem tretjevrščno tekmovalko. Prav tako po bronu pa je posegel tudi Matic Križman v metu diska. Z metom, dolgim 35,30 metra, je izboljšal svoj osebni rekord, ki ga je dosegel lani s 34,16 metra. Na Ptuj so sicer nastopili še štirje mladinci in mladinke, Alenka Pirnat, Ana Spahič, Tia Emberšič in Aljaž Kuhar iz AK Domžal, ki pa so bili prekratki za napad na zmagovalni oder.

Marec pa se ni iztekel po željah maratonce Martina Ocepka. Najprej je branjenje lanske zmage na Gradiškem polmaratonu v Bosni in Hercegovini zaključil že po sedmih kilometrih, potem ko je zaostal za vodilno skupino in zaradi slabše označenosti proge zgrešil traso ter odstopil. Konec marca pa bi moral nastopiti še v Zagrebu na Balkanskem prvenstvu v polmaratonu, ki pa je zaradi znanih razlogov prav tako odpadlo.

Košarkarji Helios Suns predčasno zaključili sezono

Izbruh novega koronavirusa jo je pošteno zagodel tudi košarkarjem. Da klubi in igralci ne bodo predolgo čakali v negotovosti, je Košarkarska zveza Slovenije sprejela sklep, s katerim so se tekmovanja pod njenim okriljem zaključila, vrstni red pa ni določen.

Tekma proti Olimpije je bila (nepričakovano) zadnja v sezoni 2019/20.

KK HELIOS SUNS Sezona se je za košarkarje Helios Suns tako končala po treh odigranih krogih drugega dela tekmovanja v Ligi za prvaka. Zmaga in dva poraza sta bila izkupiček tega dela tekmovanja, ko bi moštva lovila kar najboljšo izhodišče pred izločilnimi boji. Za Domžalčane je bila naprej na gostovanju premočna Polzela (75:84), nato so s kolektivno igro – štirje igralci so presešli mejo enajstih točk – strli favorizirano Koper Primorsko s 64:62, za konec pa morali priznati premoč Olimpije. Ljubljanska ekipa je v Domžalah vodila od uvodnih minut dalje in prepričljivo slavila z 82:69. Le razpoloženi Blaž Mahkovic s 23 točkami je bil tokrat premalo za zmago.

Ob tem so Sunsi svoje zaključili tudi v regionalni Ligi ABA 2, potem ko so v predzadnjem krogu doma izgubili s Splitom s 75:89 ter tako izgubili še zadnjo možnost, da bi se prebili v polfinale tega tekmovanja. Domžalski košarkarji so bili ob razigranih Mahkovcu in Urbanu Omanu, ki sta srečanje zaključila s 16 doseže-

nimi točkami, enakovreden tekmeec vse do zadnje četrtine, nato pa so popustili. Škripal je predvsem skok, ki so ga 'oranžni' izgubili kar z 18:34. Končni razplet tega tekmovanja še ni znan, a za domžalsko ekipo to ne igra pomembne vloge.

»Jubilejna, 70. sezona našega kluba se je iz znanih razlogov žal končana predčasno. Dozdajšnje rezultate lahko ocenimo izključno pozitivno, saj smo dosegli vse zelene cilje. Zahvaljujem se igralcem, trenerjem in ostalim sodelavcem za trud, ki so ga vlagali od prejšnjega poletja. Konec tekmovalne sezone nikakor ne pomeni konca našega zanosa, da strnemo moči in se čim bolj pripravimo na naslednjo sezono,« je za spletno stran kluba dejal direktor KK Helios Suns Matevž Zupančič.

Košarkarji bodo doma še naprej vzdrževali dobro pripravljenost, v svojo bitko pa se podajajo v pisarnah, kjer bo treba sestaviti kar najboljši mozaik pred sezono 2020/21.

DOMEN JARC

FOTO: HELIOS-SUNS.SI

Jan Emberšič ter njegov oče in trener Danilo

DOMEN JARC

ŠPORT

Mladi domžalski košarkar

Januarja 2020 na Akademsko-košarkarskem izletu v ZDA

Andraž Hren, dijak 2. letnika Gimnazije Bežigrad, ki igra košarko v KK Lastovka, se je od 14. do 24. januarja 2020 udeležil Akademsko-košarkarskega izleta v ZDA. Na povabilo EBS-a (Elite Basketball Showcase) se je s še enajstimi dijaki, ki igrajo košarko v Grosupljem, Ljubljani in Mariboru, odpravil na Florido, kjer so se spoznavali z načinom šolanja na Collegu in Univerzi. Ogleli so si Rollins College, kjer jih je toplo sprejel tudi Matej Sušec. Poleg Collega so si ogledali še dve univerzi, in sicer Univerzo UCF ter University of Miami. Ker pa je bil izlet namenjen košarkarjem, so fantje na Floridi opravili tudi štiri treninge ter odigrali tri tekme z vrstniki iz Amerike. Seveda so si vzeli čas in ogledali potek treninga NCAA košarkaške ekipe ter tudi prvenstveno tekmo v ligi NCAA. Na koncu izleta so si ogledali še dve NBA tekmi Miami Heatov. Na prvi tekmi so Heati gostili ekipo Sacramento, pri kateri je pomočnik naš nekdanji selektor Igor Kokoškov, ki je fante prišel tudi pozdravit. Po končani tekmi so se srečali še z našim asom Goranom Dragičem, ki jim je razkazal celotno poslopje dvorane American Airlines Arena, ter jim razložil, kar so želeli vedeti o načinu življenja vrhunškega športnika v ZDA. Akademski izlet je bila zelo koristna izkušnja za fante, saj so dobili vse potrebne informacije o tem, kaj vse je treba narediti, da lahko študiraš v ZDA. Prav tako so dobili zelo koristne informacije o tem, kako sam študij poteka v ZDA in kako je možno združevati študij s športom. Najpomembnejša informacija je bila ta, da ni 'vse samo šport', ampak, da se daje ogromen poudarek tudi znanju, saj so študenti športniki (ang. the

student-athlete) v prvi vrsti študenti, ki jim razne športne štipendije omogočajo tudi napredovanje v zelenih športnih disciplinah.

Na koncu bi se rad zahvalil še Občini Domžale in košarkaškemu klubu Lastovka, ker znajo prepoznati mlade uspešne športnike, ki združujejo izobrazbo in šport. Košarkarski klub Lastovka in njihovi trenerji omogočajo Andražu potencialen košarkarski razvoj, hkrati pa tudi igranje med starejšimi selekcijami. Že drugo sezono zapored igra v mladinski ekipi, čeprav še ni dopolnil 17 let. Izkušnje in informacije, ki jih je prejel na tem izletu, so zanj neprecenljive ter velika spodbuda za nadaljnje delo, tako v šoli kakor tudi v košarki.

TOMAŽ HREN

Državni prvakinja in podprvakinja

Soboto, 7. marca 2020, je zaznamoval težko pričakovan vrhunec leta, državno prvenstvo za člane in članice v športnih borbah.

SANKUKAI KARATE KLUB DOMŽALE Tekmovanje, ki ga je tudi letos gostil Karate klub Domžale, se je začelo ob 12.30 s predtekmovanjem. V finalni del se je uvrstilo 20 tekmovalcev, ki so se pred številnimi navijači pomerili za najvišja mesta. Finalni del, ki se je začel ob 15. uri, je z nagovorom vseh prisotnih odprl podžupan Občine Domžale Marjan Ravnikar. Nagovoru je sledila slovenska himna, nato pa so bili na vrsti domžalski otroci, ki so prikazali nekaj zelo atraktivnih demonstracij. Sledil je še prikaz dovoljenih in prepovedanih udarcev in tekmovanje se je začelo.

Prvi so nastopili člani, kjer so se najbolje odrezali karateisti iz Karate kluba Forum. Tudi domžalski karateisti so se odlično borili, žal pa jim je za

višjo uvrstitev tokrat zmanjkal kanček športne sreče. Med članicami so se dekleta odlično odrezala. Vse do finala sta se prebili obe domžalski tekmovalki. Tjaša Šinkovec Savšek je na koncu osvojila drugo mesto, državna prvakinja v absolutni kategoriji članic pa je postala Teja Grad. Iskrene čestitke!

Znani so tudi pokalni zmagovalci za leto 2019, ki bodo svoja priznanja prejeli na 2. pokalni tekmi v aprilu. Med starejšimi dečki je pokalni zmagovalec postal **Anže Žalec**, med članicami pa je največ točk zbrala aktualna državna prvakinja **Teja Grad**.

Na prav vse tekmovalce smo zelo ponosni in jim želimo na njihovi športni poti še naprej veliko uspeha!

TJAŠA Š. SAVŠEK

Iskrene čestitke ob dnevu žena

TVD Partizan Domžale se s svojo več kot stoletno tradicijo lahko pohvali, da je v njegovem okviru prva in vsa naslednja spretnosti in znanja – tako iz rekreacije kot posameznih športov, pridobila vrsta generacij.

TVD PARTIZAN DOMŽALE Najmlajši, mladi in starejši pa tudi danes v njem najdejo svoje priložnosti za rekreacijo in šport. Marsikoga so prvi uspehi iz TVD Partizan odpeljali na različne uspešne tekmovalne poti in nanj niso nikoli opazili.

Ena izmed sekcij, ki se lahko pohvali z odlično udeležbo in dolgoletno tradicijo, je tudi sekcija članic pod vodstvom vaditeljice Anice. Na to skupino so v TVD Partizan še posebej ponosni, saj je rekreativk vsako leto več, telovadnica na Osnovni šoli Domžale pa vsak ponedeljek zvečer tako priložnost za sproščujočo telesno aktivnost, ki vsebuje vse elemente zdrave vadbe, pri čemer vaditeljica upošteva tudi najnovejše metode vadbe. Dekleta si utrdijo mišice, razgibajo sklepe, popravijo gibljivost in ravnotežje, predvsem pa nekaj dobrega naredijo zase. Srečanja so seveda tudi priložnost za klepet in druženje. Rekreativke rade prihajajo na vad-

bo in so zelo vesele tudi najmodernejših metod, ki jih vaditeljica najštevilnejše sekcije v TVD Partizan. Anica, ki je za svoje delo prejela že več priznanj, jih pridno uvaja v telovadne ure ter jih s tem naredi še pestrejše. Največje priznanje pa ji pomenijo zadovoljna dekleta, ki rade redno in z veseljem prihajajo na raznovrstno vadbo.

Ena izmed tradicij TVD Partizana Domžale, povezana s sekcijo deklet, ki je v zgodovini le malokrat odpadla, je prijetno srečanje ob mednarodnem dnevu žena – 8. marca. Tudi letos te tradicije niso pozabili. Vodstvo, predvsem fantje, so ponedeljkov večer polepšali z voščilom predsednika TVD Partizan Janeza Bizjaka, ki jim je iskreno čestital in se jim hkrati zahvalil, ker tako uspešno sodelujejo v delu društva, z veliko torto in nageljčkom za vsako obiskovalko rekreacije. Posebej so se razveselili prihoda svoje ustanoviteljice in dolgoletne, tudi ča-

stne članice Ele Košir, ki je pred kratkim praznovala 90. rojstni dan. Tudi jubilančka je ob 8. marca prejela nagelček, ob njem pa še šopek cvetja ter iskreno voščilo za njeno dobro zdravje in prijetno počutje – tudi med njimi.

Kamenček v mozaik prijetnega praznovanja dneva žena je na slovesnosti pridala še znana domžalska slikarka Mojca Vilar, ki redno obiskuje rekreacijo. V hvaležnost za prizadevanje TVD Partizan Domžale in organizacijo različnih vadb je podarila sliko našega mesta, ki bo uspešno društvo tudi v prihodnosti spominjala na odlično delo.

V skladu z dolgoletno tradicijo je vodstvo TVD Partizan, ki jim za uspešno delo in prijetno druženje iskreno čestitamo, podobno prireditev pripravilo tudi ob materinskem dnevu, kjer so bili glavni junaki najmlajši člani in članice društva ter njihovi starši.

VERA VOJSKA
FOTO: KRISTINA BRODNIK

Koronavirus ustavil tudi namiznoteniške dejavnosti

Dvanajstega marca je prišlo obvestilo Olimpijskega komiteja Slovenije ter Namiznoteniške zveze Slovenije, da se začasno prekličejo vsa namiznoteniška tekmovanja in ustavijo vse klubske dejavnosti.

To smo seveda nemudoma upoštevali, saj je zdravje pač na prvem mestu. Je pa bilo pred tem datumom kar nekaj tekmovanj, na katerih so naši tekmovalci in tekmovalke dosegli odlične uspehe. Naj jih nekaj omenim.

V Kidričevem je potekal 3. odprti turnir RS za kadete in kadetinke. Luka Jokič je bil peti, med 16 najboljših pa se je vrstil še Andraž Maček. Na Rakeku pa je med seboj na odprtem turnirju RS prekrizalo namiznoteniške loparje 58 mladincev in 39 mladink. Po predtekmovanju (igralo se je v skupinah) so najboljši napredovali v finalni del, kjer so igrali na izpadanje. Od naših mladincev so se v finalni del uvrstili Mitja Zavec, Aljaž Goltnik, Adam Rakun in Rok Grad, pri mladinkah so se v finalni del uvrstile Gaja in Tara Kobetič ter Živa in Brina Markič. V četrtfinalu mladink se je žreb malo poigraval, saj sta se med seboj pomerili sestri Tara in Gaja Kobetič. Zmagala je mlajša Gaja Kobetič, ki je za napredovanje med štiri najboljše z rezultatom 3:2 premagala sestro Taro in osvojila tretje mesto. Pri mladincih je bil Aljaž Goltnik peti ter Adam Rakun deveti.

Na Rakeku je potekalo tudi državno prvenstvo RS za člane in članice (posamezno, dvojice in mešane dvojice). Nastopilo je 76 članov in 35 članic iz vseh slovenskih namiznoteniških klubov. Pri članih so naš klub zastopali Andraž Avbelj, Klemen Jazbič.

Rok Trtnik, Aljaž Frelih, Tim Pavli, Mitja Zavec, Aljaž Goltnik in Nejc Erjavec, pri članicah pa Katarina Stražar, Ana Tofant in Tara Kobetič. Poročam lahko o izjemnem uspehu – Katarina Stražar je osvojila eno zlato in eno srebrno medaljo, Ana Tofant pa eno srebrno in eno bronasto. Tekmovanje je sicer postreglo s presenetljivimi rezultati. Največje je bilo v kategoriji članov, kjer je Deni Kožul iz Logatca v finalu premagal Darka Jorgiča in osvojil naslov državnega prvaka. Tudi pri članicah je bilo podobno, saj se prve štiri nosilke niso uvrstile med prve štiri. Po igranju v predtekmovanih skupinah so se v finalni del tekmovanja uvrstile vse tri naše članice. Nekaj uvrstitev: člani posamezno – Klemen Jazbič deveti; članice posamezno – Katarina Stražar druga in Ana Tofant peta. Članice dvojice – naslov državnih prvakinj sta osvojili Katarina Stražar s soigralko Aleksandro Vovk (NTK Krka), viceprvakinja sta

naša Ana Tofant s soigralko Leo Pavlin (NTK Arrigoni Izola). Mešane dvojice – tretje mesto Ana Tofant s soigralcem Gregorjem Komacom (ŽNTK Maribor), peto mesto pa naša dvojica Tara Kobetič s soigralcem Rokom Trtnikom.

Mednarodna tekmovanja so bila zaradi koronavirusa prestavljena ali odpovedana, potekalo je samo evropsko prvenstvo za člane in članice do 21 let (U-21) v Varaždinu. Ana Tofant in Katarina Stražar sta tam odlično zastopali barve slovenske reprezentance; Ana se je uvrstila v četrtfinale in bila le korak oddaljena od medalje, a je izgubila dvoboj s Švedinjo Christino Kallberg.

V času zimskih počitnic smo zavzeto trenirali ter se pripravljali na tekmovanja (ligaška, slovenska prvenstva in mednarodna tekmovanja), a žal je razvoj okužb s koronavirusom začasno zaustavil vse naše aktivnosti in tekmovanja.

BESEDILO IN FOTO: JANEZ

Utrinek z našega treninga med zimskimi počitnicami

*Ko pošle so ti moči,
zaprl trudne si oči,
in čeprav spokojno spiš,
z nami še naprej živiš.*

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 85. letu starosti sklenil naš dragi mož, oče, brat, svak, tast in stric

Martin Juteršek

iz Doba

Iskrena zahvala vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in darovane svete maše.

Posebno zahvalo izrekamo župniku Juretu Ferležu za obisk na domu in čutno opravljen obred slovesa, predsedniku PGD Dob Robertu Hrovatu in predsednici Krajevne organizacije Združenja borcev za vrednote NOB Dob - Krtina Veri Vojska za ganljiv poslovljni govor.

Hvala gasilcem PGD Dob, poklicnim gasilcem Centra za zaščito in reševanje Domžale, gasilcem sektorja Dob - Vir, Krajevni organizaciji Združenja borcev za vrednote NOB Dob - Krtina, DU Naš dom Dob, podjetju Lek, cvetličarni Vijolica, Pogrebni službi Vrbančič in pevcem Krt za sočutno zapete pesmi.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam stali ob strani in se skupaj z nami poslovili od njega ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Vsem, tudi neimenovanim, iskrena hvala.

Vsi njegovi

*Veseli s teboj smo živeli,
žalostni, ker te več ni,
ostali so živi spomini,
z nami potuješ vse dni ...*

ZAHVALA

Dne 25. februarja 2020 nas je v 80. letu starosti zapustil naš dragi mož, ati, stari ata, tast, stric in bratranec

Lado Jeretina

električar v pokojju z Rodice

Iskreno se zahvaljujemo medicinskemu osebju bolnišnice dr. Petra Držaja in osebni zdravnici dr. Poloni Burja iz ZD Domžale za dolgoletno zdravniško skrb, vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem, nekdanjim sodelavcem, gasilcem PGD Jarše - Rodica za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče, darove za maše in župnijo ter gospodu župniku Matjažu Križnarju za lepo opravljen poslovljni obred.

Žalujoci: žena Marinka ter hčerki Nuša in Barbara z družinama

*Tako tiho, skromno si živila,
takšno tudi življenje si imela,
zdaj rešena si vseh bolečin,
za teboj ostal bo lep, a boleč spomin.*

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 92. letu starosti sklenila naša draga mama

Cilka Grčar

roj. Mezek
iz Dragomlja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem in Zvezi borcev za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Še posebej se zahvaljujemo g. župniku Marku Jeromlu za opravljen pogrebni obred, Pogrebni službi Vrbančič za organizacijo pogreba in pevcem. Vsa pohvala in zahvala osebju Doma starejših občanov Domžale. Manca, hvala ti za poslovljne besede babici. Iskrena hvala!

Vsi njeni

*Za dobrote tvojih rok
ostala je beseda hvala,
ki v srcu bo ostala
in večno lep spomin na te.*

ZAHVALA

V devetdesetem letu je za vedno zaspala naša mama, stara mama, prababica, teta in sestra

Kristina Šuštar

rojena Zarnik
iz Zgornjih Jarš

Hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem, ki ste jo poznali, za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše. Zahvala tudi cerkvenim pevcem s Homca za lepo petje ter škofu Franciju in gospodu župniku za opravljen pogrebni obred.

Njeni najbližji

*Ni smrt tisto, kar nas loci,
in življenje ni, kar družni nas.
So vezi močnejše,
brez pomena zanje so razdalje, kraj in čas.
(Mila Kačič)*

ZAHVALA

V 71. letu je svojo življenjsko pot sklenil dragi

Roman Lenassi

iz Zaboršta

Iskreno se zahvaljujemo za vsa izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče ter darove za dobrotelne namene. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovo zadnjo pot. Hvaležni smo za njegovo življenje in njegovo neizmerno ter nesebično ljubezen, s katero bo za vedno ostal med nami.

Družini Lenassi in Šlibar

*Tako tiho skromno si živel,
takšno tudi si življenje imel,
zdaj rešen vseh si bolečin,
za teboj ostal bo lep, a boleč spomin.*

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 71. letu starosti sklenil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

Drago Vodlan

s Homca

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za sočutne besede, izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in darove za svete maše, cerkev in Karitas. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo homškimi gasilcem, pogrebni službi, gospodu župniku Janezu Grčarju za poslovljne besede ter pevcem za lepo zapete pesmi.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 82. letu sklenila naša draga mama, babica, prababica, sestra in teta

Marija Majdič

rojena Čad

Ob slovesu drage mame se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vsa izrečena sožalja, darovane sveče in svete maše. Hvala g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred, Pogrebni službi Vrbančič in pevcem za izvedbo pogreba.

Posebno zahvalo izrekamo osebju Doma upokojencev Domžale in vsem, ki ste ji kadarkoli pomagali ob dolgi in težki bolezni.

Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti in jo ohranjate v lepem spominu.

Olga in Breda z družinama ter ostalo sorodstvo

*Nič več hrepenenja,
nič več bolečin,
veter me pomirja,
sanjam, da živim.*

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 87. letu starosti sklenila naša draga

Ivana Bastar

rojena Kušar

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom za izrečena sožalja, sveče in rože ter osebju DOS Horjul za oskrbo in nego.

Vsem, tudi neimenovanim, iskrena hvala.

Vsi njeni

*Glej, zemlja si je vzela,
kar je njeno.
A kar ni njeno,
nam ne more vzeti.
In to, kar je neskončno
dragoceno, je večno
in nikdar ne more umreti.
(Svetlana Makarovič)*

V 97. letu je ugasnilo življenje drage mame, ljube babice

Danijele Gerbec

roj. Ravnikar
dolgoletne stanovanke Doma starejših občanov,
Karantanska 5 v Domžalah

Iskrena hvala vsem v Domu starejših občanov za izjemno skrb in sočutje v zadnjem obdobju njenega življenja. Hvala vsem, ki ste jo obiskovali, ji lepšali dneve, jo imeli radi. Hvala sorodnikom in prijateljem, da smo jo skupaj pospremili k večnemu počitku.

Njeni: Darija, Franc, Nejc, Nada z družino

*Vse na svetu mine,
vse se spremeni,
le spomin na tebe ostaja
in z nami naprej živi.*

V SPOMIN

18. marca je minilo 20 let, odkar si nas za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedek in pradedek

Valentin Gorjup

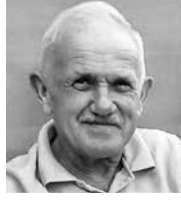
iz Radomelj

Hvala vsem, ki se ga s prižgano svečko ali kako drugače spominjate in mu pokažete, da ste ga imeli radi in da ga niste pozabili.

Tvoji: žena Slavka, Robert, Tine in Renata, vnuki in pravnuki

ZAHVALA

V 74. letu nas je nepričakovano zapustil brat in stric

Jurij Rode

iz Nožic

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in ga ohranjate v spominu.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Nepričakovano nas je v 80. letu zapustila naša draga mami, mama, prababica, sestra, teta in tašča

Pavla Lenček

Kajženkova mama s Krtine
4. 1. 1941–25. 2. 2020

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovane sveče in svete maše.

Hvala gospodu župniku Juretu Ferležu za lepo opravljen pogrebno sveto mašo. Zahvala tudi dr. Tomažu Mušiču in patronažni službi za dolgotrajno zdravljenje. Zahvala tudi pevcem in trobentaču ter Pogrebni službi Vrbančič.

Žalujoci: vsi njeni

OBJAVE

Odšla si mnogo prerano s potjo nedokončano,
čep rav tvoj dih je zastal,
spomin nate bo vedno ostal.

V SPOMIN

21. marca je minilo 15 let, odkar si se je od nas za vedno poslovila naša draga hčerka

Darja Peterc

rojena Gorjup
iz Moravč

Hvala vsem, ki se je spominjate, postojite ob njenem grobu in jo skupaj z nami nosite v svojih srcih.

Tvoji: mami Slavka, brata Robert in Tine ter sestra Renata z družinami

Glej, zemlja si je vzela, kar je njeno.
A kar ni njeno, nam ne more vzeti.
In to, kar je neskončno dragoceno,
je večno in nikdar ne more umreti.

(Svetlana Makarovič)

22. februarja 2020 je v 80. letu starosti zaspala
naša draga mama, babica in prababica

Valentina Černe

Hvala vsem za izrečeno sožalje!

Vsi njeni

V SPOMIN

maestru
Vladimirju
Kranjčeviću

V nedeljo, 9. februarja 2020, se je od nas poslovil naš dragi prijatelj prof. Vladimir Kranjčević. Pobudnik in gonilna sila Gostičevih dni je bil eden od uglednih dirigentov, njegovo umetniško delo je zaznamovalo drugo polovico 20. stoletja, pri čemer pa je na glasbenem področju deloval tudi širše.

Bogat repertoar iz pomembnih del hrvaške in svetovne glasbene literature je med svojo glasbeno kariero poustvaril z ansambli, ki jih je vodil ali sodeloval z njimi: bil je šef-dirigent Komornega orkestra Vatroslav Lisinski, Zbora HRT, Zagrebških madrigalistov, Simfonijskega orkestra HRT, Glasbene produkcije RTB in Komorne opere v Zagrebu.

Ko je v 70. letih prejšnjega stoletja prevzel Akademski zbor Ivan Goran Kovačić, ga je hitro popeljal do visokega kvalitetnega nivoja, zato so ga iskali tudi izven meja takratne države, saj je zbor lahko izvajal tudi najzahtevnejša dela iz svetovne vokalno-instrumentalne zakladnice.

Svoje delo na področju zborovske glasbe je zaokrožil prav z dolgoletnim sodelovanjem s Slovenskim komornim zborom – današnjim Zborom Slovenske filharmonije – s katerim je od leta 1995 ustvaril niz koncertov v Sloveniji in na Hrvaškem ter posnel deset zgoščenk s skupnim naslovom Antologija hrvaške zborovske glasbe, s čimer je izpeljal edinstven podvig, ki omogoča trajni vpogled v resnično vrednost hrvaške zborovske glasbe.

Ob neprestanem in dinamičnem umetniškem delovanju je delal tudi kot pedagog in bil mentor sto in enemu diplomantu Akademije za glasbo v Zagrebu, bil je dolgoletni direktor Glasbene šole Vatroslava Lisinskega v Zagrebu, utemeljitelj, umetniški vodja in ravnatelj Varaždinskih baročnih večerov ter ravnatelj Opere HNK v Zagrebu, v Sloveniji pa je zasnoval in soustvarjal prireditve v spomin na opernega pevca Jožeta Gostiča – Gostičeve dneve.

Za znamenitem koncertu ob 100. obletnici rojstva Jožeta Gostiča je leta 2000 v cerkvi na Homcu združil velike hrvaške in slovenske operne umetnike. V naslednjih letih so sledili Slavnostni koncerti opernih solistov Opere HNK Zagreb ter SNG Opera in balet Ljubljana v Kulturnem domu Franca Bernika v Domžalah. Zato je bil letošnji slavnostni koncert posvečen spoštljivemu spominu na maestra Vladimirja Kranjčevića, ki pa smo ga morali zaradi nastalih razmer s širjenjem koronavirusa odpovedati in prestaviti na poznejši termin.

Člani Kulturnega društva Jože Gostič Homec smo prof. Vladimirju Kranjčeviću, tudi častnemu članu društva, hvaležni za vse, kar smo doživeli z njim, in za izjemen dar, da smo lahko bili njegovi prijatelji.

V SPOMIN

Valentina Biba
Černe

Ob koncu februarja smo se na domžalskem pokopališču poslovili od upokojene knjižničarke Valentine Bibe Černe. Njene sodelavce pa tudi številne obiskovalce domžalske knjižnice nanjo vežejo lepi spomini. Z njeno pomočjo smo takrat mladi knjižničarji spoznavali zanimivo in pestro delo, saj ji nikoli ni bilo težko pomagati, nas učiti in uvajati v skrivnosti tega lepega poklica. Gospa Valentina, naša Biba, nam je bila velika učiteljica.

V knjižnici Domžale, ki je takrat delovala pod okriljem Delavske univerze in domovala na Kolodvorski ulici, se je zaposlila leta 1976 in z Marijo Zupanc, še eno domžalsko knjižničarsko legendo, sta bili dolga leta izjemno priljubljeni med domžalskimi bralkami in bralci.

Biba je bila 'živa' enciklopedija. Poznala je vse, no, res skoraj vse pisatelje in njihova dela ter nam z veseljem pripovedovala ob nepogrešljivi kavi (in včasih tudi cigareti) vsebine knjig. Tudi bralce domžalske knjižnice je odlično poznala. Ne samo, da je vsakemu našla primerno knjigo, podarila mu je lep nasmeh, toplo besedo, po potrebi pa tudi tolažbo. Mnogi v knjižnico niso prišlo samo po knjige, ampak tudi zato, ker so v Valentini-Bibi našli osebo, ki je bila vedno pripravljena pomagati vsakemu v še tako težki situaciji. Naš poklic ima namreč več razsežnosti. Mnogokrat se 'moramo spremeniti' tudi v socialne delavce, psihologe, pedagoge, tolažnike in celo varuške ... V vseh teh situacijah se je Valentina zelo dobro znašla, zato so jo bralci imeli zelo radi.

V času, ko je knjižnica imela svoje prostore na Kolodvorski ulici, je delo potekalo povsem 'ročno'. Vsak bralec je imel svojo kartoteko s člansko številko, ki so bile urejene po datumi in abecedi. Iz knjige, ki si jo je bralec izbral, smo vzeli vloženi knjižni listek in ga dodali njegovi kartoteki. Tudi nove knjige smo morali vpisovati ročno. Da so knjige bile dalj časa lepe in služile svojemu namenu, smo jih zavijali v ovitke, ki smo jih sami oblikovali s pomočjo strojčka za varjenje plastike. Ko se je hotela umakniti, je bilo prav zavijanje knjig eno najljubših Bibinih opravil.

Imeli smo ločena oddelka za odrasle in za mladino. Kotiček za malčke, cicibančke, je bil majhen, toda opremljen z veliko človeške toplote, ljubeznijo ter razumevanjem do naših najmlajših bralcev. V njem so bili pleteni stoli in mala okrogla mizica. Ker je bilo denarja za nakup knjig, kaj šele za opremo, zelo malo, sta gospa Valentina Biba in takratna vodja knjižnice Marija Zupanc stole, mizice in tudi bokse za knjige kupili kar iz svojega žepa.

Si sploh lahko predstavljate to predanost, ljubezen do knjige ter nesebičnost do knjižnice? To sta bili knjižničarki Valentina in Marija, ki jima je bila knjižnica več kot drugi dom.

Gospa Valentina Biba je bila zelo večja v ročnih spretnostih. Sama je sešila punčke in ostale igračke, ki so krasile otroški kotiček. Med njimi je bila tudi 'črnka', kajti že takrat ni delala razlik med ljudmi glede na barvo kože, jezik ...

Za tako lep in skrbno urejen kotiček ji je takratna Občinska izobraževalna skupnost Domžale podelila srebrno plaketo Janeza Trdine. Njena predanost mladim bralcem se je kazala na vsakem koraku. Kadar so nas obiskale skupine otrok iz vrtcev in šol, smo z velikim občudovanjem in veseljem spremljali njeno predstavitev knjižnice. Z navdušenjem in iskricami v očeh se je znala približati tudi najbolj dolgočasnemu malčku. Knjige so ob njenem pripovedovanju kar oživele.

Gospa Valentina je bila tudi prava 'mojstrica' v vezanju knjig. Zaradi finančnih težav smo takrat v vezavo dajali le nekatere dragocene knjige: enciklopedije, leksikone, slovarje ... Oblekla si je svojo zeleno haljo (ta barva je bila njena najljubša) ter vzela lepilo in velik čopič. V njenih spretnih rokah je knjiga v trenutku postala kot nova. Kadar smo pripravljali različne razstave, je bila njena lepa pisava izpod vitkih, dolgih prstov tista, ki je na plakatih vabila obiskovalce na ogled.

S selitvijo v prostore bivše Osnovne šole Vencija Perka in z računalniško modernizacijo pa se je v knjižnici marsikaj spremenilo.

Gospa Valentina pa je ostala gospa z velikim srcem. V njeni družbi nam je bilo vedno lepo. Nasmejana, prijetna in dobra sodelavka, elegantno urejena in odišavljena s skrbno izbranim parfumom nam bo vsem vedno ostala v lepem spominu.

Draga Valentina - Biba: hvala vam za vse.

**NEKDANJI IN ZDAJŠNJI KNJIŽNIČARJI IN KNJIŽNIČARKE
KNJIŽNICE DOMŽALE**

SPREJEM ZAHVAL

Glede na trenutno stanje koronavirusa v Sloveniji zahvale in v spomin sprejemamo na e-naslovu slammnik@kd-domzale.si. in pisno (priložite tudi fotografijo in vam jo z računom vrnemo) v nabiralnik pri vходу z zadnje strani Kulturnega doma Franca Bernika Domžale. Prosimo, dopišite vašo telefonsko številko za komunikacijo.

V SPOMIN

Pesnica
Marija Mici Jenc

(1928–2020)

Melodije srca (2003), Duša poje (2005), Ujeta v spomine (2007), Večni krog (2009), Zahod sonca (2011) ter Odmevi časa (2015) so naslovi pesniških zbirk Marije Mici Jenc, dolgoletne najstarejše članice literarnega krožka društva Lipa Domžale, od katere smo se pred kratkim poslovili na domžalskem pokopališču, še posebej pa so se z njenimi pesmimi poslovile njene prijateljice iz krožka.

Že naslovi zbirk povedo, kakšna je vsebina njenih pesmi, v katerih najdemo odmev na njeno življenjsko pot, na družino, prijateljice iz društva Lipa, pa tudi njene Domžale, ki jih je imela resnično rada. V njenih rimah najdemo njeno ljubezen do narave, najdemo pesmi, ki se kritično dotikajo sedanosti, najdemo spomine na strastno igranje harmonike, ljubezen do narodne noše. Ob njenem slovesu se je na njeno življenjsko in literarno pot ozrla njena prijateljica Janka Jerman in med drugim dejala: »In zdaj si obrnila zadnjo stran, a se ni pokazal prazen list. Za teboj ostajajo številne pesmi, ki bodo še dolgo bogatile življenje vseh, ki te imamo radi, saj izžarevajo tvojo moč, nam odpirajo pogled v tvojo dušo in tvoje življenje, ki ti ni prizanašalo. Tvojo mladost je zaznamovala druga svetovna vojna in težko življenje po njej. A si znala premagovati težave in ohraniti življenjsko moč. Nisi tarnala, iskala si rešitve in jih tudi našla. Ostala si pokončna in trdna – tudi potem, ko si izgubila moža in tri ljubljene sinove. Tako te poznamo in tako te bomo tudi ohranili v spominu. Že kot otrok si vzljubila naravo, ki ti je vedno prinašala veselje in sprostitve. Sodelovala si na številnih srečanjih narodnih noš in harmonikarjev ter osvojila več nagrad. Nakvačkala si čudovite prtičke in nam jih poklonila ob praznikih. Z veseljem smo ti prisluhli, ko si nam zrecitala ali zapela stare ljudske pesmi, ki si jih poznala. Rada si prihajala na literarno delavnico, čeprav včasih že težko. Obogatila si naše skupne ure, ker si nam s svojo trdno voljo in bogatim znanjem pokazala, da v življenju med težavami sije tudi sonce. Ne bo te več med nas, a ostajaš med nami. Pridružila si se tistim, ki si jih izgubila.

Na novi poti ti želimo, da se ti izpolni želja, ki si jo nekoč zapisala v pesmi:

*Ko za večno jaz zaspim,
naj se v zvezdo spremenim,
ki za hčerko bo sijala
in ji upanje dajala.*

Sočustvujemo z njo in z vsemi tvojimi, ki te imajo radi in te bodo pogrešali.«

Hvala za vse prijetne trenutke, za pomoč in prijateljstvo, za pesmi, ki ostajajo za vami, spoštovana Mici, in jih ne bomo pozabili. Vašim domačim izrekamo iskreno sožalje.

VERA VOJSKA

OBVESTILO CENTRA ZA SOCIALNO DELO

Spoštovani uporabniki,

glede na pojav koronavirusa v Sloveniji prosimo obiskovalce Centra za socialno delo, da **do nadaljnjega za zaščito vseh uporabnikov vstopajo v prostore centra samo v nujnem primeru.**

S strokovnimi delavkami in delavci **kontaktirajte prek telefona ali prek e-pošte.**

Naši kontakti so objavljeni na spletni strani www.scsd.si/centri-za-socialno-delo.

V primeru, če morate oddati vlogo ali drugo dokumentacijo, jo oddajte v poštni nabiralnik ob vhodnih vratih.

Na tak način želimo zavarovati zdravje vseh občanov in preprečiti širjenje boleznih.

Hvala za razumevanje.

**DIREKTORICA ANDREJA RIHTER
CSD OSREDNJA SLOVENIJA – VZHOD**

MALI OGLASI

Taxi Domžale - prevozi oseb - spremstva starejših - najceneje.
t: 040 608 421

Instrukcije, najcenejše: angleščina, fizika, matematika.
t: 051 775 200

Nudimo vam razrez cistern za kurilno olje
t: 040 872 078

Glede na trenutno stanje koronavirusa v Sloveniji male oglase sprejemamo na e-naslov slammnik@kd-domzale.si. in pisno v nabiralnik pri vходу z zadnje strani Kulturnega doma Franca Bernika Domžale. Prosimo, dopišite vašo telefonsko številko za komunikacijo.

Brezplačen odvoz vseh kovinskih predmetov, pralnih strojev, odsluženih koles, plinskih jeklenk in akumulatorjev.
t: 040 780 078

Bistro Kiwi, Depala vas nudi prostor za zaključene družbe. Možen najem samega prostora.
t: 040 872 078

V SPOMIN

Jože Novak

(1928–2020)

Brez notesa, svinčnika in fotoaparata nikamor – že več kot pet desetletij, mi je ob svojem 90. rojstnem dnevu zaupal dolgoletni dopisnik nekdanjega Občinskega poročevalca in našega Slamnika Jože Novak z Vrhpolja, od katerega smo se v začetku marca poslovili na moravškem pokopališču.

Ob njegovo ime in priimek so domači napisali ljubiteljski novinar, lahko bi napisali tudi ljudski, srčni dopisnik, ki je svoj prvi prispevek v Občinskem poročevalcu, predhodniku Slamnika, v letu 1966, napisal o trgovini na Vrhpolju. Od tedaj je s svojimi prispevki bralce in bralke redno informiral o življenju in delu Moravske doline, ki je bila del velike občine Domžale. Ko smo se ločili, je redno dopisoval o delovanju Društva vojnih invalidov Domžale, pa tudi o drugih dogodkih, saj sta z ženo Angelco, ki mu je zvesto stala ob strani več kot pet desetletij, redno udeleževala raznih slovesnosti, povezanih tudi z občino Domžale. Zanj je bilo značilno tudi natančno arhiviranje prispevkov in fotografij, še posebno pa je bil znan tudi po kratkih sporočilih in globokih misli, ki smo jih bili prijatelji deležni ob praznikih ali kar tako. Svoje sledi je na območju zdajšnje občine Moravče pustil tudi kot tajnik KS Vrhpolje, kot aktivist v Rdečem križu, po upokojitvi v Društvu upokojujencev Moravče, kjer je bil posebej zadolžen za šport in rekreacijo ter informiranje. Bil je tudi član Zveze borcev za vrednote NOB, Društva izgnancev Domžale, posebej pa Društva vojnih invalidov Domžale, kjer je vestno beležil njihove aktivnosti.

Vseskozi je bil pravi kronist tega območja. »Ni dogodka, na katerem sva bila z ženo Angelco, da ne bi pisal o njem,« je povedal, in res smo lahko v številnih glasilih brali njegove prispevke, saj je pisal v Občinski poročevalcu, Slamnik, Moravske novice, Novice iz Moravske doline in Rokovnjača, revijo Vzajemnost, Vzajemno, Družino, Kmečki glas, Vestnik, Svobodno besedo in še kakšen prispevek bi se našel. Navadno so bili njegovi prispevki kratki in jedrati, nikoli brez fotografije, saj tako dogodke ohranja za prihodnje rodove, s tem pa tudi svoje delo, ki ga je spremljalo skoraj vse življenje. Zadnji njegov prispevek v Slamniku je bil objavljen v novembru 2019, kratko sporočilo o jubileju, njegov zadnji.

Prijatelje Jože je zaprl notes, odložil svinčnik, ljubi fotoaparat in se poslovil, ampak samo od pisanja, za katerega smo mu hvaležni in se mu zanj iskreno zahvaljujemo. V naših spominih, in vseh tistih, o katerih si kadarkoli pisal, ostajaš. In naj ti ob slovesu napišem misel, podobno mnogim, kot si mi jih ti poslal na stotine: Kogar ne pozabijo, ta ne umre.

VERA VOJSKA

OBČINA DOMŽALE

OBVESTILO O JAVNEM POVABILU ZA PRIJAVO SOFINANCIRANJA OSTALIH ŠPORTNIH OBJEKTOV IN OPREME TER PARKOV V LETU 2020

Občina Domžale na svoji spletni strani www.domzale.si v zavahku »Objave/javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavlja **Javno povabilo za prijavo sofinanciranja ostalih športnih objektov in opreme ter parkov v letu 2020.**

Rok za prijavo je možen do **30. aprila 2020.**

Številka: 6710-69/2020
Datum: 27. 3. 2020

OBČINA DOMŽALE
ŽUPAN TONI DRAGAR

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU ZA SOFINANCIRANJE INFRASTRUKTURE IN OPREME ZA KULTURNE DOMOVE V OBČINI DOMŽALE ZA LETO 2020

Občina Domžale na svoji spletni strani www.domzale.si v zavahku »Objave/javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavlja **Javni razpis za prijavo sofinanciranja infrastrukture in opreme za kulturne domove v občini domžale za leto 2020.**

Rok za prijavo je možen do **30. aprila 2020.**

Številka: 610-4/2020
Datum: 27. 3. 2020

OBČINA DOMŽALE
ŽUPAN TONI DRAGAR

PISMA BRALCEV

Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenarodenih prispevkov, v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Prispevki za rubriko Pisma bralcev morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter kontakt, na katerem je mogoče preveriti avtentičnost avtorja.

Okolju neškodljivo življenje

Zadnje čase mojo pozornost priteguje informacija, da podnebne spremembe v veliki meri povzročajo ljudje. Menim, da je moj vpliv na okolje zanemarljiv, in želim spregovoriti o nekaterih primerih iz vsakdanjega življenja, kjer bi tudi drugi lahko ravnali tako, da ne bi več doprinali k negativnim podnebnim spremembam (dobro bi bilo, če bi o teh zadevah razmislili povsod po svetu, kjer je to relevantno).

Preberemo lahko, kako je reja živali za meso potratna in kolikšne izpuste povzročata, ker toliko ljudi tako pogosto je meso. Tudi če ga sploh ne bi uživali, bi z ostalo hrano lahko dobili v telo vse potrebne snovi (npr. vitamin B12 se nahaja tudi v jajcih in siru).

Sprašujem se, koliko surovin je potrebnih za izdelavo mobilnih telefonov, ki jih toliko ljudi tako pogosto menja, in kakšne so posledice za to potrebnih posegov v okolje. Lahko bi prenehali s kupovanjem mobilnih telefonov, saj obstajajo stacionarni telefoni in internet, ali pa bi jih uporabljali, dokler se ne pokvarijo oziroma dokler jih je še mogoče popraviti.

Veliko ljudi se vozi z avtom, čeprav bi lahko uporabljali javni prevoz, kolo, hodili peš ali vse to kombinirali. Nekateri imajo res slabe prometne povezave, in lahko bi rekli, da je pri njih to upravičeno, prav tako pri tistih, ki bi sicer za prevoz na delo ali kam drugam porabili precej več časa, vsi ostali pa bi v ta namen morda lahko žrtvovali nekaj svojega časa in truda, na kratke razdalje po možnosti tudi ob nizkih temperaturah in rahlih padavinah.

Pred industrijsko revolucijo je bilo na svetu manj kot milijarda ljudi, danes pa nas je že sedem milijard. Več kot je ljudi, več narave se uniči in bolj se poslabša podnebje, da ne govorimo o problemih zaradi pomanjkanja prostora in virov. Za zagotovitev kakovostnejšega življenja bi bilo zlasti na območjih, kjer je naselitev pregosta, morda dobro razmisliti o zmanjšanju števila prebivalcev, na primer z odpovedjo svoji želji po (več) otrocih zaradi večjih skupnih koristi.

Ta odpoved svojim željam seveda velja tudi za vse druge stvari. Na primer, ko hočeš kupiti kakšen priboljšek, ki vsebuje sestavine iz rastlin, ki rastejo v oddaljenih državah, in se vprašaš, koliko narave se tam uniči, ker si toliko ljudi vseskozi izpolnjuje želje po teh priboljških, poleg tega pa, koliko nafte in surovin za prevozna sredstva se porabi za transport od tam in kako to vpliva na globalno podnebje.

Kogar veseli, se lahko pri vsem, kar dela, vpraša: »Ali je to potrebno?« Če se odgovor glasi »Ne«, lahko to početej opusti, sicer pa razmisli, kolikšna mera oziroma pogostost tega ravnanja bi bila še okoljsko vzdržna.

Nisem opravil nobenih izračunov ali teh zadev podrobneje raziskal, razmišljam pa, ali bi lahko z ustrezno prilagoditvijo ravnanih, omenjenih v tem članku, poleg tega, kar veliko ljudi že zdaj počne (reciklaža, okolju neškodljiva proizvodnja in siceršnje neuničujoče ravnanje z naravo), zaustavili podnebne spremembe ali pa jih celo obrnili v nasprotno smer.

LEON SEDELJŠAK

Prebujanje pomladi

Gozd je najbolj prvobiten del narave. Ko hodiš po gozdnih tleh, poraščenih z mahom, se ustaviš in prisluhneš oglašanju črne ali zelene žolne, detlovem trkanju po suhih drevesnih deblih, gruljenju divjega goloba, si daleč stran od hrupnega vsakdanjika. Tvojo prisotnost zazna šoja in z vreščecim klicem opozori žvrgoleči orkester drobnih gozdnih ptic, da naenkrat utihnejo. Z malo sreče se nekje iz daljave zasliši kukavičje petje, ko oznanja svojo vrnitev iz daljne Afrike. Približa se bajerju, kjer nekaj račjih parov vneta brska za hrano, iz trstičja pa mali ponirek previdno popelje četico mladičev. Na presvetljenih gozdnih predelih, poraščenih s praprotjo, resjem in travami pa nas čez poletje gozd obdara z gobami, borovnicami in gozdnimi jagodami. Iz sence smrek stopiš potem na gozdno jaso in na nebu vidiš par kanj v svatbenem jadrnanju na vzgonskem vetru. V cvetnem razkošju opazuješ metulje, ki srkajo

nektar, pridružujejo se jim čebele in čmrlji. Z bližnjega močvirja nas razveseljuje žabje kvakanje, na ogled pa se postavi tudi belouška, ki ne zamudi priložnosti za obilen obrok. Pravljichen svet, ki nam je bil podarjen. To je Češeniška gmajna, edini ohranjen ravninski gozd v občini, ki se prek Blat in Mlak razteza do Rov. S svojimi prvinskimi danostmi bi moral biti ohranjen zanamcem.

Žal ne bo tako. Občinska oblast načrtuje približno 45 hektarjev veliko industrijsko poslovno cono Želodnik. Brez pojasnila, za katere investitorje in poslovne dejavnosti, za kakšne stroške komunalnega in energetskega opremljanja, ki bodo bremenili proračun. Vemo samo to, da bo razvrednotena naravna krajina, uničen gozd z vsem izjemno bogatim biotopom, da bo bajer spremenjen v zadrževalnik poplavnih vod. Padavine, ki jih zdaj zadržujejo mahovita gozdna tla, bodo ob večjih deževjih z vseh asfaltiranih površin in streh pridrvele v nižje ležeče predele Doba in Podrečja ter jih poplavno ogrožale.

V glavah nekaterih je še vedno prevladujoča misel, da bo PC Železnik prinesla napredek in delovna mesta, v glavah drugih pa zaslužek s prodajo zemljišč. Občinski oblastniki in svetniki, ustavite podivjane konje profitarskih lobijev. Ne posegajte v Češeniške gmajne, Blata in Mlake! Razglasite jih za zavarovano območje.

DOMŽALE, MAREC 2020, JOŽE NEMEC

POMOČ DRUŽINI NA DOMU

Socialna oskrba na domu je namenjena osebam, ki imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje v svojem domačem okolju in se ne morejo oskrbovati same ali ob pomoči svojih bližnjih.

Kdo so upravičenci do socialne oskrbe na domu

- osebe, starejše od 65 let, ki zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, niso sposobne za popolnoma samostojno življenje,
- osebe s statusom invalida po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb,
- druge invalidne osebe, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij,
- kronično bolne osebe in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja,
- hudo bolni otrok ali otrok s težko motnjo v telesnem in duševnem razvoju, ki ni vključen v organizirane oblike varstva.

Obseg socialne oskrbe

- Pomoč pri temeljnih dnevni opravilih, kamor spada pomoč pri oblačenju ali slačenju, pri umivanju, hranjenju, opravljanju osnovnih življenjskih potreb, vzdrževanje in nega osebnih ortopedskih pripomočkov,
- Gospodinjstva pomoč, ki obsega prinašanje enega pripravljene obroka hrane ali nabava živil in priprava enega obroka hrane, pomivanje uporabljene posode, osnovno čiščenje bivalnega dela prostorov z odnašanjem smeti, postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora,
- Pomoč pri ohranjanju socialnih stikov, ki vključuje vzpostavljanje socialne mreže z okoljem, s prostovoljci in sorodstvom, spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti, informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca ter priprava upravičenca na institucionalno varstvo.

Upravičenec je upravičen do pomoči na domu, če potrebuje dve opravili iz dveh različnih sklopov opravil.

Kako do storitve

Storitev se začne na zahtevo upravičenca ali njegovega zakonitega zastopnika. Pred začetkom izvajanja storitve se sklene dogovor o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve.

Kdo so izvajalci socialne oskrbe na domu

Storitev izvajajo socialne oskrbovalke na domu, ki so usposobljene za socialno oskrbo na domu po verificiranem programu usposabljanja.

Trajanje storitve

Neposredno izvajanje storitve na domu upravičenca se lahko izvaja vse dni v tednu največ do 20 ur tedensko. V primeru, ko zaradi potreb upravičenca storitev izvajata dva izvajalca neposredne socialne oskrbe, se lahko število ur mesečno poveča za največ eno tretjino.

Plačilo storitve

Storitev plača uporabnik po ceni, ki jo sprejme občina. Če uporabnik ni sposoben plačati stroškov storitve, niti njegovi otroci ali drugi zavezanci, lahko pri pristojnem Centru za socialno delo prosi za oprostitev plačila.

Osebe s statusom invalida po Zakonu o družbenem varstvu telesno in duševno prizadetih oseb ter oseb, ki prejema trajno socialno pomoč, so po 100. čl. Zakona o socialnem varstvu oproščene plačila storitev v celoti.

Izvajalec storitve

Comett oskrba, d. o. o.
Tbilisijška 57 b, 1000 Ljubljana
Informacije: T: 01 721 10 21, 01 244 31 05; M: 031 740 466
E: oskrba@comett.si, kristina.kobe@comett.si

SIMAX
Domžale Masljeva 11, 1230 Domžale Kamnik Ljubljanska c. 21A (Duplica)
tel. 01 724 16 56 tel. 01 831 17 96
PRENOVLJENA SPLETNA TRGOVINA: www.simax-slo.com
AVTODELI - AVTOMEHANIKA - VULKANIZERSTVO

OKOLJE | NAGRADNA KRIŽANKA

KOLUMNA • KAM GREŠ, ČLOVEK?

ANTON KOMAT

DOMŽALSKI FRIZERJI DREVES

Bil je prelep sončen dan, vendar so bili lokali v Domžalah zaprti in ulice opustele.

Ljudje so izginili z javnih površin. Tu in tam sem videl mlajši par z enim ali dvema otrokoma na sprehodu, kolezarja, ki je odbrzel mimo, še avtomobilski promet je zamrl. Ukrepi oblasti zaradi koronavirusa so povzročili, da so ljudje v svojem mestu postali tujci. Misel mi je preskočila še na eno skupino tujcev, na drevesa, ki rastejo v urbani središču. To so drevesa brez gozda, bitja brez skupnosti, tujci v urbani okolju, samorastniki v pogosto sovražnem okolju. In odločil sem se, da si pogledam, kako uspevajo samorasla drevesa v Domžalah.

Bil je pravi čas, drevje še ni bilo olitano, zato so bila dobro vidna ogrodja krošenj. Izbral sem krožno pot, ki me je vodila od Ceste talcev mimo Srednje šole in parkirišča pred Knjižnico Domžale, po Karantanski mimo Doma upokojencev, na desno po Kolodvorski mimo parkirišča pred pošto in še enkrat desno po prenovljeni Kolodvorski mimo lekarne in levo na Ljubljansko, pa naprej do Češminovega parka in po Slammnikarski nazaj do Ceste talcev. Nič posebnega, kratek sprehod, vendar ravno dovolj dolg, da sem si utrdil prepričanje o stanju urbanih dreves v Domžalah. Stanje je sila pestro, poglavitna ugotovitev pa je, da so stara drevesa visokorastla, stasita, zdrava in primerno negovana, povsem drugačni pa so pogledi na mlada drevesa, ki so bila zasajena pred nekaj leti. Njih lahko opišem z besedami 'groza pohabljenih dreves'. Očitno se je 'napad z verižnimi žagami' začel organizirano dogajati pred kratkim, kajti na starih

in starejših drevesih, razen krajšanja posušenih vej, ni zaznati radikalnih posegov v samo strukturo krošenj. Ob tem se mi postavlja nekaj vprašanj: kdo je pripravil nabor vrst in predlagal način zasaditve mladih drevesc, kdo je uvedel novo modo 'friziranja krošenj dreves', kdo je odobril njeno izvajanje in kdo nadzira samo obrezovanje 'in vivo'? Ne dvomim, da delavci spretno in varno upravljajo verižne žage, toda, kdo je tisti, ki jih usmerja pri njihovem delu, kaj, kje, koliko in kako žagati? Kje se skriva 'mojster frizer' ali bolj grobo rečeno 'kdo je vodja pohabljanja drevesc'? Kajti prav to se dogaja in o posledicah malce pozneje, najprej naj na kratko opišem, kaj sem opazil na kratkem kroženju po središču Domžal.

Že na Cesti talcev je na desni strani vzdolž kitajske trgovine vidnih šest oskubljenih drevesc, ki izražajo iz lukenj na asfaltu v obliki krožnega odseka. Na velikem parkirišču pred Knjižnico Domžale so še mlada drevesa lepo naravno raščena, kar me je razveselilo. Povsem drugačen pogled nudijo iznakažena drevesca na celotni Karantanski ulici mimo Doma upokojencev do križišča z Ljubljansko, skoraj štirideset jih je, in vsaka njihova krošnja ima videz sestavljene kobula (socvetje kobulnic), če se izrazim malce botanično. Tudi ta drevesca izražajo iz lukenj na asfaltu. Ta žalostni prizor prekinejo mogočna drevesa na širšem območju parkirišča trgovine Sam, vendar le za kratek čas, kajti pogled po osi Ljubljanske ceste, mimo občine Domžale in Bernikovega doma nam z obeh

strani ceste ponovno odpre podobe drevesc, tokrat 'pristriženih na obliko brezove metle'. Tudi 'brezove metle' so posajene v male luknje na asfaltu. 'Drevored novodobne žalosti' se konča šele pred Gasilskim domom Stob, ki ga krasí čudovito raščeno staro drevo s krožno klopjo okrog debla. Najbrž še ena od zaslug naših vrlih gasilcev. Skok do Slammnikarskega muzeja ponudi pogled na nedotaknjene lepe platane in dve visokorasli stari brezi. Malce predaha, kajti tu ni zaznati delovanja 'drevesnih frizerjev'. Toda že vrnitev na Kolodvorsko v delu, ki poteka mimo parkirišča pred pošto, prinese nova razočaranja. Nekdo je drevesa zasadil v luknje premera približno enega metra in jih obdal še z železno osmerokotno kletko. Morda v strahu, da se ne bi izkopal in pobegnili v svobodo. Še bolj porazen je pogled na sicer zelo privlačno urejen del Kolodvorske, ki poteka mimo lekarne in trgovine Alpina do križišča z Ljubljansko cesto. Tam je skoraj dvajset drevesc vtaknjenih v luknje na asfaltu premera kakšnega metra s podudarkom na sijajnem belem pesku, ki obdaja debelca. Bel pesek je podoben pesku s pokopališč, in že s tem najavlja usodo mladih drevesc, nad katerimi je bil opravljen tako radikalen rez, kakršnega se redko kje vidi. Preostalo mi je, da čim prej pobegnem v smeri Češminovega parka, ki na žalost premore več betona kot zemlje. Piko na i predstavlja nekaj borovcev, ki so jih vtaknili v betonske vrče in s tem zapečatili njihovo usodo večnih bonsajev. Odrešila me je vrnitev po stari dobri

Slammnikarski, kjer sem se spet naučil prelesti starih dreves v parku Univerzale. Moral sem sestiti poleg njih in si pomiriti dušo po pretresih, ki sem jih doživel ob ogledu groze obžaganih drevesc v obhodu centra Domžal. Drevesa parka Univerzale so nekaj najbolj mogočnega in velikokrat jih obiščem, tako kot me vsakič navdihuje sprehod

“Tegob urbanih dreves je toliko, da le redkokatero doseže starost. Urbanim drevesom človek ne dovoli umreti po naravni poti.”

skozi slikovit drevored ob Kamniški Bistrici, naravni biser Domžal.

Bodite pozorni med naslednjim sprehodom po parku ali drevoredu in težko boste videli drevo, ki ni obrezano, obžagano, požagano ali kako drugače prerezano. Ta 'rez' je namenjen videzu, da imajo ob določeni pešpoti vsa drevesa enak izgled. Tovrstne 'egalizacije in standardizacije' dreves očitno vodijo ljudje, ki nimajo pojma o biologiji. 'Oblikovalci' urbane krajine ne vedo, da odžagan vrh krošnje pomeni hud udarec za korenine, ki so po velikosti optimalno prilagojene nadzemnim organom. Odstranitev vej z listjem pomeni odstranitev fotosinteze, zato ustrezen del korenin trpi lakoto. Na mestu reza vdrejo glive in po nekaj desetletjih začne drevo trohneti. Deli krošnje od-

mrejo, kar postane nevarno za vozila in sprehajalce. Spet zabrnijo žage, ki povzročijo nove rane in pospešen propad drevesa. Drevo podrejo, zasadijo novo in drama se ponovi. Toda drevesa težje prenašajo žago kot lakoto, zato je obbetoniranje debel najboljši način, da drevesa ostanejo večno žejna, saj meteorna voda ne pride v zadostni količini do korenin. Premer dosega korenin je približno enak premeru krošnje, zato se pri drevesih, ki rastejo iz lukenj na asfaltu, začnejo sušiti najvišje veje, tokrat zaradi žeje. In spet zabrnijo verižne žage. Ob cestah je zbit teren zaradi predpisane zbitosti tampona pod voznim pasom in pločnikom in tudi ob pešpoteh so zakopane razne instalacije, ki zahtevajo utrjen teren. Ker korenine nimajo kam, drevesa niso trdno vrasla v tla. Zato je v naseljih, predvsem vzdolž ulic, med neurji toliko podrtih dreves. Izgubo vode pa še povečujeta asfalt in beton, ki se ponoči ne ohladi. S tem pa problem urbanih dreves še ni konec. Svoje prispevata tudi posipanje cest s soljo (več kot 1 kg/m²) in scanje psov po deblih, ki oba povzročata razjede lubja in odmiranje korenin. Tegob urbanih dreves je toliko, da le redkokatero doseže starost. Urbanim drevesom človek ne dovoli umreti po naravni poti.

Drevo v gozdu je del superorganizma, drevo v mestu je samorastnik brez gozdne skupnosti, ki bi ga podpirala. Zato mora to opraviti človek pod pogojem, da ima potrebna znanja in odgovornost do bitja, ki ga je posadil v svoje okolje, da bi bili ljudje srečnejši, ustvarjalnejši in bolj zdravi. □

NAGRADNA KRIŽANKA 2

Nagrajenci, ki so pravilno rešili križanko v glasilu Slammnik št. 2-2020:

Jože Štamcar iz Domžal (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu F. Bernika za sezono 2019/2020)

Zvonka Slapar iz Dola pri Ljubljani (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu F. Bernika za sezono 2019/2020)

Katja Stupica iz Domžal (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu F. Bernika za sezono 2019/2020)

Nagrade podarja:

Kulturni dom Franca Bernika Domžale, Ljubljanska cesta 61, 1230 Domžale

Rešitev križanke je:

POPOLNI TUJCI

NAGRADNA KRIŽANKA

3

Kulturni dom Franca Bernika, p. p. 2 1230 Domžale

NAGRADNA KRIŽANKA 3 Nagrajuje Kulturni dom Franca Bernika Domžale

Nagrade:

Trikrat po dve vstopnici za ogled filma v KD Franca Bernika Domžale za sezono 2019/2020

Pravilno geslo križanke nam lahko pošljete do ponedeljka, 13. 4. 2020, na naslov: Uredništvo Slammnika, Ljubljanska c. 61, 1230 Domžale ali na el. naslov slammnik@kd-domzale.si. Imena in priimki ter kraj izžrebanih dobitnikov nagrad bodo objavljeni v naslednji številki.

AVTOR: GREGA RIHTAR	VODJA KAKE DELOVNE ENOTE	GRENKO ANGLEŠKO SLADNO PIVO	MEHANIKA ZA IZDELOVANJE IN POPRAVLJANJE RADJUSKIH APARATOV	DRAMA HENRIKA IBSENA	NAŠA PESNICA (ZBIRKA VALOVANJE)	VZDEVEK RADKA POLIČA	IGRALKA RINA	ZELO PISANA PAPIGA, KI IMA KONEC JEZIKA RAZDELJEN V ROŽENE ŠČETINE	SVEČENIK FRIGIJSKE BOGINJE KIBELE	URADNI PEČAT	TRAVA Z VELIKIMI KLASKI IN PRIOSTRENI MI KROVNIMI PLEVAMI Z RESAMI	FRANCOSKI FILOZOF (ERNEST)	MOČNA NIT ZA ŠIVANJE USNJA
LJUDSKI IZRAZ ZA RASTLINO LOČEK			ITALIJAN. IGRALKA (FRANCESKA) PROSJAČ				NERESNICA				VELIKA STOPNJA JEZE NEGATIVNI ION		
STROKOVNO DOKUMENTIRANO BESEDILO							UŠESNI ZDRAVNIK						
ITALIJAN. ALPSKA SMUČARKA, ZMAGOVKA LETOŠNJE SVETOVNEGA POKALA	ATOMISTIKA	ZAHODNA SOSEDA IRANA KRAJŠA NOVELA				DOMNEVNO BITJE, KI ŽIVI NA MARSU	ZA POLTON ZVIŠANI A NORVEŠKI KEMIK HASSEL				TEHNIKA BARVANJA TKANIN JEZERO V TURČIJI		
GAMSJI BIVOL NA SULAVESIJU				RIMSKI BOG LJUBEZNI TELEVI-ZIJSKI ZASLON				KDOR NE GOVORI NARAVNOST	DLAKA OVC NEKDANJI KOŠARKAR NESTE-ROVIČ				
GESLO												TANKA PROSJAČNA BOMBAŽNA TKANINA	UPODOBITEV MARIJE NA PRESTOLU
NEKDANJI NORVEŠKI SMUČAR. TEKAČ AUNLI				MEHKO, BARVANO KOZJE USNJE ZA ČEVLJE							PRAČE SEMITOV HRV. OPERNA PEVKA (MARJANA)		
RAZTEGLJIV DEL HARMONIKE				PREBIVALEC RUSIJE			HIŠNI IN POLJSKI GLODAVEC			OBROK ODPLAČILA DENAR V BANGLADEŠU			
JEZIK BANTU ČRNCVEV				DREVO TROPSKE AFRIKE OTOK PRED Z. ŠPANJO			OSNOVNA MERA					ALBERT EINSTEIN	
STAROGRŠKI FILOZOF					SL. PISEK IN PESNIK (JANI) MLADEN EST		PESNIK GRUDEN					ONASSISOV VZDEVEK	
VARILSKI PLIN ACETILEN					AMERIŠKA IGRALKA RYAN			DLOMITU PODOBEN MINERAL					
ARHITEKT FABIANI					IT. PISEK (UMBERTO, ROMAN IME ROŽE)			GORA NAD DOLINO KRME V JULIČIH					

POMOČ: ANKERIT-dolomitu podoben mineral, DRETA-močna nit za šivanje usnja, ETIN-acetilen, KORDOVAN-mehko, barvano kozje usnje za čevlje, MAESTA-upodobitev Marije na prestolu, ODD-norveški kemik Hassel, STOKLASA-vrsta trave